

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra řízení

Diplomová práce

Krizové řízení na úrovni kraje

Bc. Jana Novotná

© 2020 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Jana Novotná

Hospodářská politika a správa
Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Krizové řízení na úrovni kraje

Název anglicky

Crisis management on the county level

Cíle práce

Hlavním cílem práce je na základě analýzy zhodnotit krizové řízení na úrovni kraje a v případě zjištěných nedostatků navrhnout vhodná opatření.

Metodika

Práce se skládá ze dvou částí – teoretické a praktické. Teoretická část je zpracována na základě studia odborné literatury za účelem tvorby teoretických východisek práce. Praktická část je zpracována na základě výstupů z kvantitativního/kvalitativního výzkumu.

Harmonogram:

Syntéza výchozí znalostní báze: 11/2018 – 08/2019

Kvantitativní/kvalitativní výzkum: 09/2019 – 11/2019

Agregace poznatků: 12/2019 – 02/2020

Odevzdání práce na katedru: 03/2020

Doporučený rozsah práce

60-80 stran

Klíčová slova

krizové řízení, krizová situace, krizový plán, krizový štáb, hejtman, krajský úřad

Doporučené zdroje informací

HORÁK, R. a kol. Průvodce krizovým plánováním pro veřejnou správu. Praha: Linde, 2011. ISBN 978-80-7201-827-7.

Nařízení vlády č. 432/2010, o kritériích pro určení prvku kritické infrastruktury

Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)

REKTOŘÍK, J. a kol. Krizové řízení ve veřejné správě. Brno: Ekopress, 2004. ISBN 80-86119-83-1.

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení

Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy

Předběžný termín obhajoby

2019/20 LS – PEF

Vedoucí práce

doc. Ing. Martina Fejfarová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra řízení

Elektronicky schváleno dne 21. 8. 2019

prof. Ing. Ivana Tichá, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 14. 10. 2019

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 03. 03. 2020

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci „Krizové řízení na úrovni kraje“ jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucí diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 4.4.2020

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucí práce doc. Ing. Martině Fejfarové, Ph.D. za velmi vstřícnou pomoc a připomínky, při vedení mé diplomové práce. Dále bych chtěla poděkovat Ing. Anně Hrabákové, odbornici krizového řízení, která mi poskytla cenné informace a čas při konzultacích, jež byly využity při psaní této práce.

Krizové řízení na úrovni kraje

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá tématem krizového řízení na úrovni Středočeského kraje. Hlavním cílem práce je zhodnotit krizové řízení na úrovni Středočeského kraje se zaměřením na zhodnocení Portálu krizového řízení. V teoretické části jsou zpracována teoretická východiska, která souvisí s krizovým řízením v České republice. Jsou zde popsány základní pojmy a jednotlivé možnosti vzniku krizových situací s možným postupem řešení na všech úrovních. Dále je v práci popsán systém krizového řízení, dokumentace s obsahem plánů ke krizovému řízení a zákony, které jsou podkladem pro fungování celého systému. Praktická část práce charakterizuje území Středočeského kraje s jeho riziky ohrožení a rozebírá plánovací dokumentaci a orgány krizového řízení na úrovni kraje. Nedílnou součástí je rozbor krizového plánu kraje a finanční zabezpečení krizových opatření. Dotazníkové šetření je zaměřeno na Portál krizového řízení Středočeského kraje, kde podrobný rozbor by měl ukázat na jeho případné nedostatky a navrhnout možnosti zlepšení. V závěru práce jsou konkrétně uvedeny doporučení na zkvalitnění portálu, kdy hlavním doporučením je nepodceňování dané problematiky a zajištění dostatečného počtu odborníků pro oblast krizového řízení.

Klíčová slova: krizové řízení, krizová situace, krizový plán, krizový štáb, hejtman, krajský úřad, bezpečnostní rada kraje, krajská povodňová komise, složky krizového řízení.

Crisis management on the country level

Abstract

This thesis representing crisis management of a Central Bohemia region. The main aim of the thesis is to evaluate crisis management on the level of the Central Bohemia Region with focus on appreciation of the Crisis Management Portal. In the theoretical part are processed theoretical resources, which are related with Crisis management in Czech Republic. There is explanation and description of essential concepts and particular possibilities creation of crisis situation with possible means of solution in every single levels. Furthermore, the thesis describes system of a crisis management, documentation is containing plans for crisis management and laws, which are basis for propely working of ntire system. Practical part of thesis focused on an area of Central Bohemia region, with it's own risk threats, discusses planning documentation and region authorities of crisis mangement. Necessary element is analysis of crisis plan of region and financial safeguarding of crisis management. A questionnaire survey is focused on Portal of Crisis management of Central Bohemia region, where detailed analysis will show eventual absences and also reveal a possible improvements. At the end of thesis are mentioned suggestions for improvement of a portal, where is the main recommendation is not to underestimate the issue and cover the field of crisis management with sufficient amount of specialist.

Keywords: crisis management, crisis situation, crisis plan, crisis crew, the Governor, regional authority, regional security council, regional flood commission, crisis management components.

Obsah

1	Úvod.....	12
2	Cíl práce a metodika	14
2.1	Cíl práce.....	14
2.2	Metodika.....	14
3	Teoretická část.....	17
3.1	Vymezení základních pojmů	17
3.1.1	Krize	17
3.1.2	Krizové řízení	18
3.1.3	Složky krizového řízení.....	20
3.1.4	Integrovaný záchranný systém.....	20
3.1.5	Zdravotnická záchranná služba.....	21
3.1.6	Policie České republiky.....	21
3.1.7	Hasičský záchranný sbor	21
3.1.8	Krizová situace.....	22
3.1.9	Kritická infrastruktura	23
3.1.10	Evakuace.....	23
3.1.11	Nezbytná dodávka.....	23
3.1.12	Hospodářská opatření pro krizové stavy	24
3.1.13	Stav nebezpečí	24
3.1.14	Nouzový stav	25
3.1.15	Stav ohrožení státu	25
3.1.16	Válečný stav.....	25
3.2	Krizové řízení v ČR.....	27
3.2.1	Hejtman	27
3.2.2	Bezpečnostní rada kraje.....	28
3.2.3	Krizový štáb kraje	28
3.2.4	Hasičský záchranný sbor kraje	29
3.2.5	Krajská povodňová komise	29
3.2.6	Starosta obce s rozšířenou působností.....	30
3.2.7	Obecní úřad obce s rozšířenou působností	30
3.2.8	Státní pomoc při obnově území	31
3.3	Dokumentace krizového řízení	31
3.3.1	Krizové plánování	32
3.3.2	Krizový plán	33
3.3.3	Plán krizové připravenosti.....	34
3.3.4	Plán řešení krizové situace	34

3.3.5	Finanční zabezpečení krizových opatření	35
3.3.6	Státní pomoc při obnově území	36
3.3.7	Složky krizového řízení.....	36
3.3.8	Integrovaný záchranný systém.....	36
3.4	Zabezpečení komunikace při krizových stavech	37
3.4.1	Krizová komunikace	37
3.5	Ústřední orgány krizového řízení.....	38
3.5.1	Vláda	38
3.5.2	Ministerstvo vnitra	39
3.5.3	Ministerstvo zdravotnictví.....	39
3.5.4	Ministerstvo dopravy a průmyslu a obchodu.....	39
3.5.5	Česká národní banka	40
3.5.6	Bezpečnostní politika státu	40
3.5.7	Bezpečnostní rada státu	41
3.5.8	Systémy správy státních hmotných rezerv v ČR (IS Krizkom a Argis)....	41
3.6	Podklady k portálu krizového řízení v obecné rovině.....	43
3.6.1	Obsah portálu krizového řízení.....	43
3.6.2	Přístupnost portálu	43
4	Praktická část.....	45
4.1	Krizové řízení ve Středočeském kraji	45
4.1.1	Charakteristika Středočeského kraje	45
4.1.2	Charakteristika rizik ve Středočeském kraji	48
4.1.3	Analýza ohrožení	53
4.1.4	Financování krizového řízení	54
4.1.5	Finanční zabezpečení krizových opatření	56
4.2	Krizové řízení a jeho orgány ve Středočeském kraji	57
4.2.1	Krizové řízení	57
4.2.2	Hejtman Středočeského kraje	58
4.2.3	Bezpečnostní rada Středočeského kraje	59
4.2.4	Krizový štáb Středočeského kraje.....	60
4.2.5	Povodňová komise Středočeského kraje	65
4.2.6	Komise pro bezpečnost a IZS Středočeského kraje	65
4.2.7	Nákazová komise Středočeského kraje	66
4.3	Plánovací dokumentace krizového řízení Středočeského kraje	66
4.3.1	Dokumentace krizového řízení	66
4.3.2	Dokumentace Integrovaného záchranného systému	68
4.3.3	Ostatní dokumentace	69
4.3.4	Dokumentace požární ochrany	70
4.3.5	Dokumentace hospodářských opatření pro krizové stavy	71

4.3.6	Dokumentace pro zajišťování obrany státu	73
4.4	Portál krizového řízení Středočeského kraje	74
4.4.1	Informace z portálu krizového řízení	74
4.4.2	Dotazníkové šetření k portálu krizového řízení	75
5	Zhodnocení výsledků a doporučení	88
5.1	Zhodnocení a výsledky	88
5.2	Návrhy na zlepšení	89
6	Závěr	92
7	Seznam použitých zdrojů	95
8	Seznam příloh	101

Seznam obrázků

Obrázek 1 -	Obecné schéma krizového řízení v užším smyslu	19
Obrázek 2 –	Krizové stavy	26
Obrázek 3 -	Proces krizového řízení	35
Obrázek 4 –	Správní obvody pro Středočeský kraj.....	46
Obrázek 5 -	Analýza rizik krizového plánu kraje	50
Obrázek 6 -	Komplexní znázornění zvoleného postupu řešení úkolu.....	54
Obrázek 7 -	Územní orgány krizového řízení.....	58
Obrázek 8 –	Struktura Krizového štábu Středočeského kraje	62
Obrázek 9 –	Sídlo Krizového štábu kraje	63
Obrázek 10 -	Hlavní sídlo Krizového štábu kraje.....	64
Obrázek 11 –	Plán nezbytných dodávek.....	72
Obrázek 12 -	Využíváte portál krizového řízení.....	76
Obrázek 13 -	Je portál krizového řízení podle Vašeho názoru přehledný.....	77
Obrázek 14 –	Jsou informace na veřejné části portálu krizového řízení dle Vašeho názoru aktuální	78
Obrázek 15 -	Která funkce na portálu krizového řízení je dle Vašeho názoru nejvíce přínosná	79
Obrázek 16 -	Chybí na portálu krizového řízení dle Vašeho názoru některá funkcionalita.....	80
Obrázek 17 -	Je pro Vás vyhovující současná legislativa pro krizové řízení - Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému	81
Obrázek 18 -	Je pro Vás vyhovující současná legislativa pro krizové řízení - Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení	82
Obrázek 19 -	Je pro Vás vyhovující současná legislativa pro krizové řízení - Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy	82
Obrázek 20 -	Je dle Vašeho názoru vhodné umístění záběrů z městských kamer na portálu krizového řízení.....	83
Obrázek 21 -	Je dle Vašeho názoru mapa aktuální situace v silniční síti SČK přehledná.....	84
Obrázek 22 -	Jak hodnotíte spolupráci SČK s ostatními orgány krizového řízení	85

Obrázek 23 - Jak často využíváte vyrozumívání na portálu krizového řízení	85
Obrázek 24 - Jak dlouho pracujete v oblasti krizového řízení.....	86
Obrázek 25 - Vaše pozice, ze které vstupujete na portál krizového řízení.....	87

Seznam tabulek

Tabulka 1 – Objekty/zařízení nakládající s nebezpečnými chem. látkami dle zákona č. 224/2015 Sb.	52
---	----

1 Úvod

Krizové řízení se zabývá připraveností společnosti na nepředvídatelné situace, které mohou nastat v důsledku negativních vlivů, které mohou být zaviněny člověkem nebo přírodou. Díky těmto vlivům mohou vzniknout krizové situace nebo mimořádné události jako např. povodně, požáry, dopravní nehody, havárie v průmyslové oblasti atp. Proto je důležité pokusit se tyto stavy předvídat a snažit se zabránit vzniku krize, která je jejich důsledkem. Bohužel ne všechny tyto situace lze předvídat a zabránit jim. Proto je důležité být na tyto situace, co nejlépe připraven. Každá organizace by tedy měla být připravena na krizi, k čemuž jí slouží krizové plánování, které je „návodem“, jak krizi řešit a co nejlépe ji zvládnout a vypořádat se s ní. Tato práce se konkrétně věnuje krizovému řízení na úrovni Středočeského kraje.

Významnou roli v těchto situacích zastává vláda ČR, orgány veřejné správy a jednotlivé složky integrovaného záchranného systému (Hasičský záchranný sbor, Zdravotnická záchranná služba a Policie České republiky), které v případě potřeby povolávají k účasti jiné potřebné organizace a spolky (krajskou hygienickou stanici, veterinární správu, vodní záchrannou službu a jiné), aby byly nápomocny při likvidaci krizové situace nebo mimořádné události. Konkrétní systém a orgány určené pro krizové situace a mimořádné události je stanoven legislativou našeho státu. Pro krizové řízení je stěžejní zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). V kontextu ke krizovému řízení je významný i zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. Pro hospodářská řešení je pak klíčový dokument zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících.

Po nahlášení události je vyhodnoceno oznámení a na základě informací se přistupuje k předem navrženému postupu, jehož účelem je co nejlépe situaci zvládnout, aby nedocházelo ke zbytečným ztrátám. Pro každou nepříznivou situaci je třeba nalézt co nejefektivnější řešení. Samozřejmostí je součinnost orgánů veřejné správy, IZS a v neposlední řadě i právnických a fyzických osob. V České republice, která leží v srdci Evropy, se každý občan mohl v posledních letech setkat s povodněmi. Mnoho lidí přišlo o své domy a museli se vyrovnat i s jinými ztrátami. Hlavně starší generace má dodnes různé zdravotní a psychické problémy. Pro tento případ má Česká republika vypracován krizový a povodňový plán, aby řádně chránil občany před negativními vlivy. Rozhodně

by si každý občan měl dostatečně uvědomit, co pro každého z nás krizové řízení znamená, jakou roli v rámci krizového řízení zastává a v případě potřeby je zapotřebí být ochotný pomoci potřebným lidem. Jen tímto způsobem lze udržet uspokojivý stav naší společnosti v souvislosti s nastalými krizovými situacemi.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem práce je zhodnotit krizové řízení na úrovni Středočeského kraje se zaměřením na zhodnocení Portálu krizového řízení.

Dílní cíle diplomové práce jsou zaměřeny:

- zpracování literární rešerše, která se zabývá systémem krizového řízení v České republice;
- zpracování platné legislativy pro krizové řízení v České republice;
- popis orgánů krizového řízení, potřebné dokumentace a komunikace pro krizové řízení;
- popis území a rizik na území Středočeského kraje;
- rozbor plánovací dokumentace pro krizové řízení na úrovni kraje;
- popis finančního zabezpečení pro krizové řízení;
- popis portálu krizového řízení Středočeského kraje;
- příprava, realizace a evaluace provedeného dotazníkového šetření, zaměřeného na využití a přínos portálu krizového řízení;
- vyhodnocení a navržení případných zlepšení pro portál krizového řízení.

2.2 Metodika

Tato diplomová práce se zabývá systémem krizového řízení na úrovni kraje. Je zacílena konkrétně na území Středočeského kraje. Práce je složena z teoretické a praktické části.

Harmonogram vypracování diplomové práce:

- literární rešerše a prostudování krizového zákona 01/2019 - 05/2019;
- vypracování teoretické části práce 06/2019 - 08/2019;
- sběr informací o Středočeském kraji 09/2019 – 12/2019;
- vypracování poznatků o krizovém řízení Středočeského kraje 01/2020 – 02/2020;
- příprava a rozeslání dotazníkového šetření 01/2020 – 02/2020;
- vyhodnocení dotazníku a návrh opatření 03/2020;

- shrnutí a závěr 03/2020;
- odevzdání závěrečné práce 04/2020 .

Teoretická část práce využívá metodu literární rešerše, porovnání a analýzu literárních zdrojů, která je doplněna jejich syntézou. Teoretická část je složena z šesti hlavních kapitol a je zpracována na podkladě literatury, zákonů a právních předpisů souvisejících s krizovým řízením. Před zahájením psaní diplomové práce byly nejprve vyhledány odborné literární zdroje, které byly prostudovány v letních měsících roku 2019, aby bylo možné blíže pochopit a následně popsat oblast, které se práce věnuje. Důležitým zdrojem jsou legislativní dokumenty, zejména zákony a nařízení vlády České republiky, které řeší problematiku krizového řízení.

Praktická část se skládá ze čtyř kapitol a je zaměřena na přiblížení fungování systému krizového řízení na úrovni Středočeského kraje. Na koci roku 2019 byly využity převážně internetové stránky Středočeského kraje, kde byly dohledány podklady k charakteristice území kraje, což bylo nezbytné k seznámení a přiblížení území Středočeského kraje. Dále byly zajišťovány podklady k provedení analýzy ohrožení a rizik, při vzniku mimořádných událostí nebo krizových situací, kdy bylo třeba zjistit dostupné informace o podnicích, kde se zpracovávají nebo při výrobě používají nebezpečné látky a zařazení jednotlivých podniků do rizikových skupin. V měsíci lednu roku 2020 proběhl sběr informací a to nestandardizovaným rozhovorem s pracovníci krizového řízení krajského úřadu, který se stal největším přínosem pro přiblížení a zpracování informací, jak vzájemně spolupracují orgány krizového řízení s ostatními složkami IZS. Při podrobném rozboru bylo zjištěno, které další orgány a instituce se podílejí a vzájemně spolupracují na připravenosti kraje na krizovou situaci. V této fázi bylo zapojeno i vlastní přímé pozorování. Následně byl proveden rozbor plánovací dokumentace, která je potřebná k připravenosti a poté k řešení krizových situací na území kraje.

Na počátku měsíce února 2020 byl sestaven dotazník s otázkami k portálu krizového řízení. Dotazník, který je vyobrazen v příloze 1, byl sestaven tak, aby respondentům nezabral příliš času, ale zároveň poskytl důležité informace, které poukážou na případné nedostatky portálu. Dotazník je složen ze souboru šestnácti otázek, jeho podrobná podoba je v příloze 1. Otázky byly zadány formou uzavřených otázek, důvodem byla jednodušší interpretace výsledků dotazníku a to i vzhledem k počtu položených otázek. Posléze byl dotazník rozeslán 65 respondentům, kteří jsou zainteresováni v problematice krizového

řízení v rámci Středočeského kraje. Konkrétně se jedná o referenty krizového řízení z obcí s rozšířenou působností, příslušníky Hasičského záchranného sboru, Policie České republiky, referenty krizového řízení krajského úřadu, starostu a dobrovolného hasiče. Dotazníkové šetření proběhlo on-line v termínu 16. 2. 2020 až 28. 2. 2020 v internetovém prostředí webové stránky vyplňto.cz. Návratnost tohoto dotazníkového šetření byla 78 %. Data z dotazníku byla zpracována na základě vyhodnocení obdržených dotazníků. Vyhodnocení přímo navazovalo na odevzdání dotazníků a probíhalo do 15. 3. 2020. K tomuto vyhodnocení byla využita internetová aplikace Vyplňto.cz (26), která analyzuje odpovědi respondentů na jednotlivé otázky a graficky znázorňuje výsledky dotazníkového šetření. Tato data byla upravena v softwaru MS Excel, jehož výstupem jsou grafy, které jsou v práci použity. Výstupem vyhodnocení dotazníků bylo zhodnocení funkčnosti portálu krizového řízení. Jednotlivé otázky byly zpracovány do grafů a byly vytvořeny komentáře. U každého grafického zpracování bylo uvedeno procentuální zastoupení dané odpovědi. Na základě informací získaných z dotazníkového šetření byl doporučen návrh opatření, která by mohla zkvalitnit přínos portálu krizového řízení.

V poslední kapitole diplomové práce je uvedeno zhodnocení výsledků a doporučení, které by mělo vést k zlepšení využití portálu krizového řízení.

3 Teoretická část

Tato diplomová práce je zaměřena na téma krizové řízení ve veřejné správě na úrovni kraje. Práce seznamuje s důležitými definicemi a postupy, které přispívají k usnadnění zvládnutí krizové situace nebo mimořádné události. Práce zmapuje procesní postupy a jednotlivé plány a dokumentace, které jsou používány v rámci působnosti Středočeského kraje.

3.1 Vymezení základních pojmů

V následující části práce je popsán teoretický základ práce na základě literární rešerše. Kapitola se věnuje vymezení základních pojmů, které budou v práci dále využívány a přímo souvisí s tématem práce. Dále je práce zaměřena na vysvětlení, co je zapotřebí v případě vzniku krizové situace určitého typu. V této kapitole jsou dále popsány dokumenty pro krizové řízení a jednotlivé složky a orgány krizového řízení na jednotlivých úrovních v uspořádání České republiky.

3.1.1 Krize

Krizové řízení je sousloví složeno ze slov krize a řízení. Nejprve tedy, blíže k pojmu krize. Pojem krize pochází z řeckého slova „krino“ a dá se přeložit do českého jazyka jako posuzovat, rozhodovat a posuzování mezi dvěma zcela rozdílnými a opačnými možnostmi. Krize je tedy stav, kdy dojde ke změně v chodu lidské společnosti, je to extrémní stav či událost, který se může vyskytovat v různých oblastech. V pozdější době vzniklo slovo „krisis“, které označuje období, zasažené negativní událostí, kdy jsou významně ovlivněny či ohroženy výsledky. Termín slova krize nemá jednoznačný význam a lze jej vysvětlit různými definicemi. Jedinec vnímá krizi jako negativní stav, událost, která ho ohrožuje, obtěžuje a leckdy potřebuje pomoc s jejím vyřešením. Krize má tři základní složky, a to událost nebo situace, která je spouštěčem, která jedince následně ohrožuje a třetí složkou, je pak způsob zvládnutí nastalé situace, kterou pokud se nepodaří vyřešit, přechází v krizi (50).

Krizi lze vysvětlit jako situaci, kdy je narušena rovnováha běžného fungování systému. Krizi je možné chápat jako jiný úhel pohledu okolního prostředí k dané situaci systému a je důležité upozornit na fakt, že každý krizový jev je časově ohraničen a označuje se pojmem životní cyklus krize (57). Krize může postihnout jakýkoliv subjekt,

jakékoliv velikosti. Krize mohou být osobní, sociální, společenské, krize vzniklé následkem živelných pohrom a havárií. Krize se může týkat, jedince, organizace, ale i celé společnosti. Krize je výjimečná, obtížná, náročná situace, při které došlo k selhání dosavadních regulačních a obranných mechanismů (50).

3.1.2 Krizové řízení

Pojem krizové řízení je vymezen v zákoně o krizovém řízení, který stanoví působnost a pravomoc státních orgánů, orgánů územních samosprávných celků a práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na krizové situace, které nesouvisí s obranou České republiky před vnějším napadením (66). Krizové řízení je jednou ze součástí řízení státu. Jeho cílem je předcházet vzniku krizových situací nebo v případě již nastalé krizové situace zajistit co nejlepší zvládnutí nastalého stavu. Na krizové řízení je možno pohlížet z hlediska užšího nebo širšího významu tohoto pojmu. V širším významu se realizují opatření v oblasti obnovy a prevence, v užším významu se realizují opatření v oblasti přípravy, řešení krizové situace a likvidačních prací. Krizové řízení je chápáno jako nástroj pro zajištění trvale udržitelného rozvoje společnosti, organizace, území a státu (24). Vlastní krizové řízení má strategickou stránku, která zahrnuje přípravu, kontrolu a analýzu a stránku realizační, která řeší následky krizové situace nebo mimořádné události.

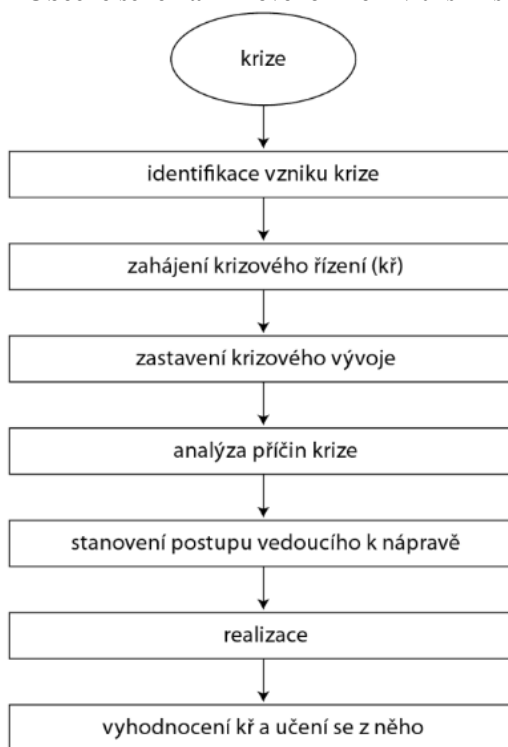
Zákon krizové řízení definuje: „*krizovým řízením souhrn řídicích činností orgánů krizového řízení zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik a plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností prováděných v souvislosti s:*

- 1. přípravou na krizové situace a jejich řešením, nebo*
- 2. ochranou kritické infrastruktury“ (66, § 2).*

Krizové řízení lze popsat jako manažerskou disciplínu, zaměřenou na vedení podniku v případě krize, na přípravu řízení organizace v případě krize a ideálně na prevenci před možnými krizemi. Krizové řízení je složeno z metod využívaných k reakci na realitu a vnímání krizí (metody krizového řízení se nazývají krizové plány a bude jim věnována samostatná kapitola), tedy předcházení krizí, stanovení metrik pro vyhodnocení krize, na jejichž základě lze vyvolat nezbytné reakce pro jejich řešení a komunikace, která je reakcí na nastalou krizi (48). Dále lze krizové řízení popsat jako postup pro zvládnutí krize, mezi něž lze zařadit reorganizaci, konkurs, likvidaci a vyrovnání (19).

Každá krize postupně prochází dílčími fázemi. Jednotlivé fáze krize jsou zobrazeny na obrázku 1.

Obrázek 1 - Obecné schéma krizového řízení v užším smyslu

Zdroj: Zuzák, Königová (71)

Jak je patrné z obrázku 1, na začátku je třeba si uvědomit a přiznat si, že nastal problém a nebát se ho pojmenovat. Tímto krokem je provedena identifikace vzniku krize. Následně je nutné zahájit krizové řízení a zastavit další vývoj krize. Poté je třeba krizi analyzovat, přesněji zjistit jaké jsou samotné příčiny vzniku krize. Další postup zahrnuje navržení vhodných opatření vedoucí k nápravě a zrealizovat potřebné kroky. Na závěr je provedeno vyhodnocení, které by mělo potvrdit nebo vyvrátit vhodnost nastaveného realizačního procesu a vyhodnotit krizové řízení, popřípadě se z něj poučit a vyvodit kroky pro budoucí krizové řízení.

Pro dobře fungující systém krizového řízení je zapotřebí pojmout tuto činnost jako součást každodenní práce pracovníků útvarů krizového řízení a vytváření spolupráce a součinnosti ostatních složek, které jsou součástí krizového řízení. Závazný předpis pro krizové řízení je v krizovém zákoně, který zcela jednoznačně vymezuje a upravuje postup pro krizové řízení. Zároveň je v krizovém zákoně vymezena působnost a pravomoc státních orgánů, orgánů územních samosprávných celků, právnických osob a každého

občana České republiky. Tento zákon zpracovává předpisy Evropské unie a upravuje určování a ochranu evropské kritické infrastruktury (66).

3.1.3 Složky krizového řízení

Základní složkou pro krizové řízení je Integrovaný záchranný systém, který se skládá ze Zdravotnické záchranné služby, Policie České republiky a Hasičského záchranného sboru. Ostatní složky, které se podílejí na prevenci a plnění úkolů v rámci krizového řízení, dle druhu krizové situace jsou: Armáda České republiky, Krajská hygienická stanice, Státní veterinární správa, Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, Český červený kříž, Vodní záchranná služba, Svaz záchranných brigád kynologů České republiky a Městská policie (55).

3.1.4 Integrovaný záchranný systém

Zákon o integrovaném záchranném systému jednoznačně definuje jeho pojem a stanovuje jednotlivé složky a jejich působnost. Integrovaný záchranný systém je koordinovaný postup jeho složek při vzniku mimořádné události, kdy je potřeba zahájit likvidaci následků a odvrátit nebo omezit působení možných rizik, která vznikla při mimořádné události, aby nebyly způsobeny další škody na životech, zdraví, majetku nebo životním prostředí. V tomto zákoně jsou vymezeny pojmy pro záchranné práce, kdy se jedná o činnost k odvrácení nebo omezení rizik vzniklých mimořádnou událostí, které mají za cíl přerušit jejich příčiny. Likvidační práce jsou vedeny již k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí. IZS také zabezpečuje ochranu obyvatelstva a plnění úkolů civilní ochrany, provádí zejména varování, evakuaci, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku. Jednotlivé složky plní úkoly, které spadají do jejich kompetence a vzájemně spolupracují k dosažení co nejlepších a nejrychlejších výsledků. Základními složkami integrovaného záchranného systému jsou Hasičský záchranný sbor, jednotky požární ochrany, zdravotnická záchranná služba a Policie České republiky. Ostatní složky, které se podílejí na plnění úkolů Integrovaného záchranného systému, jsou: ozbrojené bezpečnostní sbory, havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby, vodní záchranná služba, Český červený kříž, Svaz záchranných brigád kynologů ČR, horská služba, obecní policie. V době krizových stavů se stávají ostatními složkami IZS také poskytovatelé akutní lůžkové péče, kteří mají zřízen urgentní příjem. Tuto povinnost ukládá zákon o IZS v § 4 odst. 3.

Tento zákon dále ukládá složkám IZS zajišťovat nepřetržitou pohotovost pro příjem ohlášení vzniku mimořádné události. Toto ohlášení je okamžitě vyhodnoceno a nastává zásah v místě mimořádné události (65).

3.1.5 Zdravotnická záchranná služba

Každé zařízení zdravotnické záchranné služby má zřízené pracoviště krizové připravenosti, kde je zaměstnán krizový manažer, který plní funkci styčného bezpečnostního zaměstnance a je určen jako subjekt kritické infrastruktury. Základním požadavkem na krizového manažera je vytvářet traumatologický plán, kde jsou uvedeny opatření a postupy pro poskytování přednemocniční neodkladné péče pro případ mimořádné události. Dále je zpracován plán krizové připravenosti k řešení krizových situací, při vyhlášení jednoho z krizových stavů. Na pracovišti krizové připravenosti také působí koordinátor psychosociální intervenční služby (70).

3.1.6 Policie České republiky

Policie České republiky v rámci integrovaného záchranného systému působí při řešení krizových situací a při přípravě na tyto situace. Policie je základní složkou IZS a podílí se na vykonávání a provádění záchranných a likvidačních prací dle zákona o Policii ČR. Pokud dojde k mimořádné události nebo krizové situaci musí plnit zejména úkoly ochrany veřejného pořádku a bezpečnosti, dohled nad silničním provozem, regulaci dopravy, poskytování informací nebo zajištění zákazu vstupu na místa vzniku mimořádné události. Policisté při záchranných a likvidačních pracích využívají, pokud je zapotřebí, leteckou podporu IZS (69). Policie ČR je jediný ozbrojený sbor ze základních složek IZS, který tímto v případě potřeby zajišťuje bezpečnost ostatním složkám při jejich činnosti před případným ohrožením od osob postižených mimořádnou událostí nebo osob nezúčastněných. Tímto je nepostradatelná a významná při řešení krizových situací.

3.1.7 Hasičský záchranný sbor

Hasičský záchranný sbor České republiky chrání životy, zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytuje pomoc při mimořádných událostech. V rámci IZS je Hasičský záchranný sbor hlavním koordinátorem a v případě společného zásahu s dalšími složkami IZS na místě velí příslušník HZS a řídí součinnost složek, koordinuje záchranné a likvidační práce a v rámci svěřených pravomocí může omezit vstup osob na místo

zásahu, nařídít evakuaci osob popřípadě stanovit dočasná omezení, která vedou k ochraně života, zdraví, majetku nebo životního prostředí. V případě potřeby nalezení a záchranu zavalených osob HZS ČR pro nasazení účinné pomoci povolá do akce záchrannou kynologii. Spolupráce a koordinace jednotlivých složek je vždy zapotřebí pro dosažení rychlé a účinné pomoci při řešení a likvidaci mimořádné události (12).

3.1.8 Krizová situace

Krizová situace může být vnímána jako mimořádná, nestandardní událost, kterou může být ohroženo dosažení podnikových cílů. Může se jednat o situace lokální, regionální či globální. Různá může být i délka trvání této situace, či její intenzita, z čehož lze následně odvodit její závažnost. Již zmíněná závažnost krizové situace je pak ovlivněna možností ztrát na lidských životech, ekonomických škodách, dopadem na životní prostředí, náročností prevence či likvidace následků a obnovy původního stavu (53).

Krizová situace nastává v okamžiku, kdy dojde k mimořádné události, vlivem působení škodlivých jevů, které způsobí člověk určitou nevhodnou činností, přírodními vlivy, havárií, která může vyvolat stav, kdy je ohrožen život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a je zapotřebí zahájit potřebné úkony spočívající v záchranných nebo likvidačních pracích k nápravě k nastalému stavu. Krizovou situaci lze považovat za krizový stav, vyvolaný negativním jevem. V takové situaci se vyhláší stav nebezpečí, nouzový stav, válečný stav nebo stav ohrožení státu a může být zasaženo do práv a povinností fyzických i právnických osob, a to oprávněnou osobou či státem. Pro vyřešení krizové situace je možné nařídít určitá omezení a ochranná opatření k nápravě vzniklého stavu. Je žádoucí využít organizační a technické opatření, pracovní výpomoc, movitou nebo nemovitou věc, prvek kritické infrastruktury (stavba, zařízení či prostředek), nebo soubor hledisek kritérií průřezových, které posuzují závažnost mezními hodnotami, které obsahují rozsah ztrát na životě a zdraví osob, popřípadě mimořádně vážný ekonomický dopad na veřejnost. Jedná se o soubor hledisek odvětvových hospodářství, potravinářství a zemědělství, dopravy, zdravotnictví, komunikačních a informačních systémů, finančního trhu a měny, nouzové služby a veřejné správy (1).

3.1.9 Kritická infrastruktura

Tento pojem je vysvětlen, jako prvek či soubor prvků kritické infrastruktury, jehož narušení by mělo negativní dopad na bezpečnost společnosti, na zdraví obyvatelstva nebo ekonomický dopad. Prvkem kritické infrastruktury je zejména stavba, zařízení, prostředek nebo veřejná infrastruktura, určené podle průřezových a odvětvových kritérií, je-li prvek kritické infrastruktury součástí evropské kritické infrastruktury, považuje se za prvek evropské kritické infrastruktury (30). Tato kritéria jsou obsažena v nařízení vlády č. 432/2010 Sb., o kritériích pro určení prvku kritické infrastruktury (25). Odvětvová kritéria jsou pro oblast energetiky, vodního hospodářství, potravinářství a zemědělství, zdravotnictví, dopravy, komunikační a informační systémy, finanční trh a měna, nouzové služby a veřejná správa. Druhé hledisko, které podle autorů zařazuje prvek kritické infrastruktury, je průřezové kritérium, k jeho určení je třeba posouzení z hlediska ekonomického dopadu, dopadu na společnost v poskytování nezbytných služeb a v neposlední řadě i počet obětí nebo zraněných zasažených mimořádnou událostí (30).

3.1.10 Evakuace

Evakuace je velmi účinné, nejrozšířenější a mnohdy jediné možné opatření a rozumí se jím neprodlené a rychlé přemístění osob, zvířat a materiálních hodnot z míst, které jsou ohroženy mimořádnou událostí na bezpečné místo. Evakuace je soubor organizačních a technických opatření, kterým se zabezpečuje ochrana a dále obsahuje nezbytná opatření pro nouzové přežití. K evakuaci se přistupuje v době, kdy krizová situace teprve hrozí, nebo je v počátečních fázích a předpokládá se negativní vliv na občany či životní prostředí (59). Nařídít evakuaci osob je oprávněna na nezbytně nutnou dobu a v nezbytně nutném rozsahu Vláda ČR (66).

3.1.11 Nezbytná dodávka

Zákon o hospodářských opatřeních pro krizové stavy vysvětluje nezbytnou dodávku jako dodávku výrobků prací a služeb, které jsou nepostradatelné k zajištění základních životních potřeb obyvatelstva. Dále jsou určeny pro podporu činnosti ozbrojených sil a bezpečnostních složek státu, bez kterých by nebylo možné překonat krizový stav. Prvotním zdrojem k zajištění nezbytné dodávky jsou právnické a fyzické podnikající osoby, které jsou schopni, svou podnikatelskou činností vytvořit a dodat výrobky či služby

potřebné k řešení krizové situace. Dalším zdrojem nezbytné dodávky jsou hmotné rezervy, což jsou základní suroviny, materiály a výrobky, které zajišťují obranyschopnost státu. Mobilizační dodávka je tvořena pro podporu ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostních sborů v případě vyhlášení stavu ohrožení státu nebo válečného stavu. Ústřední správní úřad v okruhu své působnosti zajišťuje nezbytnou dodávku a zpracovává plán nezbytných dodávek pro krizové stavy. Nezbytné dodávky jsou zajištěny systémem hospodářských opatření pro krizové stavy pro uspokojení základních životních potřeb (67).

3.1.12 Hospodářská opatření pro krizové stavy

Hospodářská opatření pro krizové stavy upravuje zákon o hospodářských opatřeních pro krizové stavy. Tento zákon vymezuje pravomoci vlády, ústředních správních orgánů, České národní banky a orgánů územních samosprávných celků, při přípravě a využití hospodářských opatření pro krizové stavy. Hospodářským opatřením pro krizové stavy se pak dle autorů rozumí veškerá materiální, organizační nebo finanční opatření, která jsou přijímána k nápravě krizového stavu. Jedná se dle stejného zdroje o opatření, která zabezpečí nezbytné dodávky výrobků, služeb a prací, bez kterých nelze překonat krizový stav (67).

Hospodářská opatření jsou přijímána po vyhlášení krizového stavu a slouží k uspokojení základních potřeb obyvatelstva, která napomáhají k přežití krizového stavu nebo na podporu činnosti ozbrojených sil a záchranných sborů či pro podporu výkonu státní správy. Jak dále autoři uvádějí, tak tyto hospodářská opatření připravují a organizují správní úřady. Hospodářská opatření se skládají ze systému nouzového hospodářství, který zajišťuje nezbytné dodávky pro uspokojení základních potřeb. Dále jsou vytvářeny pohotovostní zásoby v systému státních hmotných rezerv. Dílčím hospodářským opatřením je podle stejného zdroje systém hospodářské mobilizace, který obsahuje mobilizační dodávku, nezbytnou dodávku pro podporu ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostních sborů a plán opatření hospodářské mobilizace, který je povinen zpracovat dodavatel mobilizační dodávky (30).

3.1.13 Stav nebezpečí

Stav nebezpečí je vyhlášen tehdy, pokud jsou ohroženy životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí a intenzita ohrožení není značného rozsahu a nebezpečí nelze odvrátit běžnou činností správních úřadů, činných orgánů krajů a obcí a složek

integrovaného záchranného systému. Při vyhlášení stavu nebezpečí je dle autorů třeba uvést důvody, které vedly k učinění rozhodnutí. Vždy musí být uvedena krizová opatření a jejich rozsah. Jak autoři dále uvádějí, stav nebezpečí vyhláší hejtman kraje, v hlavním městě Praze primátor. Neprodleně je pak dle stejného zdroje informováno Ministerstvo vnitra, vláda a ostatní instituce, které by mohly být stavem nebezpečí dotčeny. Stav nebezpečí může být vyhlášen nevíš na dobu 30 dnů a prodloužen jen se souhlasem vlády (49).

3.1.14 Nouzový stav

Nouzový stav je způsoben živelní pohromou, ekologickou nebo průmyslovou havárií, kdy je ohrožen život, zdraví, majetek, vnitřní pořádek či bezpečnost. Autoři dále uvádějí, že nouzový stav vyhláší vláda České republiky, popřípadě předseda vlády České republiky podle ústavního zákona o bezpečnosti České republiky. Nouzový stav může dle autorů být vyhlášen pouze pro určité území a na určitou dobu, nejdéle však na 30 dnů. Zároveň s vyhlášením nouzového stavu musí podle stejného zdroje vláda vymezit, která práva a v jakém rozsahu se v souladu s Listinou základních práv a svobod omezují, a které povinnosti a v jakém rozsahu se ukládají (4).

3.1.15 Stav ohrožení státu

Stav ohrožení státu může být vyhlášen pouze v případě, je-li bezprostředně ohrožena svrchovanost státu, územní celistvost státu nebo demokratické základy státu. Podle autorů stav ohrožení státu vyhláší na návrh vlády České republiky parlament (55). Dále se uvádí, že je k přijetí usnesení o vyhlášení stavu ohrožení státu třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech poslanců a souhlasu nadpoloviční většiny všech senátorů. Vláda je pak dle autorů v době trvání stavu ohrožení státu oprávněna omezit vstup osobám na území České republiky, které nejsou občany České republiky, omezit držení a nošení střelných zbraní a střeliva a provádět zvýšenou kontrolu na úseku skladovaných střelných zbraní, střeliva, výbušnin, munice a nebezpečného jaderného a chemického materiálu a jiných nebezpečných látek (49).

3.1.16 Válečný stav

Při vyhlášení válčeného stavu se jedná o nejvyšší stupeň krizové situace. K tomuto stavu podle autorů dochází v případě, kdy je Česká republika napadena ozbrojenou složkou

jiného státu nebo je povinna plnit mezinárodní smluvní závazky o obraně proti napadení anebo vznikne vzájemný ozbrojený konflikt mezi dvěma či více stranami. Jak dále autoři uvádějí, válečný stav již znamená opravdové vedení války a za tohoto stavu může být každý jedinec dotčen nezbytnými opatřeními vedoucími k omezení základních práv a svobod a mohou být uloženy povinnosti, které značně změní uspořádání státu. Válečný stav dle stejného zdroje vyhláší Parlament České republiky. Autoři dále zmiňují, že v této situaci je možno použít veškeré dostupné prostředky a síly státu, právnických a fyzických osob k odražení agrese. Autoři také uvádějí, že válečný stav se vyhláší a odvolává zákonem a je posledním možným krokem k odvrácení války. Při válečném stavu je pak dle autorů centrálně řízen výkon státní správy, chod národního hospodářství a činnost ozbrojených sil (55).

Na níže uvedeném obrázku 2 jsou znázorněny krizové stavy, které je možné vyhlásit v případě vzniku krizových situací na území České republiky.

Obrázek 2 – Krizové stavy

Druh	Vyhlašující orgán	Důvod	Územní rozsah	Časová účinnost
Stav nebezpečí	Hejtman (primátor hl.m. Prahy)	Ohrožení života, zdraví, majetku, životního prostředí, pokud nedosahuje intenzita ohrožení značného rozsahu a není možné odvrátit ohrožení běžnou činností správních úřadů, orgánů krajů a obcí, IZS nebo subjektu kritické infrastruktury	Celý kraj nebo jeho část	Nejdéle 30 dnů; prodloužení je přípustné jen se souhlasem vlády
Nouzový stav	Vláda (předseda vlády)	V případě živelních pohrom, ekologických nebo průmyslových havárií, nehod nebo jiného nebezpečí, které ve značném rozsahu ohrožují životy, zdraví nebo majetkové hodnoty anebo vnitřní pořádek a bezpečnost	Celý stát nebo jeho část	Nejdéle 30 dnů; prodloužení je přípustné po předchozím souhlasu Parlamentu
Stav ohrožení státu	Parlament na návrh vlády	Je-li bezprostředně ohrožena svrchovanost státu nebo územní celistvost státu anebo jeho demokratické základy	Celý stát nebo jeho část	Bez omezení
Válečný stav	Parlament na návrh vlády	Je-li ČR napadena nebo je-li třeba plnit mezinárodní smluvní závazky o společné obraně proti napadení	Celý stát	Bez omezení

Zdroj: Město Černošice (22)

Na obrázku 2 je rozdělení a vyobrazení krizových stavů, které se mohou na území naší republiky vyskytnout. Stav nebezpečí vyhláší hejtman kraje a v Praze je vyhlášen primátorem hl. m. Prahy. Nouzový stav vyhláší vláda ČR. V případě ohrožení svrchovanosti státu, parlament ČR vyhláší stav ohrožení státu na návrh vlády. Pokud je napadena Česká republika, je na návrh vlády vyhlášen parlamentem ČR válečný stav. Dále je z tabulky patrné, jaký velký územní rozsah bude ovlivněn při vyhlášení určitého krizového stavu. U každého krizového stavu je popsán důvod, kdy je možné krizový stav vyhlásit a v neposlední řadě i časová působnost, na jak dlouhou dobu může být občan omezen na svých právech.

3.2 Krizové řízení v ČR

Krizové řízení v České republice je zajišťováno na několika úrovních. Vláda ČR zajišťuje připravenost České republiky na krizové situace na nejvyšší úrovni pro celou společnost tohoto státu. Na nižších úrovních je krizové řízení vedeno pro obyvatele jednotlivých krajů, tím je zajištěno na krajské úrovni a nejbližší k občanům je krizové řízení vedené na úrovni obce s rozšířenou působností. Krizové řízení na všech úrovních zabezpečují jednotlivé orgány, které mezi sebou spolupracují a podílejí se na připravenosti k řešení krizových situací. Krizové řízení upravuje legislativa ČR a stěžejními zákony jsou zejména:

- zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky;
- zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky;
- zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení;
- zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému;
- zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy.

3.2.1 Hejtman

V čele kraje stojí hejtman, který zastupuje kraj navenek. Hejtmana volí zastupitelstvo z řad svých členů. Společně při spolupráci s ostatními orgány kraje zajišťuje připravenost kraje na řešení krizových situací. Do kompetencí hejtmana patří všechna přípravná opatření a činnosti, které ukládá krizový zákon k předcházení a řešení krizových situací a činnosti ke zmírnění jejich následků (66). Na základě zmocnění v zákoně o krajích hejtman zřizuje zvláštní orgány. Konkrétně pro potřeby zajištění bezpečnosti kraje,

hejtman podle stejného zdroje zřizuje bezpečnostní radu kraje, krizový štáb kraje, schvaluje krizový plán kraje a požaduje součinnost integrovaného záchranného systému (66).

Pokud nastane nějaký krizový stav, který je třeba řešit, hejtman koordinuje záchranné a likvidační práce, poskytování zdravotních služeb, provádí opatření k ochraně veřejného zdraví a k zajištění bezodkladných pohřebních služeb. Dále se podílí na koordinaci nouzového ubytování, nouzového zásobování pitnou vodou, potravinami a dalšími nezbytnými prostředky k přežití obyvatelstva. V neposlední řadě zajišťuje ochranu majetku na území, kde byla provedena evakuace (66). K těmto nejdůležitějším úkonům patří velké množství dílčích úkonů, které směřují k minimalizaci škod a k dosažení uspokojivého stavu. Krajský úřad plně spolupracuje s Hasičským záchranným sborem, aby byla dodržena zásada součinnosti. Plnění úkolů, za které je plně odpovědný kraj, je zajištěno zřízením pracoviště krizového řízení (66).

3.2.2 Bezpečnostní rada kraje

Bezpečnostní rada kraje je poradním a koordinačním orgánem pro zřizovatele krizového řízení. V čele rady podle stejného zdroje stojí hejtman, který jmenuje členy bezpečnostní rady kraje. Na jednání bezpečnosti rady kraje se dle autorky hodnotí připravenost a zajištění na příchod nějaké krizové situace. Jak autorka dále zmiňuje, porovnává se skutečný stav se stavem připravenosti a navrhuje se vhodná opatření k zabezpečení připravenosti a minimalizaci možných škod (4).

3.2.3 Krizový štáb kraje

Krizový štáb kraje je pracovním orgánem pro zřizovatele krizového řízení. Jak autorka dále zmiňuje, předsedou štábu je hejtman, který jmenuje členy krizového štábu kraje. Krizový štáb kraje má dle stejného zdroje vytvořeny stálé pracovní skupiny, které se věnují specifickým úkolům v dané oblasti. Jedná se zejména o týlové zabezpečení, součinnost a komunikace, ochrana obyvatelstva, analýza a plánování a nasazení sil a prostředků. Jak autoři závěrem zmiňují, plněním dílčích úkolů je zabezpečena připravenost území kraje (4).

3.2.4 Hasičský záchranný sbor kraje

Hasičský záchranný sbor kraje je orgánem kraje, který zpracovává krizový plán kraje, kdy vyžaduje součinnost všech ostatních orgánů a složek krizového řízení. Při jeho přípravě HZS dle stejného zdroje sleduje možné zdroje rizik a provádí analýzy ohrožení. Dále jsou dle zdroje plněny úkoly, které hasičskému záchrannému sboru kraje nařídí Ministerstvo vnitra, hejtman nebo starosta obce s rozšířenou působností, vždy ve svěřeném rozsahu, který spadá do jejich kompetence. Příslušný správní úřad je podle autorů povinen na požádání poskytnout záchrannému hasičskému sboru kraje údaje, které jsou shromážděné v základních registrech. Jedná se o registr obyvatel, registr právnických osob, registr územní identifikace, adres a nemovitostí, informační systém evidence obyvatel a cizinců, registr silničních vozidel a registr řidičů (49).

3.2.5 Krajská povodňová komise

Krajská povodňová komise je zřízena hejtmanem kraje, který se stává jejím předsedou, v souladu s ustanovením § 80 odst. 1 vodního zákona. Další členy komise jmenuje dle stejného zdroje její předseda z řad zaměstnanců kraje zařazených do krajského úřadu, příslušných správců povodí a zástupců orgánů a právnických osob, které jsou způsobilé k provádění opatření, popřípadě pomoci při ochraně před povodněmi (68). Krajská povodňová komise zabezpečuje ochranu před povodněmi na svém území, ve svém územním obvodu. Povodňová komise podle tohoto zdroje zpracovává povodňový plán a kontroluje povodňové plány obcí s rozšířenou působností. Krajská povodňová komise dále dle zdroje prověřuje schopnost a připravenost účastníků podle povodňových plánů. Stejně tak krajská povodňová komise vyhláší a odvolává stupeň povodňové aktivity, vyhodnocuje připravenost na povodeň a zpracovává vyhodnocení účinnosti záchranných prací, které byly použity při povodni. Dalšími úkoly krajské povodňové komise jsou následující (44):

- vést záznamy v povodňové knize;
- řídit a kontrolovat odtokové poměry na vodních dílech.

Povodňová komise je podle stejného zdroje podřízena ústřednímu povodňovému orgánu, který je zřízen na Ministerstvu životního prostředí k plnění úkolů při ochraně před povodněmi.

Ostatními účastníky ochrany před povodněmi jsou: správci povodí, správci vodních děl, vlastníci vodních děl a vlastníci pozemků a staveb, které se nacházejí v záplavovém území nebo zhoršují průběh povodně. Náklady na opatření na ochranu před povodněmi a na záchranné práce při povodni podle tohoto zdroje, hradí obce, kraje a stát v souladu s platnou legislativou v oblasti povodňové ochrany. Závěrem stejný zdroj uvádí, že pokud dojde k vyhlášení krizového stavu, přejímá řízení ochrany před povodněmi krizový štáb kraje a povodňová komise se stává součástí krizového štábu kraje (44).

3.2.6 Starosta obce s rozšířenou působností

Starosta obce s rozšířenou působností zajišťuje připravenost správního obvodu obce s rozšířenou působností na řešení krizových situací; ostatní orgány obce s rozšířenou působností se na této připravenosti podílejí (66). Starosta obce s rozšířenou působností stojí v čele správního obvodu a jeho hlavním úkolem je řídit a kontrolovat veškeré činnosti a opatření vedoucí k předcházení nebo zmírnění následků již vzniklých mimořádných událostí. V rámci správního obvodu je pak dle stejných autorů zřízena bezpečnostní rada obce s rozšířenou působností, která projednává krizový plán a poté jej schvaluje starosta (4).

Nedílnou součástí zajištění krizového řízení ve správním obvodě je krizový štáb obce, jehož zřizovatelem je starosta obce s rozšířenou působností, který v případě krizové situace zajišťuje provedení a plnění krizových opatření. Autoři dále zmiňují, že starosta je povinen plnit úkoly, které mu jsou stanoveny hejtmanem a orgány krizového řízení, a zároveň také plně odpovídá za využívání informačních a komunikačních prostředků a pomůcek krizového řízení k nápravě nebo odvrácení mimořádné situace, které stanoví Ministerstvo vnitra (4).

3.2.7 Obecní úřad obce s rozšířenou působností

Obecní úřad obce s rozšířenou působností zajišťuje připravenost správního obvodu obce s rozšířenou působností na řešení krizových situací. V rámci připravenosti správního obvodu obce s rozšířenou působností na řešení krizových situací pak dle stejných autorů plní úkoly, které ukládá krizový plán. Povinností je vedení evidencí údajů o přechodných změnách pobytu osob.

Mezi další povinnosti obecního úřadu obce s rozšířenou působností patří následující:

- evidovat možné zdroje rizik a odstraňuje nedostatky, které by mohly vést ke vzniku krizové situace;
- spolupracovat s hasičským záchranným sborem kraje při přípravě krizového plánu;
- v případě potřeby při řešení mimořádné situace zřizovat pracoviště krizového řízení (55).

3.2.8 Státní pomoc při obnově území

Zákon o státní pomoci stanovuje zásady a postup pro poskytnutí státní finanční pomoci. Státní pomoc slouží k zabezpečení základních funkcí v území a lze ji poskytnout na základě žádosti, která se předkládá Ministerstvu financí, formou dotace nebo návratné finanční výpomoci. Ministerstvo pro místní rozvoj ve spolupráci s Ministerstvem financí zpracuje na základě dodaných podkladů návrh strategie obnovy území, kde se vymezí území, na jehož obnovu bude státní pomoc poskytnuta, dále cíle, na jejichž zabezpečení může být státní pomoc využita a výčet ministerstev, která budou rozhodovat o objemu poskytnutých finančních prostředků. Státní pomoc je poskytována na základě programů a jsou určeni jejich správci. Návrh strategie obnovy území předkládá ministr pro místní rozvoj vládě ČR ke schválení (60).

3.3 Dokumentace krizového řízení

Dokumentace krizového plánování je soubor dokumentů a plánů zpracovaných k realizaci krizových opatření vedoucích k plnění úkolů při hrozbě vzniku krizové situace (9). V dokumentech krizového plánování je třeba sladit bezpečnostní politiku státu, záměr použití sil, prostředky a zdroje státu, které je možno využít pro zajištění bezpečnosti státu. Z těchto dostupných možností, je zapotřebí vytvořit účinné organizační nástroje k plnění a dosažení vytýčených cílů, které zvládnou vyřešit nastalou krizovou situaci. Tyto dokumenty obsahují návod a postup pro předejití či zvládnutí vojenských nebo nevojenských krizových situací. Krizový plán v součinnosti zpracovávají ministerstva a ústřední správní orgány, Česká národní banka, kraje, obce s rozšířenou působností a jiné státní orgány, kterým tuto povinnost ukládá krizový zákon.

3.3.1 Krizové plánování

Hlavním cílem krizového plánování je připravenost k řešení krizových situací. Důležité je také upozornit na podceňování organizací při přípravě krizového plánování, konkrétně rozhodnutí vedení organizace o připravenosti na potencionální krize – krizové plánování. Krizové plánování je základním výchozím dokumentem pro krizové řízení. Tento dokument obsahuje postupy, vazby a opatření, které pomáhají řešit krizové situace. Tyto podklady využívají orgány krizového řízení k plnění úkolů, které zajišťují bezpečnost obyvatelstva a státu. Hlavním cílem krizového plánování je připravenost České republiky, k řešení krizových situací. V dokumentech krizového plánování je třeba sladit bezpečnostní politiku státu, záměr použití sil, prostředky a zdroje státu, které je možno využít pro zajištění bezpečnosti státu. Z těchto dostupných možností, je zapotřebí vytvořit účinné organizační nástroje k plnění a dosažení vytýčených cílů, které zvládnou vyřešit nastalou krizovou situaci. Tyto dokumenty obsahují návod a postup pro předejití či zvládnutí vojenských nebo nevojenských krizových situací. Vyplývající cíle musí být jasné, srozumitelné a jednoznačné (66). K tomuto vymezení je možné použít pravidlo **SMART** (specifický, měřitelný, akceptovatelný, reálný a sledovatelný).

Základem krizového plánování je soubor dokumentů – krizových plánů. Dokumentace krizového plánování se rozděluje na plánovací, která vytváří předpoklady k zvládnutí krizové situace a na řídicí, která slouží jako návod k řešení a zvládnutí krizové situace, v případech, když nastanou (9). Krizový plán je podrobněji popsán v následující kapitole.

Účelem krizového plánování je:

- příprava na potencionální krizi;
- příprava krizových scénářů (následné navázání na běžnou činnost);
- rozdělení rolí – pravomoc, odpovědnost (krizový tým);
- prověření připravenosti organizace;
- rychlá reakce na nastalou krizi;
- minimalizace následků možných krizových situací;
- postarat se o bezpečnost obyvatelstva, životního prostředí a majetku;
- zajistit lepší vnímání organizace ze strany okolí (5).

3.3.2 Krizový plán

Krizový plán je souhrnný plánovací dokument, jenž obsahuje souhrn postupů a opatření, která vedou k řešení krizových situací. Jde tedy o výchozí dokument krizového řízení, jak již bylo zmíněno v předešlé kapitole. Jeho účelem je vytvořit podmínky pro zajištění připravenosti na krizové situace a jejich řešení pro orgány krizového řízení a další dotčené subjekty. Krizový plán je vypracován příslušnými orgány krizového řízení, které jsou k těmto úkolům pověřeni na základě věcné a územní příslušnosti. Krizový plán v součinnosti zpracovávají ministerstva a ústřední správní orgány, Česká národní banka, kraje, obce s rozšířenou působností a jiné státní orgány, kterým tuto povinnost ukládá krizový zákon. Krizový plán je zpracováván v době, kdy není aktuální hrozba vzniku mimořádné události, aktualizuje se v čtyřletých cyklech od jeho schválení, pokud dojde ke změně, která se dotýká obsahu krizového plánu, provede se aktualizace bezodkladně. Krizové plány jsou zpracovány pro jednotlivé úrovně řízení. Z tohoto úhlu pohledu máme krizové plány ministerstva nebo jiného ústředního správního úřadu, kraje a obce s rozšířenou působností (9).

Obsahem krizového plánu jsou tři části: **Základní část**, která obsahuje charakteristiku organizace krizového řízení, přehled možných zdrojů rizik a přehled dotčených osob, které zajišťují plnění opatření z krizového plánu. **Operativní část**, jejímž obsahem je přehled krizových opatření a jejich zajištění k využití. Další součástí této části je plán nezbytných dodávek a plán hospodářské mobilizace, typové plány s postupy při řešení konkrétních mimořádných událostí. **Pomocná část** obsahuje soubor právních předpisů, které souvisí s krizovým řízením, geografické podklady a zásady manipulace s krizovým plánem. Krizový plán obsahuje další potřebné dokumenty, které podporují připravenost na krizové situace např. plán materiálního technického zabezpečení, vnitřní krizový plán, plán akceschopnosti krizového plánu atp. (9). Krizový plán kraje v těchto třech základních částech obsahuje základní náležitosti uvedené výše a dále dle Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., přehled prvků kritické infrastruktury a evropské kritické infrastruktury, které se nacházejí na území kraje. V krizovém plánu kraje nesmí chybět vzor o vyhlášení stavu nebezpečí (25).

3.3.3 Plán krizové připravenosti

Plán krizové připravenosti slouží organizacím k zabezpečení vlastního fungování v případě mimořádné události a k zabezpečení plnění úkolů vyplývajících z krizového plánu kraje nebo obce s rozšířenou působností. Plán krizové připravenosti se skládá ze základní, operativní a pomocné části. V plánu krizové připravenosti subjektu kritické infrastruktury jsou uvedené možnosti ohrožení prvku kritické infrastruktury a jsou určeny opatření k jeho ochraně (9).

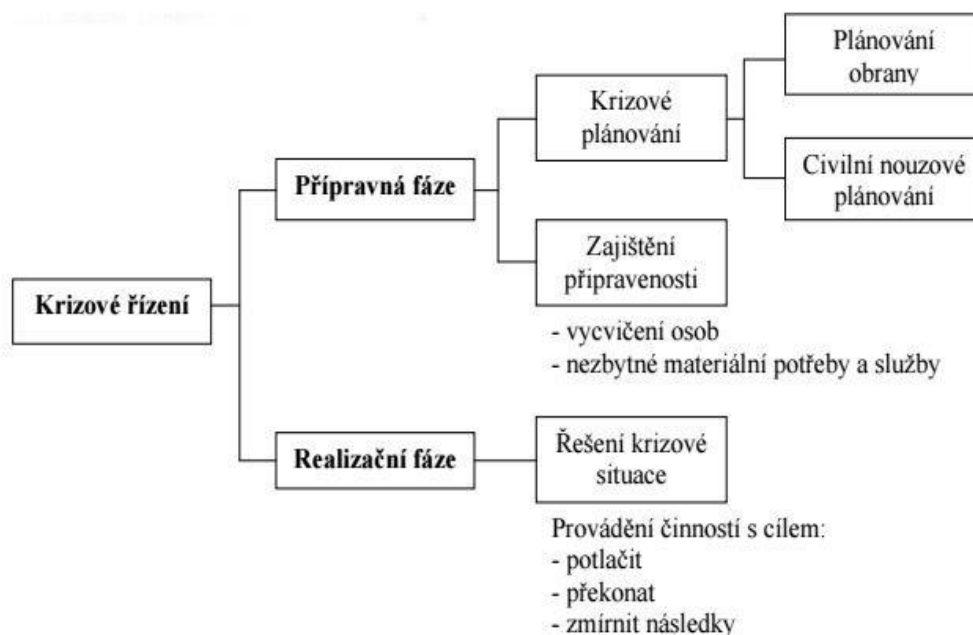
3.3.4 Plán řešení krizové situace

Plán řešení krizové situace je definován, jako plánovací dokument, který obsahuje naplánované činnosti při vzniku krizové situace a využívá se k realizaci krizových opatření při vzniku konkrétní mimořádné události. Nazývá se také pojmem Operační plán a využívá se tehdy, pokud nelze použít a aplikovat na mimořádnou událost schválený krizový plán. Jednotlivé části plánu řešení krizové situace obsahují informace k jednotlivým bodům zabezpečení a preventivních opatření. Plán řešení krizové situace je vypracován v písemné i elektronické podobě. Jeho obsah a složení koordinuje krizový štáb orgánu, který je příslušný k řešení mimořádné události a dále je závislé, k jakému druhu mimořádné události je připravován. Přehled krizových opatření se týká oblasti (9):

- Nasazení sil a prostředků
- Zabezpečení lidských zdrojů
- Zabezpečení věcných zdrojů
- Finanční zabezpečení
- Zpravodajské zabezpečení
- Zabezpečení funkčnosti státní správy a samosprávy
- Součinnost s orgány NATO, EU a dalšími mezinárodními organizacemi

Složení plánu k řešení krizové situace, jeho podrobnosti a rozsah jednotlivých částí a příloh závisí na charakteru a rozsahu krizové situace. Plán se zpracovává v písemné a elektronické podobě a pojmenovává se vhodným heslem souvisejícím s mimořádnou událostí (9). Proces krizového řízení, který je součástí plánu řešení krizové situace je vyobrazen na obrázku 3 níže.

Obrázek 3 - Proces krizového řízení

Zdroj: Rektorič (29)

Výše uvedený obrázek 3 znázorňuje proces krizového řízení. Krizové řízení je rozděleno do dvou fází:

- přípravná fáze;
- realizační fáze.

Přípravná fáze je dle obrázku tvořena krizovým plánováním a zajišťováním připravenosti. V rámci krizového plánování se jedná především o plánování obrany a civilní nouzové plánování. Při zajišťování připravenosti je pak hlavním cílem vycvičení osob a tvorba plánů nezbytných materiálních potřeb a služeb.

Během realizační fáze krizového řízení je pak podle zmíněného obrázku hlavní aktivitou samotné řešení krizové situace. Cílem této aktivity je především potlačení, překonání a zmírnění následků krizové situace.

3.3.5 Finanční zabezpečení krizových opatření

Finanční zabezpečení krizových opatření na rozpočtový rok se provádí podle zákona o rozpočtových pravidlech. Cílem finančního zabezpečení je vyčlenění příslušného objemu finančních prostředků v rozpočtech všech ústředních správních úřadů a ministerstevch, které se podílejí a zajišťují připravenost na krizové situace (63). Tyto finanční prostředky

jsou závazným ukazatelem státního rozpočtu pro každý rok. Do této kapitoly finančních prostředků se započítávají prvotní náklady, které jsou potřebné k připravenosti na krizové situace a na opatření předcházení krizových situací. Ministerstvo financí projednává s Ministerstvem vnitra účelovou rezervu finančních prostředků na řešení krizových situací a odstraňování jejich následků (66). Způsob použití finanční rezervy upravuje vláda ve svém usnesení ke státnímu rozpočtu na příslušný rok.

3.3.6 Státní pomoc při obnově území

Zákon o státní pomoci při obnově území postiženého živelní nebo jinou pohromou a o změně zákona č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů stanovuje zásady a postup pro poskytnutí státní finanční pomoci. Státní pomoc slouží k zabezpečení základních funkcí v území a lze ji poskytnout na základě žádosti, která se předkládá Ministerstvu financí, formou dotace nebo návratné finanční výpomoci. Ministerstvo pro místní rozvoj ve spolupráci s Ministerstvem financí zpracuje na základě dodaných podkladů návrh strategie obnovy území, kde se vymezí území, na jehož obnovu bude státní pomoc poskytnuta, dále cíle, na jejichž zabezpečení může být státní pomoc využita a výčet ministerstev, která budou rozhodovat o objemu poskytnutých finančních prostředků. Státní pomoc je poskytována na základě programů a jsou určeni jejich správci. Návrh strategie obnovy území předkládá ministr pro místní rozvoj vládě ČR ke schválení (60).

3.3.7 Složky krizového řízení

Základní složkou pro krizové řízení je Integrovaný záchranný systém, který se skládá ze Zdravotnické záchranné služby, Policie České republiky a Hasičského záchranného sboru. Ostatní složky, které se podílejí na prevenci a plnění úkolů v rámci krizového řízení, dle druhu krizové situace jsou: Armáda České republiky, Krajská hygienická stanice, Státní veterinární správa, Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, Český červený kříž, Vodní záchranná služba, Svaz záchranných brigád kynologů České republiky a Městská policie (55).

3.3.8 Integrovaný záchranný systém

Zákon o integrovaném záchranném systému jednoznačně definuje jeho pojem a stanovuje jednotlivé složky a jejich působnost. Integrovaný záchranný systém je

koordinovaný postup jeho složek při vzniku mimořádné události, kdy je potřeba zahájit likvidaci následků a odvrátit nebo omezit působení možných rizik, která vznikla při mimořádné události, aby nebyly způsobeny další škody na životech, zdraví, majetku nebo životním prostředí. V tomto zákoně jsou vymezeny pojmy pro záchranné práce, kdy se jedná o činnost k odvrácení nebo omezení rizik vzniklých mimořádnou událostí, které mají za cíl přerušit jejich příčiny. Likvidační práce jsou vedeny již k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí. IZS také zabezpečuje ochranu obyvatelstva a plnění úkolů civilní ochrany, provádí zejména varování, evakuaci, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku. Jednotlivé složky plní úkoly, které spadají do jejich kompetence a vzájemně spolupracují k dosažení co nejlepších a nejrychlejších výsledků. Základními složkami integrovaného záchranného systému jsou Hasičský záchranný sbor, jednotky požární ochrany, zdravotnická záchranná služba a Policie České republiky. Ostatní složky, které se podílejí na plnění úkolů Integrovaného záchranného systému, jsou: ozbrojené bezpečnostní sbory, havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby, vodní záchranná služba, Český červený kříž, Svaz záchranných brigád kynologů ČR, horská služba, obecní policie. V době krizových stavů se stávají ostatními složkami IZS také poskytovatelé akutní lůžkové péče, kteří mají zřízen urgentní příjem. Tuto povinnost ukládá zákon o IZS v § 4 odst. 3. Tento zákon dále ukládá složkám IZS zajišťovat nepřetržitou pohotovost pro příjem ohlášení vzniku mimořádné události. Toto ohlášení je okamžitě vyhodnoceno a nastává zásah v místě mimořádné události (65).

3.4 Zabezpečení komunikace při krizových stavech

3.4.1 Krizová komunikace

Krizovou komunikací se rozumí přenos informací mezi státními orgány, územními samosprávnými orgány a mezi složkami IZS za využití prostředků hlasového a datového přenosu informací prostřednictvím veřejných sítí elektronických komunikací a i vybrané části neveřejných sítí (24). Při přípravě i řešení krizových situací je velice důležité, aby všechny zúčastněné složky a orgány spolu řádně komunikovaly. Při nesprávně zvoleném způsobu komunikace může docházet k nesprávnému vyhodnocení situace a k fatálním následkům, které již nelze napravit. Při této komunikaci dochází k výměně a předávání informací. Každá složka krizového řízení musí informace vyhodnotit

a přijmout účelná opatření k dalšímu využití. V případě, že složka krizového řízení informaci poskytuje, je potřeba využít správnou definici ke správnému a nezaměnitelnému vyhodnocení.

Krizová komunikace probíhá na třech základních úrovních:

- **interní komunikace** uvnitř organizace (komunikace mezi jednotlivými složkami krizového řízení nebo komunikace mezi managementem a pracovníky organizace);
- **externí komunikace**, kdy organizace komunikuje navenek (komunikace s obyvatelstvem prostřednictvím veřejných sdělovacích prostředků);
- **komunikace příslušníků zasahujících složek**, s jednotlivými osobami či skupinami, komunikace záchranářů se zraněnými, policistů s médii a podobně (9).

Nejvíce problému při řešení krizové situace nastává v důsledku špatné připravenosti, flexibility a komunikaci. Osoby, které jsou postiženy krizovou situací, mají rozdílné profily osobnosti a každý zúčastněný se vyrovnává s mimořádnou situací jiným způsobem. Z tohoto důvodu je zapotřebí být i částečně psychologem - laikem a vycítit správnou formu sdělení určité osobě. V opačném případě může dojít k nepochopení a nezvládnutí vyrovnání se, s krizovou situací. Chování zúčastněné osoby může vyvrcholit konfliktem, který není adekvátní k potřebným opatřením k určité krizové situaci.

3.5 Ústřední orgány krizového řízení

3.5.1 Vláda

Vláda je výkonný orgán moci České republiky, který zastává svoji úlohu a postavení při řešení krizových situací. Krizový zákon pak dle stejného zdroje zcela jednoznačně určuje úkony, které musí vláda vykonat pro připravenost České republiky na krizové situace. Konkrétně se pak dle tohoto zdroje jedná o následující úkony:

- ukládá úkoly ostatním orgánům krizového řízení, řídí a kontroluje jejich činnost;
- určuje ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad pro koordinaci přípravy a řešení konkrétní krizové situace;
- zřizuje Ústřední krizový štáb jako svůj pracovní orgán k řešení krizových situací;

- stanoví průřezová a odvětvová kritéria pro určení prvku kritické infrastruktury;
- rozhoduje na základě seznamu předloženého Ministerstvem vnitra o prvcích kritické infrastruktury a prvcích evropské kritické infrastruktury, jejichž provozovatelem je organizační složka státu (66).

3.5.2 Ministerstvo vnitra

Ministerstvo vnitra podle HZSCR koordinuje výkon státní správy v oblasti krizového řízení, sjednocuje postupy, organizuje školení, cvičení a instruktáže k dané problematice. Dalším z úkolů ministerstva vnitra je podle stejného zdroje kontrolovat připravenost ostatních ústředních správních orgánů, navrhuje komplexní opatření a plní úkoly svěřené do jeho působnosti. Jak dále stejný zdroj uvádí, ministerstvo vnitra také navrhuje plány cvičení pro jednotlivé orgány krizového řízení, porovnává a řeší rozpory v celé oblasti krizového řízení a spolupracuje s Ministerstvem dopravy, Ministerstvem průmyslu a obchodu a Ministerstvem zdravotnictví, které jsou nedílnou složkou krizového řízení (15).

3.5.3 Ministerstvo zdravotnictví

Krizový zákon vymezuje povinnosti Ministerstva zdravotnictví, které je v době krizového stavu oprávněno zajistit nákup a distribuci potřebných léčivých přípravků, koordinovat činnost poskytovatelů zdravotnické záchranné služby a poskytovatelů akutní lůžkové péče a rozhodovat o rozsahu poskytovaných zdravotních služeb (66). Za nouzového stavu může Vláda ČR nařízením rozšířit, omezit nebo zakázat distribuci zdravotnických prostředků a léčiv, což upravuje zákon o hospodářských opatřeních pro krizové stavy (67).

3.5.4 Ministerstvo dopravy a průmyslu a obchodu

Tyto ministerstva jsou oprávněna při krizových stavech ukládat provozovatelům silniční, drážní, letecké a vnitrozemské vodní dopravy povinnosti k zabezpečování dopravních potřeb, dále přijímat opatření k zachování celistvosti energetických soustav s cílem urychleného obnovení všech důležitých funkcí kritické infrastruktury v energetice a ukládat provozovatelům distribučních sítí plynu, ropy, elektřiny a rozvodu tepelné energie, výrobci elektrické energie a tepla, výrobci primárních energetických zdrojů,

povinnosti k zabezpečování těchto energetických potřeb. Jsou-li subjektem kritické infrastruktury, ukládá jim úkoly k ochraně a neodkladné obnově kritické infrastruktury v energetice (66).

3.5.5 Česká národní banka

Česká národní banka v rámci připravenosti k řešení krizových situací zřizuje krizový štáb, který vede seznam možných zdrojů rizik a odstraňuje nedostatky, které by mohly vést ke vzniku krizové situace. Česká národní banka dále dle stejného zdroje provádí analýzy a preventivní opatření k odvrácení vzniku krizové situace a zároveň dodržuje a vytváří soubor podmínek pro nouzovou komunikaci s ostatními orgány činnými v krizovém řízení. Jak dále stejní autoři uvádějí, ČNB vypracovává krizový plán, který je souhrnem krizových opatření a návodních postupů k řešení krizových situací. Krizový plán je následně schvalován guvernérem České národní banky (49).

Dalšími povinnostmi ČNB jsou následující úkoly:

- kontrola prvků kritické infrastruktury, které spadají do její působnosti;
- návrh a určení opatření obecné povahy prvků kritické a evropské kritické infrastruktury a neprodleně informovat Ministerstvo vnitra, které tyto prvky zařazuje do seznamu (49).

3.5.6 Bezpečnostní politika státu

Bezpečnostní politika státu je popisována jako společenská činnost, která je vytvořena základním souhrnem státních zájmů a cílů, dále obsahuje nástroje k jejich dosažení. Veškerá tato činnost je dle stejného autora vedena a nasměrována k zabezpečení státní svrchovanosti a územní celistvosti státu. Základem je pak podle autora demokratický, ekonomický a sociální rozvoj státu, ochrana zdraví a života občanů, majetku a životního prostředí. Autor dále zmiňuje, že bezpečnostní politiku státu tvoří pět základních složek:

- zahraniční politika v oblasti bezpečnosti státu;
- obranná politika;
- politika v oblasti vnitřní bezpečnosti;
- hospodářská politika v oblasti bezpečnosti státu;
- politika veřejné informovanosti v oblasti bezpečnosti státu (28).

Bezpečnostní politika státu má zřízen výbor, který je stálým pracovním orgánem sloužícím ke koordinaci zahraniční bezpečnostní politiky České republiky. Základním koncepčním dokumentem je pak podle stejných autorů dokument zvaný Bezpečnostní strategie ČR 2015. Tento dokument dle autorů svým obsahem reaguje na zhoršující se bezpečnostní prostředí ve světě a ponechal si základní strukturu předchozí strategie, včetně východisek a bezpečnostních zájmů. Nynější platná strategie byla doplněna o projekty, které uvádějí hrozby a opatření k předcházení možných rizik. Jak dále autoři uvádějí, dokument dbá na připravenost České republiky v kontextu s novým bezpečnostním prostředím.

Bezpečnostní strategie je pak podle autorů rozdělena dle zájmů a důležitosti do tří kategorií:

- životní;
- strategické;
- další významné (3).

3.5.7 Bezpečnostní rada státu

Bezpečnostní rada státu je stálý pracovní orgán vlády České republiky, který pracuje v oblasti bezpečnostní problematiky a politiky státu a je zřízen na základě čl. 9 ústavního zákona. Bezpečnostní radu státu tvoří předseda vlády a další členové vlády podle rozhodnutí vlády České republiky, kteří připravují návrhy opatření k zajišťování bezpečnosti České republiky (52). Hlavním úkolem bezpečnostní rady státu je vytváření účinného bezpečnostního systému státu a zabezpečení koordinace a kontroly opatření, která jsou potřebná k zajištění bezpečnosti České republiky. Bezpečnostní rada státu je podle autora orientována na komplexní zajišťování bezpečnosti České republiky (3).

3.5.8 Systémy správy státních hmotných rezerv v ČR (IS Krizkom a Argis)

Podle SSHR je Správa státních hmotných rezerv ústřední orgán státní správy v oblasti hospodářských opatření pro případ krizových stavů a státních hmotných rezerv. Za zřízením Správy státních hmotných rezerv stojí podle stejného zdroje zákon č. 2/1969 Sb. o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ve znění pozdějších předpisů. O působnosti Správy státních hmotných rezerv pak dle tohoto zdroje rozhoduje zákon č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv, ve znění pozdějších předpisů. Do vedení SSHR je podle stejného zdroje dosazen předseda, který je jmenován a odvoláván vládou. O zásadách činnosti SSHR a zásadách její organizace

rozhoduje Statut Správy státních hmotných rezerv, který byl schválen usnesením vlády z 3. prosince 2001 č. 1293 (32).

Součástí agendy Správy státních hmotných rezerv jsou i informační systémy Krizkom a Argis. Informační systém Krizkom je vyvíjen a provozován ze strany Správy státních hmotných rezerv a je označován jako modulární informační systém krizové komunikace. Samotný informační systém je podle stejného zdroj tvořen dvěma samostatnými moduly:

- Krizkom – KS – jedná se o nástroj zabývající se koordinací a podporou procesů v rámci řešení požadavků po věcných zdrojích během krizových stavů, které jsou potřebné pro překonání krizových situací, případně při odstraňování jejich následků;
- Krizkom – MU – je nástrojem využívaným ke koordinování a podpoře procesu v rámci řešení požadavků na státní hmotné rezervy během mimořádných událostí dle § 4a Zákona číslo 97/1993 Sb. o statusu SSHR v platném znění.

Všeobecně poskytuje informační systém Krizkom např. následující:

- informaci o věcných zdrojích u podnikatelských subjektů, které jsou zařazeny do plánu nezbytných dodávek;
- notifikace o potřebě řešení požadavků na věcné zdroje prostřednictvím SMS či e-mailu;
- informace o státních hmotných rezervách (21).

Dalším z informačních systémů SSHR je IS Argis, který je předurčen k plánování civilních zdrojů a je hlavním nástrojem informační podpory opatření hospodářského typu v rámci krizových stavů v oblasti zajišťování věcných zdrojů. Stejný zdroj dále uvádí, že hlavní cíl informačního systému Argis je pomoc orgánům krizového řízení, kterými mohou být obecní úřady obcí s rozšířenou působností, krajské úřady a ústřední správní úřady během krizových řízení, krizových stavů, a také při plánování a provádění opatření pro krizové stavy (2).

Argis uvádí, že tímto operačním systémem je umožněna:

- práce s daty dle územní či rezortní příslušnosti;
- podpora zpracování Plánů nezbytných dodávek, které jsou součástí krizových plánů.

IS Argis je nástrojem informační podpory a jeho uživatelé vstupují do systému pomocí zabezpečené komunikace v prostředí internetu (2).

3.6 Podklady k portálu krizového řízení v obecné rovině

Tato kapitola seznámí s obsahem portálu krizového řízení. Portál krizového řízení umožňuje orgánům krizového řízení efektivně předávat informace o situaci na území veřejnosti. Na portálu každý občan najde potřebné informace k mimořádné události nebo krizové situaci.

3.6.1 Obsah portálu krizového řízení

Každý portál krizového řízení, který slouží veřejnosti k informovanosti, má obsahovat tyto údaje a informace:

- aktuální bezpečnostní situace na území kraje, včetně mapové vizualizace: mimořádné události, krizové situace, povodňová situace, dopravní situace, zásahy jednotek požární ochrany, výstrahy ČHMÚ, obrazy z kamer
- ohrožení na území kraje, záplavové oblasti, zóny havarijního plánování, sesuvy půdy a skal
- krizové kontakty, kontakty na složky IZS
- informace a aktuality z oblasti ochrany obyvatelstva, bezpečnosti a krizového řízení
- metodiky a zásady činnosti obyvatelstva pro případ mimořádných událostí a krizových situací například: varování a vyrozumění, co dělat při ohrožení, zásady evakuace, improvizované ukrytí, improvizovaná ochrana, první pomoc a zásady pro opuštění bytu nebo rodinného domu (51).

3.6.2 Přístupnost portálu

Na základě zákona o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací je zapotřebí, aby portál splňoval požadavky, které zajistí vnímatelnost, ovladatelnost, srozumitelnost a stabilitu pro uživatele (61). Na přístupnost portálu se klade silný důraz a snaží se o maximální přístupnost a funkčnost pro všechny uživatele internetu. Při tvorbě a správě portálu musí být zohledněna přístupnost a bezbariérovost webu tak, aby splňovaly

tyto zásady i pro uživatele, kteří mají specifické potřeby a jsou nějakým způsobem hendikepováni (27). Hendikepované uživatele lze rozdělit do následujících skupin:

- zrakově postižení,
- sluchově postižení,
- pohybově postižení,
- uživatelé se zobrazovacími problémy,
- uživatelé s poruchami učení a soustředění.

Dále je třeba zajistit plnou funkčnost portálu i na mobilních zařízeních. Zajištění přístupnosti je v dnešní době jeden ze základních požadavků na moderní webový portál, protože všichni uživatelé webových stránek si nejsou rovni a potřebují mít stejnou možnost k přístupu k důležitým informacím, aby nebyli nějakým způsobem vyčleněni ze společnosti (18).

4 Praktická část

Praktická část práce je zaměřena na krizové řízení na území Středočeského kraje. Nejprve je provedena charakteristika území, poté je přiblížena skladba složek a orgánů v rámci fungování kraje. V poslední části je zhodnocen portál krizového řízení.

4.1 Krizové řízení ve Středočeském kraji

Tato kapitola se již konkrétně věnuje krizovému řízení ve Středočeském kraji. Na počátku je charakterizován Středočeský kraj, aby se, co nejvíce nastínila a přiblížila jeho poloha a ráz krajiny s jeho možnými riziky. Dále je kapitola zaměřena na orgány krizového řízení a jednotlivé plánovací dokumentace, nejdůležitějším a stěžejním bodem je portál krizového řízení, u kterého je provedeno dotazníkové šetření.

4.1.1 Charakteristika Středočeského kraje

Středočeský kraj se rozkládá uprostřed Čech a v oblasti velikosti, počtu obyvatel či počtu obcí je největším krajem v rámci České republiky. Podle stejného zdroje svou rozlohou zabírá zhruba 14 % území, což v roce 2017 odpovídalo rozloze okolo 11000 km², což odpovídá téměř dvojnásobku průměrné rozlohy kraje v České republice. Tento kraj je nejlidnatějším regionem České republiky a stále se rozrůstá počtem obyvatel v návaznosti na výstavbu a oblíbenost tohoto území. Středočeským krajem je podle zdroje obkloповáno hlavní město Praha, jako sousedy kraje pak zdroj zmiňuje všechny kraje kromě Karlovarského a moravských krajů. Jak je dále zdrojem uváděno, že reliéf kraje je poměrně málo členitý, přičemž severní a východní oblasti kraje jsou převážně rovinnaté, zatímco jih a jihozápad je tvořen spíše vrchovinami. Za nejvyšší bod je stejným zdrojem považován vrchol Tok (865 m n. m.), který se nachází v oblasti brdských hřebenů, které jsou situovány v okrese Příbram. Za nejnižší bod je pak označeno řečiště Labe (153 m n. m.) nacházející se v okrese Mělník (47).

Poloha Středočeského kraje je úzce spjata s hlavním městem, do kterého denně přijíždí velké množství obyvatel kraje za prací. Z tohoto důvodu je velmi důmyslně provázaná dopravní obslužnost celého území, aby lidem usnadňovala každodenní dojíždění. Ekonomické postavení a zaměstnanost obyvatel kraje patří k nejvyšším, hned po hlavním městě. Naopak o víkendu a ve dnech pracovního volna kraj slouží obyvatelům hlavního města k odpočinku a rekreaci. Na území Středočeského kraje

se nachází velké množství historických památek a několik chráněných krajinných oblastí. Historické památky se nachází v některých městech a některé jsou zapsány na Seznamu světového přírodního a kulturního dědictví UNESCO. Velké množství hradů, zámků a památek předurčuje k jejich návštěvám a trávení volného času. V poslední době se na území kraje vybuďovalo velké množství cyklostezek, které občany i návštěvníky vybízí k aktivnímu odpočinku v malebných lesních prostorech nebo v blízkosti vodních toků (47).

Na níže uvedeném obrázku 4 je zobrazen prstenec správních obvodů obklopující hlavní město Prahu, jež tvoří území Středočeského kraje.

Obrázek 4 – Správní obvody pro Středočeský kraj

Zdroj: Český statistický úřad (6)

Z obrázku 4 je patrné rozložení Středočeského kraje, který se skládá z 26 obcí s rozšířenou působností, které zajišťují výkon přenesené působnosti pro svůj správní obvod. Tuto funkci převzaly od 1. 1. 2003, poté kdy k 31. 12. 2002 skončila působnost

okresních úřadu. V jednotlivých obcích s rozšířenou působností byly zřízeny obce s pověřeným obecním úřadem, z důvodu lepší dostupnosti pro občany. Jsou zde vyobrazeny velikosti jednotlivých obcí s rozšířenou působností.

Kraj je dělen do 12 okresů, které mají celkem 10 okresních měst. Za největší okres je podle tohoto zdroje považován okres Příbram, který podle všeho zabírá až 14,3 % rozlohy kraje, nejmenším okresem pak je okres Praha-západ zabírající pouhých 5,3 % rozlohy kraje. V roce 2003 proběhla dle zdroje reforma státní správy, během níž došlo k rušení okresních úřadů, některé okresy jako územní jednotky však zůstaly zachovány. Jak je dále stejným zdrojem uváděno, došlo k ustanovení územních obvodů pověřených obcí II. stupně a správních obvodů obcí s rozšířenou působností III. stupně, přičemž od té doby ve Středočeském kraji situováno 26 správních obvodů obcí s rozšířenou působností, které jsou velikostně poměrně rozdílné. Podle zdroje je největším obvodem obvod Rakovník, který zabírá 8,2 % rozlohy kraje, nejmenším je pak obvod Neratovice zabírající pouze 1 % rozlohy kraje (47).

Jak zdroj dále uvádí, na jeho území bylo začátkem roku 2017 evidováno 1144 obcí, přičemž největším počtem obcí se mohly pyšnit okresy Příbram a Mladá Boleslav, které disponovaly 120 obcemi, naopak nejmenší počet obcí byl zaznamenán v okrese Mělník – 69 obcí. Co se týče velikosti správního obvodu obce s rozšířenou působností, je stejným zdrojem zmiňován obvod Mladá Boleslav, pod který spadá 98 obcí, naproti tomu nejmenším obvodem je obvod Lysá nad Labem tvořený pouze 9 obcemi. Charakteristickým je podle zdroje tím, že je zde velké množství obcí s počtem obyvatel do 2000 (1031 obcí), kde žije 40,9 % obyvatel. Jak dále zdroj uvádí, 84 obcí disponuje statutem města, Kladno a Mladá Boleslav jsou pak zmiňována jako statutární města. Zajímavostí, kterou dále stejný zdroj uvádí, je fakt, že pouze 52,4 % obyvatelstva kraje žije ve městech. Za největší města jsou považována města jako:

- Kladno;
- Mladá Boleslav;
- Příbram;
- Kolín;
- Mělník;
- Benešov;
- Kutná Hora.

Zajímavé také je, že Středočeský kraj nedisponuje krajským městem, a proto je krajský úřad situován přímo v hlavním městě Praze na Smíchově, což je dáno historicky již od roku 1960 (47).

Středočeský kraj byl k 31. 12. 2018 jednoznačně nejlidnatějším krajem ČR s počtem 1 369 332 obyvatel, přičemž tento počet obyvatel odpovídal hustotě obyvatelstva 123 obyvatel/km². Jak dále zdroj uvádí, mezi nejlidnatější okresy se řadily Praha-východ, Praha-západ, Kladno, Mladá Boleslav, Příbram a Mělník, které všechny obývalo přes 100 000 obyvatel. Naopak okres Rakovník byl populačně nejslabším okresem s 55 309 obyvateli. Co se týče hustoty obyvatelstva ve zmíněných krajích, nejvyšší hustotou disponovaly podle zdroje okresy Praha-západ, Praha-východ a Kladno, kde hustota obyvatelstva dosahovala hodnot přes 200 obyvatel na km², což je dle zdroje zapříčiněno především intenzivními sociálně-ekonomickými vazbami na Prahu. Nejnižší hustotou obyvatel se vyznačovaly kraje Rakovník a Benešov, což je zapříčiněno specifickou strukturou krajiny, pod 70 obyvatel/km² (47).

Jak zmiňuje zdroj, díky své poloze je ekonomická charakteristika Středočeského kraje významně ovlivňována. Díky úzké vazbě s hlavním městem a husté dopravní síti se jeho poloha stává obzvláště výhodnou. Středočeský kraj pak hlavnímu městu Praze poskytuje pracovní síly, zásoby potravin a rekreační potenciál. Samozřejmě díky blízkosti Praze jsou podle stejného zdroje dopravní sítě ve Středočeském kraji dlouhodobě přetěžovány. Středočeský kraj kromě silniční dopravy disponuje i rozmanitou sítí vlakových tras či vodní cesty (47).

Středočeský kraj je kraj jako takový charakteristický rozvinutou zemědělskou a průmyslovou výrobou, přičemž mezi významné společnosti z oblasti průmyslu patří např. ŠKODA AUTO, a.s. Mladá Boleslav nebo také TPCA Czech, s.r.o. Kolín.

4.1.2 Charakteristika rizik ve Středočeském kraji

Předně je třeba zmínit, jak je možné rizika s ohledem na kraj dělit. Zdroj tato rizika rozděluje podle účinku a podle místa vzniku. Jak dále zdroj uvádí, dle účinku jsou rizika dělena na lokální a plošná. Podle místa vzniku pak hrozby s jasnou identifikací místa vzniku a s pravděpodobností vzniku na celém území.

Za typická rizika pak lze považovat následující:

- **výskyt extrémně vysoké teploty** – typická hrozba plošného rozsahu;

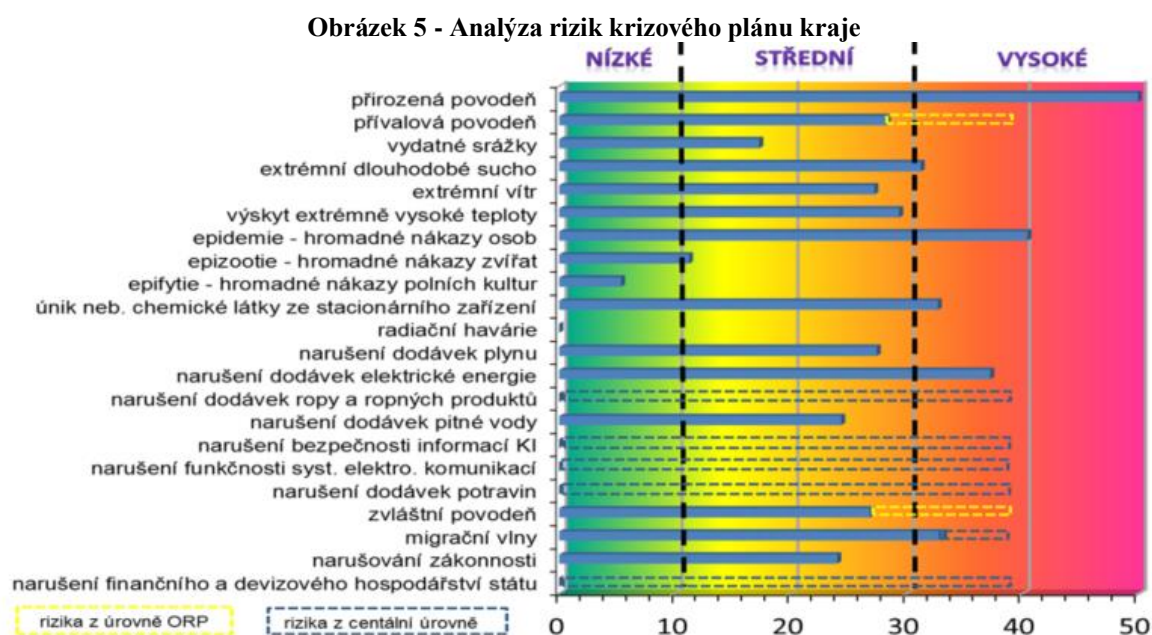
Při vysokých teplotách bývá v letním období vyhlášen, na základě doporučení Hasičského záchranného sboru Středočeského kraje a s přihlédnutím k předpovědím Českého hydrometeorologického ústavu, zákaz rozdělování ohňů. Toto opatření se týká plošného zákazu rozdělování ohňů na území regionu. Pokud je dlouhotrvající sucho a extrémní teploty, je příroda vyprahlá a z tohoto důvodu je zapotřebí chránit lesy a travní porosty před možným vznícením. Zákaz plošného rozdělování ohňů je účinným ochranným prostředkem, jak případnému požáru zabránit. Během vyhlášeného období sucha vstupují v platnost následující opatření, omezení a povinnosti:

- zákaz kouření, rozdělování a používání otevřeného ohně v prostorách a na místech, kde může dojít k jeho rozšíření;
 - zákaz spalování hořlavých látek (suchá tráva, plevel, větve apod.) na volném prostranství, a to zejména v blízkosti porostů, polí s obilovinami a pícninami;
 - zákaz jízd parních lokomotiv bez přijatých protipožárních opatření;
 - zákaz vjezdu motorových vozidel do lesů a na polní cesty; zákaz neplatí pro vlastníky a uživatele lesních a zemědělských pozemků při jejich obhospodařování. Neplatí rovněž pro fyzické a právnické osoby provádějící pro vlastníky a nájemce lesů práce zajišťující hospodaření v lese;
 - zákaz táboření mimo vyhrazené prostory;
 - zákaz povolování výjimek vlastníky lesů z ustanovení lesního zákona;
 - zákaz pálení klestu a kůry v lesích;
 - povinnost zajistit průjezdnost příjezdových cest do lesních porostů;
 - povinnost vlastníků nebo uživatelů zdrojů vody pro hašení prověřit jejich stav a nedostatky, které nejdou bezprostředně odstranit, nahlásit a zajistit jejich následné odstranění;
 - zajištění maximální hospodárnosti při používání vodních zdrojů určených pro hašení požárů (35).
- **zvláštní povodně** – zpravidla lokální rozsah, u kterého lze předem určit místo vzniku (10).

Povodně jsou nejpravděpodobnější a nejčastější přírodní katastrofou. Mohou být lokální, ale i přesahující území státu. Některé povodně vznikají pomalu, jiné se objeví náhle a bez varování. Blesková povodeň může vzniknout během několika minut či hodin při dlouhotrvajícím silném dešti nebo bouřkou. Typickým znakem je, že v začátku povodně se line směs bahna, kamenů a ostatních naplavenin. Klasická povodeň nastane,

pokud koryto řeky je naplněno a není schopno pojmout další vodu, v důsledku toho se vylívá z břehů do okolí. Její razantnost závisí na místě jejího vzniku. Území může zůstat zatopeno delší dobu. Zvláštním druhem povodně je ta, která vznikne následkem narušení hráze vodního díla. Může se jednat o hráz rybníka nebo přehradu. Při povodni může dojít ke ztrátám na životech, majetku nebo životním prostředí. Taková krizová situace na území Středočeského kraje však nevznikla.

Níže uvedený obrázek 5 pak vyobrazuje různé typy krizových situací a stupeň jejich rizika z pohledu kraje.

Zdroj: HZSCR (10)

Z výše uvedeného obrázku 5 je patrné, že s nejvyšší mírou rizika je vyhodnocena přírozená povodeň, pak následuje epidemie (hromadná nákaza osob) a také únik chemických látek nebo narušení dodávek elektrické energie. V podstatě nulové riziko je pak vnímáno u radiační havárie a malé riziko u epifytie (hromadné nákazy polních kultur).

V souvislosti s umístěním různých továren a firem je třeba zmínit možnost vzniku mimořádné události. Na portále krizového řízení Středočeského kraje se nachází seznam objektů či zařízení, které nakládají s nebezpečnými chemickými látkami v souladu se zákonem č. 224/2015 Sb. o prevenci závažných havárií, kdy se objekt či zařízení zařadí do skupiny A nebo B a stanoví systém prevence závažných havárií pro objekty, ve kterých je umístěna nebezpečná látka, s cílem snížit pravděpodobnost vzniku a omezit následky závažných havárií na životy a zdraví lidí a zvířat, životní prostředí a majetek v těchto

objektech a v jejich okolí. Na území Středočeského kraje se nachází 48 objektů či zařízení, která musí dodržovat zákonem stanovená nařízení. Jednou z nejznámějších společností je Spolana a.s., která je jediným výrobcem PVC a kaprolaktamu v České republice. Na trh též dodává vysoce kvalitní průmyslové hnojivo na bázi síranu amonného a hydroxidu sodného. Z této výroby je téměř 80% určeno na vývoz. Technologické postupy v petrochemické výrobě jsou doprovázeny emisemi škodlivých látek, jejich množství je však striktně v souladu s integrovaným povolením, které společnosti SPOLANA udělil v rámci oficiálního řízení Krajský úřad Středočeského kraje. Tato společnost v Neratovicích zaměstnává více než 700 pracovníků a je součástí skupiny UNIPETROL (31).

V roce 1994 vznikla společnost Lučební závody Draslovka a.s. Kolín. Tato akciová společnost se zabývá výrobou produktů ze syntetického kyanovodíku, což je bezbarvá, velmi těžká kapalina s intenzivním pachem hořkých mandlí. Roztok kyanovodíku ve vodě je označován jako kyselina kyanovodíková. Tato látka je velmi silný jed. Z tohoto výrobního závodu, který sídlí v Kolíně, se téměř 90% výrobků vyváží a své využití nacházejí v gumárenském, farmaceutickém a zemědělském odvětví průmyslu. Tato provozovna zaměstnává přibližně 375 zaměstnanců a je zařazena do skupiny B (7).

Jednou z nejznámějších společností, jejímž nosným produktem je LPG, tedy propan butan je akciová společnost Kralupol a.s., která se intenzivně věnuje ochraně životního prostředí a z tohoto důvodu neustále inovuje technologický park a realizuje výrobní procesy s minimálním dopadem právě na životní prostředí. U tohoto produktu je kladen silný důraz na jeho kvalitu a proto je provozovna vybavena nejmodernějšími technologiemi, které zajišťují výrobu směsí LPG dle specifických přání zákazníků. Kromě LPG tato společnost dodává technické plyny, které jsou uplatněny v různých oblastech průmyslu a potravinářství. Jmenovitě se jedná o kyslík, dusík, acetylén, argon, hélium, CO₂ a mnoho dalších plynů. K posílení ochrany životního prostředí vedení společnosti kontroluje a minimalizuje možná rizika znečištění kterékoli složky životního prostředí zavedením integrovaného systému podle normy ISO 9001, ISO 14001 a normou OHSAS 18001. Trvale patří k prioritám organizace ochrana životního prostředí a vytváření bezpečných pracovních podmínek pro své pracovníky. Zároveň společnost uznává, potřebu zlepšování environmentálního managementu jako jednu z nejvyšších priorit společnosti (20). Následující tabulka 1 uvádí jmenovitě objekty, které na území kraje nakládají s chemickými látkami.

Tabulka 1 – Objekty/zařízení nakládající s nebezpečnými chem. látkami dle zákona č. 224/2015 Sb.

Název	Adresa	Zařazení dle 224/2015 Sb.
<u>AERO Vodochody a.s.</u>	Vodochody 374	skupina A
<u>AgroZZN, a.s.</u>	V Lubnici 2333, 269 01 Rakovník	skupina A
<u>Air Liquide CZ, s.r.o., Air Liquide CZ, s.r.o.</u>	Táborská 1542, 286 01 Čáslav	skupina A
<u>Alpiq Generation (CZ) s.r.o.</u>		skupina A
<u>Austin Powder Service CZ s.r.o.</u>		skupina B
<u>AVE Kralupy s.r.o.</u>	O. Wichterleho 810, 278 01 Kralupy nad Vltavou	skupina A
<u>BIOFERM - lihovar Kolín, a.s., BIOFERM - lihovar Kolín, a.s.</u>	Havlíčková 140, 28002 Kolín	skupina A
<u>Butadien Kralupy a.s., Butadien Kralupy a.s.</u>	O. Wichterleho 810, 278 01 Kralupy nad Vltavou	skupina B
<u>Cray Valley Czech s.r.o., Cray Valley Czech s.r.o.</u>	O. Wichterleho 816, 278 52 Kralupy nad Vltavou	skupina B
<u>Crystal BOHEMIA, a.s.</u>		skupina B
<u>ČEPRO, a.s. - Nové Město, ČEPRO, a.s.</u>	280 02 Nové město	skupina B
<u>ČEPRO, a.s. - Potěhy, ČEPRO, a.s.</u>	Horky 131	skupina B
<u>ČEPRO, a.s. - sklad pohonných hmot Mstětice</u>	Mstětice 3, Zeleneč	skupina B
<u>DONAUICHEM s.r.o., DONAUICHEM s.r.o.</u>	Za Žoskou 377, 288 02 Nymburk	skupina B
<u>Explosia a.s. - odbytový sklad Lužná u Rakovníka</u>	Na Prachámě 691, 270 51 Lužná	skupina B
<u>FERTISTAV CZ a.s.</u>		skupina A
<u>GHC Invest, s.r.o.</u>	Tovární 157, 277 11 Neratovice	skupina A
<u>innogy Gas Storage, s.r.o.</u>		skupina B
<u>Kovohutě Příbram nástupnická, a.s.</u>		skupina B
<u>KRALUPOL a.s., KRALUPOL a.s.</u>	Tyršova 535, 278 01 Kralupy nad Vltavou	skupina B
<u>Lach-Ner, s.r.o.</u>	Tovární 157, 277 11 Neratovice	skupina A
<u>Linde Gas a.s., Linde Gas a.s.</u>	O. Wichterleho 810, 278 01 Kralupy nad Vltavou	skupina B
<u>Lučební závody a.s. Kolín</u>		skupina A
<u>Lučební závody Draslovka a.s. Kolín</u>	Havlíčková 605, 280 99 Kolín	skupina B
<u>MERO ČR, a.s. - centr. tankoviště ropy Nelahozeves,</u>	277 51 Nelahozeves	skupina B
<u>MERO ČR, a.s. - přečerpávací stanice Nové Město,</u>	280 02 Nové Město	skupina B
<u>Messer Technogas s.r.o.</u>	Kladno 666	skupina A
<u>OPTIMA GAZ s.r.o., OPTIMA GAZ s.r.o.</u>	Dubějovická 361, 257 63 Trhový Štěpánov	skupina B
<u>Procter & Gamble - Rakona, s.r.o.,</u>	Ottova 402, 269 01 Rakovník	skupina B
<u>proseat Mladá Boleslav s.r.o. - Plazy</u>	Plazy 115	skupina A
<u>RECTICEL Interiors CZ s.r.o.,</u>	293 01 Plazy 115	skupina A
<u>Sellier & Bellot a.s.</u>	Lidická 667, 258 01 Vlašim	skupina B
<u>SPOLANA a.s.</u>	Spojovací, 277 11 Libiš	skupina B
<u>SYNTHOS Kralupy a.s.</u>	O. Wichterleho 810, 278 01 Kralupy nad Vltavou	skupina B
<u>SYNTHOS PBR s.r.o., SYNTHOS PBR s.r.o.</u>	O. Wichterleho 810, 278 01 Kralupy nad Vltavou	skupina B
<u>ŠKODA AUTO a.s.</u>		skupina A
<u>TAMERO INVEST s.r.o., TAMERO INVEST s.r.o.</u>	O. Wichterleho 810, 278 01 Kralupy nad Vltavou	skupina A
<u>Tereos TTD, a.s., Agroetanol TTD, a.s.</u>	Palackého náměstí 1, 294 41 Dobruška	skupina A
<u>TERMINAL OIL a.s.</u>	Na Cintlovce 535, 268 01 Tlustice	skupina A
<u>UNIPETROL DOPRAVA, s.r.o. - Kralupy nad Vltavou,</u>	O. Wichterleho 810, 278 01 Kralupy nad Vltavou	skupina B
<u>UNIPETROL DOPRAVA, s.r.o. - Neratovice,</u>	Práce 657, 277 11 Neratovice	skupina B
<u>UNIPETROL RPA, s.r.o.</u>		skupina B
<u>ZZN Polabí, a.s. - Bezděčín, ZZN Polabí, a.s.</u>	Bezděčín 79	skupina B
<u>ZZN Polabí, a.s. - Kolín, ZZN Polabí, a.s.</u>	K Vinici 1304, 280 02 Kolín	skupina A
<u>ZZN Polabí, a.s. - Křinec, ZZN Polabí, a.s.</u>	Křinec 296	skupina A
<u>ZZN Polabí, a.s. - Nymburk, ZZN Polabí, a.s.</u>	Pražská 2214, 288 02 Nymburk	skupina B
<u>Želivská provozní a.s. - Jesenice</u>		skupina A
<u>Želivská provozní a.s. - Želivka</u>		skupina A

Zdroj: Středočeský kraj (42)

V tabulce 1 jsou zapsány společnosti na území Středočeského kraje, které při své činnosti používají nebo vyrábí nebezpečné látky. Taková to výroba či zpracování

vyžaduje specifické zacházení a nakládání s nebezpečnými látkami. Pro potřebu krizového řízení jsou zde uvedeny přesné názvy a adresy společností, typ společnosti a její zařazení do skupiny A nebo B. Tyto údaje jsou velice důležité pro snadnou a rychlou orientaci při vzniku mimořádné události či krizové situace v objektu nebo v jeho blízkosti. Vždy je zapotřebí mít co nejvíce přesných a výstižných informací, které budou sloužit k rozhodnutí IZS při řešení a likvidaci následků havárie.

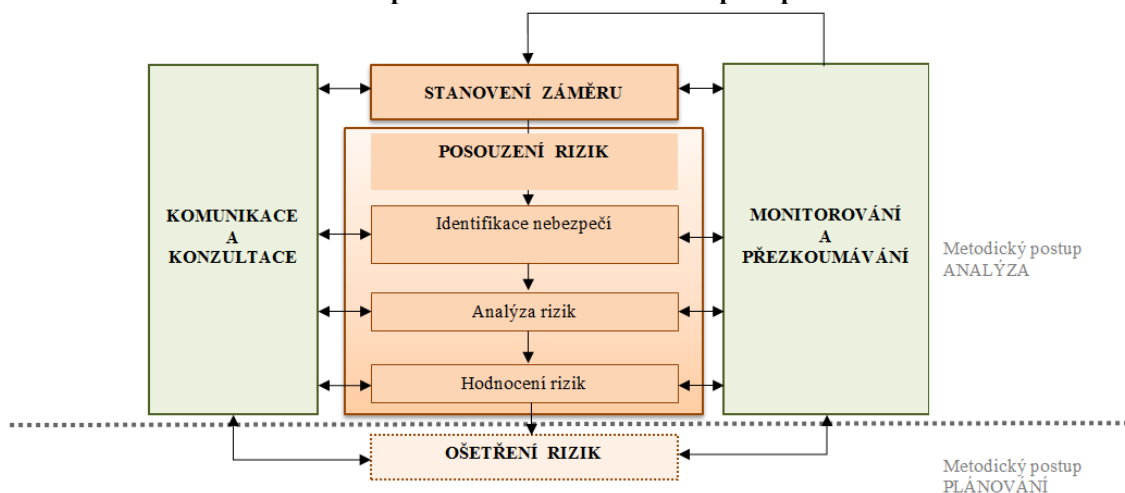
Každá společnost má povinnost mít zpracován a schválen Plán krizové připravenosti, což je plánovací dokument, který obsahuje ve své základní části vymezení předmětu činnosti, charakteristiku krizového řízení, možné zdroje rizik v závislosti na vykonávané činnosti a analýzy ohrožení a jejich možný dopad na společnost. Operativní část obsahuje přehled potřebných opatření, která vyplývají z krizového plánu. Dále jsou v této části vloženy postupy pro řešení krizových situací, způsob zabezpečení akceschopnosti dané firmy, přehled spojení na příslušné orgány krizového řízení. Nedílnou součástí je Plán opatření hospodářské mobilizace, který je zpracován v souladu se zákonem o hospodářských opatřeních pro krizové stavy. V pomocné části je možno dohledat přehled souvisejících právních předpisů, uzavřených smluv k zajištění provedení opatření, zásady manipulace s plánem krizové připravenosti a geografické podklady, čímž se rozumí mapy s vyznačenými riziky a řešením krizových hrozeb (9).

4.1.3 Analýza ohrožení

Analýza ohrožení je zhodnocení možnosti působení konkrétní hrozby, kdy se bere ohled na bezpečnost, zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva, životy a zdraví osob, majetku nebo životního prostředí. V analýze ohrožení jsou uvedeny předpokládané následky působení konkrétních hrozeb na území Středočeského kraje. Analýza je zpracována na základě využití výstupů z analýzy mimořádných událostí, která je součástí Havarijního plánu Středočeského kraje, a z toho vyplývajících ohrožení. Na základě souhrnné analýzy vzniku mimořádných událostí jsou vytipována rizika, která mohou iniciovat spuštění mimořádné události, které svým rozsahem či dopadem vyžaduje vyhlášení třetího nebo zvláštního stupně poplachu v souladu se zákonem o IZS. Zároveň může nastat situace, kdy mimořádná událost může přerůst ve vyhlášení krizového stavu (16). K provedení Analýzy ohrožení je zpracován Metodický postup, který zahrnuje realizaci klíčových a průřezových aktivit. Klíčové aktivity jsou seřazeny chronologicky

a jsou základním rámcem jednotlivých kroků postupu. Průřezové aktivity jsou realizovány nepřetržitě v průběhu celého postupu (17). Tento postup je graficky znázorněn na následujícím obrázku 6.

Obrázek 6 - Komplexní znázornění zvoleného postupu řešení úkolu

Zdroj: HZS Středočeského kraje (17)

- Klíčové aktivity
- Průřezové aktivity

Na obrázku 6 jsou vyobrazeny jednotlivé kroky klíčových a průřezových aktivit. Prvním krokem u klíčových aktivit je stanovení záměru, čímž se rozumí rozdělení rizik dle významu a stanovení nebezpečí, na základě kterého budou v krizovém plánu kraje rozpracovány typové plány řešení krizové situace. Dále jsou stanovena nebezpečí, na jejichž základě jsou zapracovány do havarijního plánu kraje. Druhým krokem je posouzení rizik, kdy tento proces zahrnuje identifikace nebezpečí, analýzu rizik a hodnocení rizik. Posledním krokem je hodnocení rizik, jehož smyslem je identifikace nejzávažnějších rizik, kterým je nutno věnovat zvýšenou pozornost. Pro průřezové aktivity je důležitá komunikace a konzultace s ostatními orgány činnými v krizovém řízení. Během celého procesu probíhá monitorování a přezkoumávání, které následně slouží při aktualizaci plánovací dokumentace, která je prováděna v čtyřletých cyklech, v případě zásadních změn je prováděna mimo stanovený termín (17).

4.1.4 Financování krizového řízení

Financování krizového řízení je ustanoveno v § 25 krizového zákona. Financování krizového řízení se člení na zajištění přípravy na krizové situace, řešení krizových situací a odstraňování jejich následků.

Financování zajištění přípravy na krizové situace – kraj je povinen ve svém rozpočtu vyčlenit potřebné finanční prostředky, které jsou potřeba na zajištění přípravy krizového řízení. Tyto prostředky jsou určeny k technickému a administrativnímu vybavení, školení apod.

Financování řešení krizových situací a odstraňování jejich následků - Vyhláška č. 329/2018 Sb., ze dne 28. 12. 2018, kterou se mění vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů, jejíž účinnost nastala 1. 1. 2019, ukládá povinnost mít vyčleněné finanční prostředky nejenom na zabezpečení přípravy na krizové situace, ale i na řešení krizových situací a odstraňování jejich následků, které jsou zařazeny na novém § 5213 - Krizová opatření, položce 5903 – Rezerva na krizová opatření. V současné době není stanovena výše dané rezervy. Tato výše bude řešena v souvislosti s předpokládanou novelizací § 25 Krizového zákona, jehož garantem je Ministerstvo vnitra České republiky. Do konce roku 2018 nebyla uvedena přesná definice krizové rezervy. Bylo pouze stanoveno, že rezerva je vedena na položce 5901 – nspecifikovaná rezerva. Výše dané rezervy nebyla nikde specifikována. Prvotní náklady dle usnesení vlády do konce roku 2019 byly pouze neinvestiční. Od počátku roku 2020 došlo k úpravě a prvotní náklady se mohou uplatňovat investiční i neinvestiční (56).

Účelová rezerva vytvořená v kapitole Všeobecná pokladní správa rozpočtu ČR – je určena na pokrytí prvotních nákladů, které vznikají na území krajů, obcí atd. Slouží k úhradě nezbytných opatření při jejich řešení. Vláda České republiky vydává svým usnesením zásady postupu při použití těchto finančních prostředků z účelové rezervy na řešení krizových situací, jejich předcházení a odstraňování jejich následků, jedná se pouze o neinvestiční náklady. Zásady postupu jsou upravovány každým rokem a nově vydávány jako usnesení vlády. Řadíme mezi ně např.: nákup nezbytných vysoušečů, ventilátorů, stravování evakuovaných osob, dodávku pitné vody, nákup očkovacích látek (54). Další úkol ohledně financování pro krajský úřad, který vyplývá z § 29 zákona o integrovaném záchranném systému, je že poskytuje náhradu za omezení vlastnického práva nebo užívacího práva, poskytnutí věcné nebo osobní pomoci. Tato náhrada se poskytuje v rámci svého územního obvodu a podléhá určitým pravidlům, která jsou dána tímto zákonem (65). Krajský úřad je povinen si plánovat v rámci svého rozpočtu určitou částku, kterou stanovuje dle zkušeností z minulých let.

4.1.5 Finanční zabezpečení krizových opatření

Finanční zabezpečení krizových opatření na rozpočtový rok se provádí podle zákona o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla). Cílem finančního zabezpečení je vyčlenění příslušného objemu finančních prostředků v rozpočtech všech ústředních správních úřadů a ministerstvech, které se podílejí a zajišťují připravenost na krizové situace. Tyto finanční prostředky jsou závazným ukazatelem státního rozpočtu pro každý rok. Do této kapitoly finančních prostředků se započítávají prvotní náklady, které jsou potřebné k připravenosti na krizové situace a na opatření k předcházení krizových situací. Ministerstvo financí projednává s Ministerstvem vnitra účelovou rezervu finančních prostředků na řešení krizových situací a odstraňování jejich následků. Způsob použití finanční rezervy upravuje vláda ve svém usnesení ke státnímu rozpočtu na příslušný rok (66).

Každá obec, která byla zasažena mimořádnou událostí nebo krizovou situací může zažádat dle § 37 krizového zákona o dotaci na uhrazení prvotních nákladů na odstranění následků. Obec musí být v seznamu postižených obcí, kdy tento seznam zpracovává kraj. Podmínkou pro získání dotace je vyhlášení krizového stavu, čímž se rozumí stav nebezpečí vyhlášen hejtmankou nebo nouzový stav vyhlášený vládou. Z této dotace může čerpat obec finanční prostředky, jež jsou určeny zejména k pokrytí prvotních nákladů a na nezbytná opatření k řešení krizové situace (nákup materiálu, vody, paliv a energie na opravy). Při dalších krocích může být dotace dle druhu krizové situace využita k nákupu čerpadel, vysoušečů zdiva, různého zařízení a materiálu k odstranění škod a zabezpečení návratu k standartnímu stavu. Základní podmínkou pro obec je, zapsat se do seznamu postižených obcí, což je možné pouze vstupem do aplikace Obnova.

Pro právnické a fyzické osoby je zákonem o pomoci státu při obnově území zajištěna možnost zažádat o dotaci na obnovu území na odstranění následků krizové situace. Podmínky pro přidělení této dotace jsou stejné jako v případě dotace pro obce. Z této dotace jsou propláceny škody na bytových a rodinných domech, mostech a komunikacích v majetku obcí, inženýrských sítí a dopravních stavbách a zařízení. Dále se dotace vyplácí na poškození vodního, lesního a zemědělského hospodářství a životního prostředí. Obě uvedené formy dotace jsou nenárokové a v případě přiznání jsou vypláceny z účelových rezerv kraje nebo státu. Vždy je vše nutné doložit fakturami nebo účtenkami (23).

4.2 Krizové řízení a jeho orgány ve Středočeském kraji

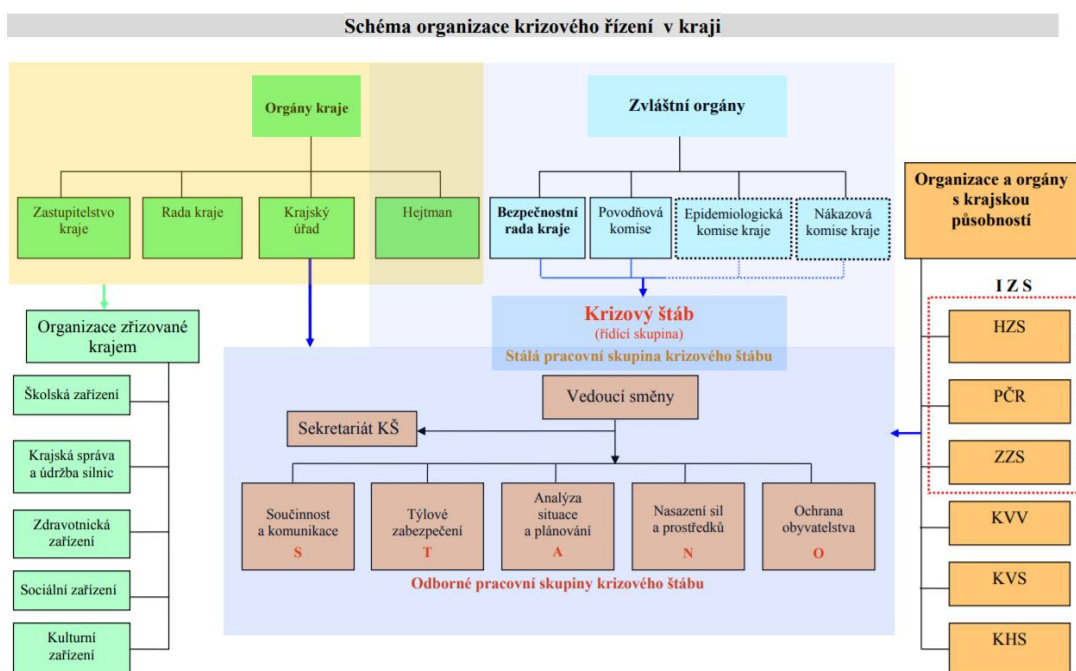
Tato kapitola je zaměřena na fungování krizového řízení v rámci Středočeského kraje. Popisuje jednotlivé orgány krizového řízení, jejich činnosti, povinnosti a kompetence. Zároveň nastíní, jaké plány jsou na úrovni kraje pro krizové řízení zpracovávány.

4.2.1 Krizové řízení

Krizové řízení je nedílnou součástí řízení státu, jehož cílem je předcházet a být připraven na vznik krizových situací nebo mimořádných událostí a zajistit všeobecnou přípravu na jejich zvládnutí v rámci působnosti Středočeského kraje. Orgány krizového řízení plní též úkoly, které jim uloží vyšší orgány krizového řízení a snaží se obnovit společenský život v postiženém území a nastartovat další rozvoj. Aktuálně a v širších souvislostech je krizové řízení chápáno jako nástroj pro zajištění trvale udržitelného rozvoje společnosti, území a státu (37).

Krizové řízení pro Středočeský kraj je realizováno na Krajském úřadě, kde je zřízen odbor Bezpečnostní ředitel s oddělením IZS a obrany, který zabezpečuje činnosti spojené s krizovým řízením na úrovni kraje. Činnost a úkoly kraje a krajského úřadu pro krizové řízení vycházejí z krizového zákona, který je hlavním legislativním dokumentem. Směrnice ředitele krajského úřadu č. 62 ze dne 17.12.2008 „*Činnost krajského úřadu při řešení krizových situací*“ upřesňuje podrobnosti a vzájemnou vazbu orgánů kraje při zajišťování připravenosti kraje na řešení krizových situací a mimořádných událostí, zejména koordinaci a spolupráci krajského úřadu s krizovými orgány kraje a spolupráci zaměstnanců krajského úřadu, kteří jsou vyčleněni pro potřeby podpory krizového štábu a realizaci úkolů v době mimořádné události nebo krizové situace a po jejím skončení. Krizové orgány kraje jsou zřizovány jako zvláštní orgány v souladu s § 65 zákona o krajích pro připravenost kraje na řešení mimořádných událostí a krizových situací (37). Na následujícím obrázku 7 je vyobrazeno schéma organizace krizového řízení na úrovni Středočeského kraje společně s jeho orgány.

Obrázek 7 - Územní orgány krizového řízení

Zdroj: Středočeský kraj (46)

Na obrázku 7 je znázorněno schéma organizace krizového řízení ve Středočeském kraji. Jsou zde představeny podstatné orgány působící při krizovém řízení kraje. Mezi hlavní orgány kraje je podle tohoto obrázku zahrnuto zastupitelstvo kraje, rada kraje, krajský úřad, a také hejtman. V rámci tohoto obrázku jsou také zmíněny zvláštní orgány kraje, mezi které je zahrnuta například bezpečnostní rada kraje, povodňová komise či nákazová komise kraje. Z organizací a orgánů s krajskou působností jsou zde uvedeny např. hasičský záchranný sbor nebo zdravotnická záchranná služba. Pod již zmíněnými orgány kraje náleží podřízené organizace, jako jsou školská zařízení, zdravotnická zařízení či krajská správa a údržba silnic. Zvláštním orgánům pak náleží krizový štáb, který následně zahrnuje sekretariát krizového štábu.

4.2.2 Hejtman Středočeského kraje

Hejtman kraje je krizovým zákonem zařazen mezi orgány krizového řízení. Podle krizového zákona se má hejtman kraje podílet na řešení všech krizových stavů. Hlavní místo však zaujímá při řešení stavu nebezpečí. Hejtmankou Středočeského kraje byla v listopadu roku 2016 zvolena Ing. Jaroslava Pokorná Jermanová, která kandidovala za hnutí ANO 2011. Jako hejtmanka kraje se podílí na řešení všech nastalých krizových stavech. K řádnému plnění si na pomoc přibírá odborníky, některé úkoly může delegovat

na další subjekty, ale konečná odpovědnost zůstává vždy na její osobě. V soustavě orgánů, které provádějí a zajišťují krizové řízení, mají své místo monokratické i kolegiální orgány, z nichž první hrají zákonitě rozhodující roli. Krizové řízení vyžaduje rychlé, jednotné a směřodonné rozhodování, za jehož výsledky je odpovědný konkrétní subjekt. Hejtmanka je předsedou bezpečnostní rady kraje, předsedou krajské povodňové komise a předsedou krizového štábu kraje a vždy rozhoduje o dalším postupu potřebného k zvládnutí krizového stavu. Zároveň vyhláší stav nebezpečí na území kraje (8).

4.2.3 Bezpečnostní rada Středočeského kraje

Bezpečnostní rada kraje je koordinačním orgánem, který je zřízen v souladu s krizovým zákonem, pro přípravu na krizové situace. Její předsedkyní je hejtmanka kraje, která jmenuje ostatní členy bezpečnostní rady kraje, dle nařízení vlády č. 462/2000 Sb., členů má nejvýše 10. Do tohoto poradního orgánu jsou jmenováni zástupci Středočeského kraje, kterými jsou náměstek hejtmanky, který ji zastupuje v době její nepřítomnosti, ředitel krajského úřadu, vedoucí odboru zdravotnictví, zaměstnanec krajského úřadu, který je zároveň tajemníkem Bezpečnostní rady. Dalším členem je ředitel Hasičského záchranného sboru Středočeského kraje, ředitel Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, ředitel Zdravotnické záchranné služby Středočeského kraje, příslušník Armády České republiky, kterého určil náčelník Generálního štábu Armády České republiky a ředitel Krajské hygienické stanice Středočeského kraje. V kompetenci hejtmanky kraje je možnost přizvat na jednání Bezpečnostní rady Středočeského kraje odborníky, kteří nejsou stálými členy a nemají hlasovací právo, ale dle potřeby jsou přizváni k podílení se na zabezpečení a připravenosti na krizové situace. Jedná se o odborníky s ohledem na druh řešené mimořádné události nebo krizové situace, například ředitel Krajské veterinární správy Středočeského kraje (25). Bezpečnostní rada kraje se pravidelně schází na svých jednáních, kde projednává a posuzuje:

- havarijný plán kraje;
- vnější havarijný plán, pokud je schvalován hejtmánem kraje;
- krizový plán kraje;
- pandemický plán kraje;
- pohotovostní plán kraje pro případ výskytu nebezpečné nákazy zvířat;
- roční zprávu o stavu požární ochrany v kraji;

- roční zprávu o stavu vnitřní bezpečnosti a veřejném pořádku v kraji;
- roční zprávu o činnosti krajské hygienické stanice a zprávu z epidemiologie;
- finanční zabezpečení připravenosti kraje a složek IZS na krizové situace;
- návrhy dohod o spolupráci při řešení krizových situací s jinými kraji a při poskytování pomoci;
- stav připravenosti složek IZS v kraji;
- závěrečnou zprávu o hodnocení krizové situace v kraji;
- návrh ročního plánu kontrol prováděných v rámci prověřování krizové připravenosti kraje u obcí s rozšířenou působností, právnických osob a podnikajících fyzických osob a závěrů těchto kontrol;
- návrh ročního plánu cvičení složek IZS a orgánů krizového řízení v kraji;
- návrh koncepce ochrany obyvatelstva na území kraje a její rozpracování do plánů pro jednotlivá ochranná opatření;
- zprávu o stavu monitorovacích, informačních a spojovacích systémů na území kraje a návrhy rozvoje těchto systémů;
- další dokumenty a záležitosti související s připraveností kraje na krizové situace a jejich řešení (34).

4.2.4 Krizový štáb Středočeského kraje

Krizový štáb je pracovním orgánem k řešení krizových situací a mimořádných událostí, byl zřízen v souladu se zákonem o krizovém řízení, v jeho čele stojí hejtmanka kraje - Ing. Jaroslava Pokorná Jermanová, která jmenuje členy krizového štábu kraje, jež tvoří členové Bezpečnostní rady kraje a členové stálé pracovní skupiny. Členy stálé pracovní skupiny jsou tajemník Krizového štábu, pracovníci krajského úřadu, zástupci základních složek IZS a odborníci s ohledem na druh řešené mimořádné události nebo krizové situace. Obsah činnosti a složení krizového štábu kraje stanovuje nařízení vlády č. 462/2000 Sb. (25). Krizový štáb svolává hejtmanka kraje v případě, že:

- je vyhlášen krizový stav pro celé území státu nebo pro jeho část patřící do působnosti orgánu krizového řízení,
- je vyhlášen krizový stav pro celé území státu nebo pro jeho část patřící do působnosti orgánu krizového řízení;

- je vyhlášen stav nebezpečí pro celé území patřící do působnosti orgánu krizového řízení nebo pro jeho část;
- jej použije ke koordinaci záchranných a likvidačních prací;
- je k tomu vyzván Ministerstvem vnitra při ústřední koordinaci záchranných a likvidačních prací;
- jde o úkol prováděný při cvičení orgánů krizového řízení nebo cvičení složek IZS;
- je tento postup nezbytný pro řešení mimořádné události (38).

Krizový štáb projednává možná řešení vzniklé krizové situace a sděluje návrhy potřebných opatření hejtmance kraje. Tyto podklady předávají členové bezpečnostní rady kraje a stálá pracovní skupina krizového štábu kraje. Krizový štáb kraje zajišťuje rychlý přenos všech důležitých a potřebných informací. Při řešení krizové situace a při koordinaci záchranných a likvidačních prací stálá pracovní skupina jedná nepřetržitě a dodává podklady k jednání krizového štábu, jehož jsou členy.

Stálá pracovní skupina, která je dále tvořena 5 odbornými skupinami, které jsou přizvány a využity dle druhu vzniku krizové situace nebo mimořádné události, má tyto úkoly:

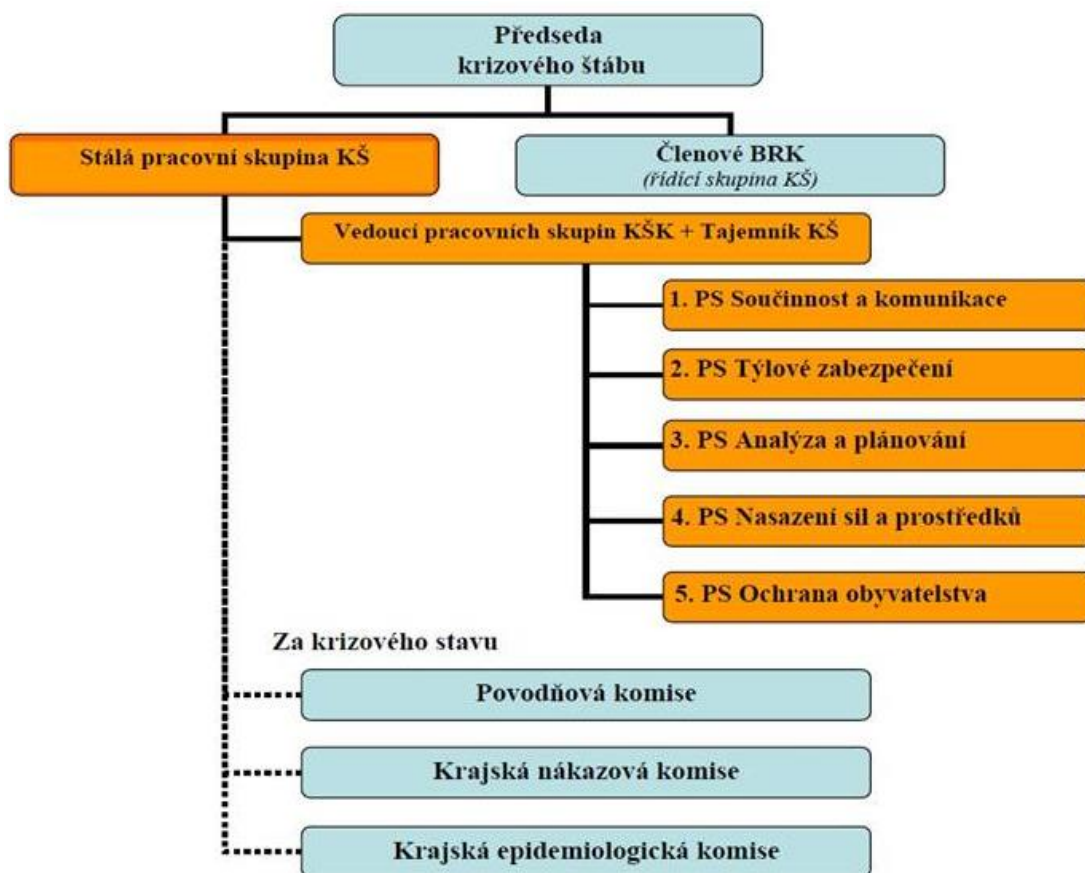
- analyzuje vývoj mimořádné události a připravuje postup řešení;
- podává předsedovi krizového štábu návrh na způsob řešení, postup při ochraně obyvatelstva a na vyhlášení, změnu nebo odvolání krizového stavu; využívá při tom zejména havarijní plán, vnější havarijní plány a krizový plán;
- soustřeďuje informace o stavu sil a prostředků, vede celkový přehled jejich nasazení a rozpracovává návrhy jejich využití;
- organizuje spojení s krizovými štáby určených obcí, krajů a krizovým štábem Ministerstva vnitra;
- zabezpečuje informování veřejnosti o přijatých opatřeních a postupu řešení krizové situace nebo mimořádné události;
- připravuje technickou a informační podporu nasazeným silám a prostředkům, vede evidenci finančních výdajů a nákladů na opatření při krizové situaci;
- organizuje ochranu obyvatel postiženého území včetně zajištění zásobování a humanitární pomoci;
- zabezpečuje ukládání a využívání pracovní povinnosti, pracovní výpomoci a povinnosti poskytovat věcné prostředky (38).

Spolupracující odborné skupiny jsou rozděleny dle svého zaměření na určitou oblast, ve které zajišťují potřebné činnosti pro součinnost a komunikaci, týlové zabezpečení, analýzu a plánování, nasazení sil a prostředků a ochranu obyvatelstva.

Krizový štáb uskutečňuje zasedání podle potřeby. Zasedáním krizového štábu se rozumí jednání členů bezpečnostní rady, vedoucího stálé pracovní skupiny, popřípadě vedoucího směny stálé pracovní skupiny, výjimečně dalších členů stálé pracovní skupiny a dále přizvaných odborníků, s ohledem na druh řešené mimořádné události nebo krizové situace. V souvislosti s likvidací následků krizové situace může starosta každé obce požádat prostřednictvím krizového štábu kraje o výpomoc a nasazení příslušníků Armády České republiky. Jejich nasazení je centrálně řízeno stálým operačním střediskem Armády České republiky.

Následující obrázek 8 znázorňuje a barevně rozlišuje jednotlivé členy a skupiny, které jsou činné v rámci Krizového štábu Středočeského kraje.

Obrázek 8 – Struktura Krizového štábu Středočeského kraje

Zdroj: Středočeský kraj (38)

Na výše uvedeném obrázku 8 je znázorněno schéma Krizového štábu Středočeského kraje. V jehož čele stojí předseda, který jmenuje ostatní členy, kteří jsou řídicí skupinou Krizového štábu. Za krizového stavu je povolána povodňová komise, krajská nákazová komise nebo krajská epidemiologická komise. Další součástí Krizového štábu je stálá pracovní skupina, která má svého tajemníka a jednotlivé vedoucí pracovních skupin, dle zaměření. Jedná se o pracovní skupinu součinnosti a komunikace, týlového zabezpečení, analýzy a plánování, nasazení sil a prostředků a ochrany obyvatelstva.

V závislosti na druhu a rozsahu mimořádné události a při řešení krizového stavu mohou být do Krizového štábu kraje povoláni další odborníci, dle svého zaměření. Hejtmanka kraje aktivuje Krizový štáb kraje cestou tajemníka Krizového štábu kraje, který svolání vyžádá u Krajského operačního a informačního střediska HZS Středočeského kraje v Kladně. Hejtmanka stanoví čas a místo zasedání Krizového štábu kraje. Místo konání zasedání Krizového štábu kraje je vždy upřesněno při vyrozumění. Zasedání může probíhat v budově Krajského úřadu Středočeského kraje nebo na hlavním pracovišti Krizového štábu kraje v budově HZS v Kladně. Záložní pracoviště se nachází v Rakovníku (38). Na obrázku 9 se nachází fotografie sídla Krizového štábu kraje v hlavním městě Praze.

Obrázek 9 – Sídlo Krizového štábu kraje

Zdroj: Středočeský kraj (47)

Na obrázku 9 je zachycena budova Krajského úřadu Středočeského kraje se sídlem v Praze na Smíchově. Podle druhu, velikosti a způsobu řešení nastalé situace se rozhoduje,

na kterém pracovišti bude probíhat zasedání Krizového štábu kraje a poté pracovat stálá pracovní skupina s odbornými skupinami.

Po zkušenostech z povodní v roce 2002 vyplynulo, že je zapotřebí mít dvě pracoviště HZS Středočeského kraje. Na pracovišti v okresním městě Kladně pracují jednotlivé pracovní skupiny. Pražské pracoviště je záložní a podpůrné pro hejtmanu. Toto pracoviště je nově vybaveno veškerou nejmodernější technologií a zároveň umožňuje propojení video konferencí s jinými orgány krizového řízení v rámci působnosti celého území České republiky.

Na dalším obrázku 10 je hlavní sídlo Krizového štábu kraje, které se nachází v okresním statutárním městě Kladně, které je jedním z největších měst Středočeského kraje.

Obrázek 10 - Hlavní sídlo Krizového štábu kraje

Zdroj: Středočeský kraj (47)

Na obrázku 10 je fotografie hlavního sídla Krizového štábu Středočeského kraje, které se nachází v Kladně, na ulici Jana Palacha. Tato budova patří Hasičskému záchrannému sboru Středočeského kraje, kde se nachází Krajské ředitelství HZS kraje.

Pro svolání Krizového štábu kraje jsou využívány dva na sobě nezávislé systémy, které se aktivují současně. Prvním systémem jsou odeslány textové zprávy SMS s textovým vyzněním o svolání Krizového štábu kraje. Po doručení textové zprávy je třeba zvolit možnost odpovědět, aby proběhla zpětná vazba. Druhý systém je hlasové vyznění o svolání Krizového štábu kraje prostřednictvím AMDS. Tento systém

zatelefonuje všem, předem definovaným členům. Funkčnost obou systému provádí 4x ročně oddělení KOPIS Hasičského záchranného sboru kraje, které spolupracuje s orgány Krizového řízení, na základě pokynů tajemníka Krizového štábu kraje (38).

4.2.5 Povodňová komise Středočeského kraje

Povodňová komise je zřízena hejtmankou kraje v souladu s vodním zákonem a je podřízena ústřednímu povodňovému orgánu. V období mimo hrozby povodně jsou povodňovými orgány ve Středočeském kraji orgány obcí, obecní úřady obcí s rozšířenou působností a krajský úřad. Po dobu povodně jsou povodňovými orgány ve Středočeském kraji povodňové komise obcí, povodňové komise obcí s rozšířenou působností a povodňová komise kraje. Příprava na povodňové situace zahrnuje řízení, organizaci a kontrolu všech činností, které jsou potřebné v průběhu povodně a v období bezprostředně po povodni. Povodňovou komisi svolává hejtmanka, která je předsedkyní této komise, k projednání zásadních otázek, které se týkají povodňové situace a k zabezpečení ochrany před povodněmi. Pokud je vyhlášen krizový stav podle krizového zákona, přejímá řízení ochrany před povodněmi krizový štáb kraje podle vodního zákona. V situacích, kdy je v době povodni vyhlášen krizový stav, se povodňová komise stává součástí krizového štábu kraje. Povodňový orgán kraje v rámci svého územního obvodu plní a zabezpečuje úkoly při ochraně před povodněmi, což je zejména porovnání věcné a grafické části povodňových plánů, zpracovává povodňový plán kraje, který předkládá ústřednímu povodňovému orgánu, organizuje výcvik a školení k ochraně před povodněmi a prověřuje jejich připravenost. Dále vyhláší a odvolává stupně povodňové aktivity, řídí odtokové poměry na vodních dílech, posuzuje vliv zabezpečovacích prací na vodních tocích a vodních dílech. V neposlední řadě zpracovává hodnotící zprávu o povodni, provádí odhad rozsahu a výše povodňových škod a vede záznamy v povodňové knize. Při výkonu záchranných prací spolupracuje se složkami IZS a využívá operační a informační středisko HZS Středočeského kraje (45).

4.2.6 Komise pro bezpečnost a IZS Středočeského kraje

Tato komise je zřízena na základě § 80 odst. 1 zákona o krajích a stává se iniciativním a poradním orgánem Rady kraje a zaujímá stanovisko k bezpečnostní situaci v celém správním obvodu. Její členové jsou zastupitelé, radní a odborní poradci. Při řešení úkolů může vytvořit pracovní skupinu z členů Rady kraje a navrhnout zřízení

subkomise jako svého pomocného orgánu. Na svých pravidelných i operativních jednání komise projednává aktuální otázky, které se přímo týkají bezpečnosti i zajištění integrovaného záchranného systému na území kraje (36).

4.2.7 Nákazová komise Středočeského kraje

Nákazová komise byla zřízena ředitelem Krajské veterinární správy Středočeského kraje, který je zároveň předsedou komise a je pověřen projednáváním záležitostí, které se týkají veterinárních situací a mimořádných veterinárních opatření, pokud se vyskytne nebezpečná nákaza. Pokud je vyhlášen krizový stav dle krizového zákona stává se součástí Krizového štábu kraje a přejímá řízení mimořádných veterinárních opatření a akceschopnosti subjektů v regionu kraje. Nákazová komise při své činnosti vychází z Pohotovostního plánu, který je součástí Krizového plánu kraje. Tento plán vypracovává Krajská veterinární správa Středočeského kraje (39).

4.3 Plánovací dokumentace krizového řízení Středočeského kraje

V této kapitole je popsána plánovací dokumentace, která je potřebná k zvládnutí krizové situace nebo mimořádné události, a kterou zpracovávají a kontrolují jednotlivé orgány činné v krizovém řízení na území Středočeského kraje.

4.3.1 Dokumentace krizového řízení

Dokumentace potřebná pro krizové řízení v rámci Středočeského kraje se skládá z Krizového plánu kraje, který je zpracován ke zvládnutí krizové situace, při níž je vyhlášen krizový stav a další plánovací dokumentace. Krizový plán projednává Bezpečnostní rada kraje a schvaluje hejtmanka Středočeského kraje. Náležitosti krizového plánu kraje jsou stanoveny v § 15b Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 krizového zákona.

Krizový plán kraje je základním plánovacím dokumentem, který obsahuje souhrn krizových opatření a postupů k řešení krizových situací, jeho účelem je vytvořit vhodné podmínky pro zajištění připravenosti a řešení krizových situací, kdy realizace krizových opatření je podmíněna vyhlášením krizového stavu. Pro zpracování Krizového plánu kraje slouží metodika zpracování krizových plánů, která stanoví náležitosti a zajišťuje jednotný postup při zpracování krizových plánů (13). Krizový plán kraje zpracovává Hasičský záchranný sbor Středočeského kraje a skládá se ze tří částí. V jeho úvodu je vymezen účel

a cíl krizového plánu. Základní část obsahuje charakteristiku organizace krizového řízení, což jsou údaje o zpracovatelích, charakteristiku objektů, úkoly a složení orgánů krizového řízení, úkoly krizového štábu, popis vazeb, způsob komunikace a předávání informací v rámci krizového řízení a dále přehled prvků kritické infrastruktury a evropské kritické infrastruktury nacházejících se na území kraje. Další složkou základní části je přehled možných zdrojů rizik, což je výčet konkrétních hrozeb, které mohou způsobit vznik krizové situace, se závěry dopadů na bezpečnost, zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva, životy a zdraví osob, majetek nebo životní prostředí při vzniku krizové situace na území kraje. Analýza ohrožení hodnotí vliv působení konkrétní hrozby, kdy se uvedou předpokládané následky působení konkrétní hrozby a informace o možném přesahu následků na jiné území. V neposlední řadě je v krizovém plánu kraje přehled právnických osob a podnikajících fyzických osob, které zajišťují plnění opatření vyplývajících z krizového plánu (13).

Operativní část krizového plánu kraje obsahuje přehled krizových opatření a způsob zajištění jejich provedení, plánování množství a způsobu použití sil, prostředků a zdrojů pro řešení krizových stavů. Další součástí je plán nezbytných dodávek a plán hospodářské mobilizace a plnění regulačních opatření, zpracovaný podle zákona o hospodářských opatřeních pro krizové stavy. Dalším bodem je soupis spojení na subjekty, které se podílejí na připravenosti a řešení krizových situací. V přehledu jsou uvedeny organizace komunikačního a informačního systému, zásady a způsob poskytování informací. Další součástí je rozpracování typových plánů na postupy pro řešení konkrétních krizových situací nebo mimořádných událostí a jsou zde přehledy plánů, které jsou zpracovány dle zvláštních předpisů, např. podle zákona o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky (9).

V pomocné části se nachází přehled právních předpisů využitelných při přípravě na krizové situace, zásady manipulace s krizovým plánem, geografické podklady a další dokumenty, které souvisí s připraveností kraje na krizové situace a jejich řešením. V zásadách manipulace s krizovým plánem je uvedeno místo jeho uložení, způsob aktualizace a seznam zpracovatelů jednotlivých částí krizového plánu kraje. V této části krizového plánu se uvádí informace, zda je některá z částí označena jako zvláštní skutečnosti (13).

Plán krizové připravenosti subjektu kritické infrastruktury zpracovávají právnické a podnikající fyzické osoby, které zajišťují plnění opatření vyplývajících z krizového plánu. V tomto plánu je uvedena příprava příslušné právnické nebo podnikající fyzické osoby k řešení krizových situací. Tyto osoby při přípravě plánu krizové připravenosti projednají s příslušným orgánem krizového řízení zaměření a rozsah plánu krizové připravenosti ve své působnosti, podíl a rozsah spolupráce s ostatními dotčenými subjekty a termíny pro průběžnou kontrolu prací, závěrečný termín zpracování tohoto plánu a způsob manipulace s plánem. Každý plán krizové připravenosti se skládá ze tří částí. Obecná část obsahuje seznam prvků kritické infrastruktury a identifikaci možných ohrožení jejich funkce. Operativní část je zaměřena na ochranu funkce prvku kritické infrastruktury s doplněním stanovených opatření na jeho ochranu. Pomocná část obsahuje náležitosti zaměřené na ochranu funkce prvku kritické infrastruktury (40).

4.3.2 Dokumentace Integrovaného záchranného systému

Havarijní plán Středočeského kraje je účelový dokument, který je souhrnem opatření k provádění záchranných a likvidačních prací, k odvrácení nebo omezení bezprostředního ohrožení vzniklých mimořádnou událostí a k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí. Havarijní plán kraje je zpracován pro řešení mimořádných událostí, které vyžadují vyhlášení třetího nebo zvláštního stupně poplachu. Tento dokument je určen k plánování a řízení postupu integrovaného záchranného systému a je závazným dokumentem pro všechny obce, správní úřady, fyzické i právnické osoby nacházející se na území kraje. Jeho zpracování zajišťuje Hasičský záchranný sbor, který spolupracuje s odbory Krajského úřadu Středočeského kraje a složkami integrovaného záchranného systému, které jsou zastoupené ve zpracovatelském týmu, a poté se projednává s Bezpečnostní radou kraje a následně jej schvaluje hejtmanka (11). Skládá se z informační části, operativní části a plánů konkrétních činností, jedná se o traumatologický plán, varování, ukrytí, individuální ochrany, evakuace a nouzového přežití obyvatelstva, pohotovostní plán veterinárních opatření, hygienických a protiepidemických opatření, plán veřejného pořádku a bezpečnosti, ochrany kulturních památek, komunikace s veřejností a hromadnými informačními prostředky a odstranění odpadů.

Pro zařízení a objekty ve Středočeském kraji, u kterých je možnost vzniku havárie způsobené nebezpečnými chemickými látkami či přípravky, je pro každý daný objekt nebo zařízení zpracován Hasičským záchranným sborem **Vnější havarijní plán**, který je poté projednán Bezpečnostní radou kraje a schválen hejtmankou. Provozovatel objektu nebo zařízení je povinen poskytnout písemné podklady pro stanovení zóny havarijního plánování a podklady potřebné ke zpracování tohoto plánu.

Pro stanovení postupu složek IZS při záchranných a likvidačních pracích s ohledem na druh a charakter mimořádné události vydává Hasičský záchranný sbor metodickou normu **Typových činností složek IZS při společném zásahu**. Na tuto metodickou normu navazují závazné interní předpisy jednotlivých složek IZS.

Pro koordinaci záchranných a likvidačních prací na krajské úrovni, kterou provádí HZS Středočeského kraje nebo hejtmanka, je zpracován **Poplachový plán IZS**. Jeho vypracování zabezpečuje Hasičský záchranný sbor Středočeského kraje, schvaluje hejtmanka Středočeského kraje a vydává Rada Středočeského kraje svým nařízením. Výpis Poplachového plánu IZS je uložen na operačních střediscích základních složek IZS (40).

4.3.3 Ostatní dokumentace

Mezi ostatní plánovací dokumentaci je zařazen **Povodňový plán kraje**, který slouží k zajištění včasných a spolehlivých informací o vývoji povodně a s tím souvisejících úkonů, kterými může být ovlivněn odtokový režim, organizace či příprava zabezpečovacích prací a aktivizace povodňových orgánů. Zpracování zajišťuje Odbor životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Středočeského kraje ve spolupráci se správci povodí a dalšími účastníky ochrany před povodněmi. Povodňový plán kraje schvaluje hejtmanka Středočeského kraje, která je zároveň předsedou Povodňové komise Středočeského kraje. Povodňový plán musí mít náležitosti dle vodního zákona a obsahuje věcnou část, která zahrnuje údaje, které jsou potřebné pro zajištění ochrany před povodněmi určitého objektu, obce, povodí nebo jiného územního celku. Dále jsou v této části uvedeny směrodatné limity pro vyhlášení stupňů povodňové aktivity. V organizační části jsou obsaženy jmenné seznamy, adresy a způsob spojení účastníků ochrany před povodněmi a úkoly pro jednotlivé účastníky ochrany před povodněmi včetně organizace hlásné a hlídkové služby. Grafická část obsahuje mapy a plány, na kterých jsou

vyobrazeny záplavová území, evakuační trasy a místa soustředění, hlásné profily a informační místa (40).

Mezi ostatní plánovací dokumentaci kraje zařazujeme **Pandemický plán kraje**, který provádí řízení ochrany veřejného zdraví a akceschopnosti subjektů ve Středočeském kraji, v případě výskytu závažných infekčních nemocí, včetně výskytu chřipky způsobené novou variantou chřipkového viru. Zpracování zabezpečuje Krajská hygienická stanice Středočeského kraje ve spolupráci s ostatními odbornými složkami Středočeského kraje. Pandemický plán kraje schvaluje ředitel Krajské hygienické stanice Středočeského kraje a předkládá jej k projednání Bezpečnostní radě kraje (40).

Krajská veterinární správa pro Středočeský kraj vytváří **Pohotovostní plán**, který má za úkol zajistit řízení veterinární situace ve Středočeském kraji a v případě výskytu nebezpečné nákazy, přijmout mimořádné veterinární opatření. Pohotovostní plán kraje schvaluje ředitel Krajské hygienické stanice pro Středočeský kraj a poté je předložen k projednání Bezpečnostní radě kraje (40).

4.3.4 Dokumentace požární ochrany

K plnění a zajištění základních úkolů jednotkami Požární ochrany je k dispozici **Dokumentace plošného pokrytí a Požární poplachový plán kraje**. O vydání Požárního poplachového plánu Středočeského kraje rozhodla Rada Středočeského kraje v souladu se zákonem o krajích. Dne 16. března 2015 bylo ve Věstníku právních předpisů Středočeského kraje zveřejněno Nařízení Středočeského kraje č. 4/2015, které obsahuje zásady součinnosti jednotek požární ochrany. Jsou zde uvedeny postupy k provádění záchranných prací při mimořádných událostech a k provádění požárních zásahů, které jsou stanoveny k zabezpečení plošného pokrytí území kraje jednotkami požární ochrany, kterými se rozumí rozmístění jednotek na území kraje tak, aby byla garantována pomoc všem občanům kraje. Tato dokumentace včetně mapy plošného pokrytí je trvale uložena v sídle kraje a HZS Středočeského kraje, který je odpovědný za řádné vedení dokumentace a zároveň vyhodnocuje požární nebezpečí na jednotlivých katastrálních územích a vybraných objektech. Určuje a provádí aktualizaci počtu sil a prostředků jednotek k zabezpečení území Středočeského kraje. Každý rok v měsíci lednu, jsou všechny obce ležící na území kraje, povinny předložit změny, které by mohly ovlivnit zabezpečení plošného pokrytí, poté je provedena aktualizace.

Další podmínky k zabezpečení plošného pokrytí patří:

- zdroje vody k hašení požárů a určení těchto zdrojů;
- požární ochrana v době zvýšeného nebezpečí vzniku požáru;
- požární ochrana v budovách zvláštního významu;
- požární ochrana při akcích, kterých se zúčastňuje větší počet osob.

Požární poplachový plán zároveň obsahuje Poplachový plán integrovaného záchranného systému Středočeského kraje, který je zpracován v souladu se zákonem o integrovaném záchranném systému (14).

4.3.5 Dokumentace hospodářských opatření pro krizové stavy

K zajištění hospodářských opatření pro krizové stavy je dle zákona o hospodářských opatřeních pro krizové stavy zpracován **Plán nezbytných dodávek**, aby mohl Krajský úřad Středočeského kraje zabezpečit nezbytnou dodávku k uspokojení základních životních potřeb obyvatel kraje. Plán nezbytných dodávek je zpracován s využitím informačního systému Argis Správy státních hmotných rezerv a s plány nezbytných dodávek obcí s rozšířenou působností ve svém správním obvodu. Úlohou je zabezpečit výrobky, práce nebo služby, bez kterých nelze přežít krizový stav bez těžké újmy na zdraví. Nezbytné dodávky se plánují na základě požadavků pro řešení určité hrožící situace. Poté se požadavky zapracují do seznamu nezbytných dodávek a sestaví se přehled možných dostupných dodavatelů na svém území. Do tohoto plánu zahrne i požadavky jednotlivých obcí s rozšířenou působností. Následně provede celkovou bilanci zajištění požadovaných nezbytných dodávek ve správním obvodu kraje. Jsou vypracovány seznamy požadovaných a nezajištěných nezbytných dodávek a přehled dodavatelů nezbytných dodávek. Není-li v silách Krajského úřadu zajistit dodavatele, obrátí se s požadavky na věcně příslušný ústřední správní úřad. Krajský úřad pravidelně plán nezbytných dodávek aktualizuje. Nezbytnou dodávkou se rovněž rozumí i mobilizační dodávka. Prioritně jsou nezbytné dodávky zajišťovány ze zdrojů dodavatelů nezbytných dodávek. Dalším zdrojem nezbytné dodávky jsou předem vytvořené zásoby v rámci státních hmotných rezerv (pohotovostní zásoby, mobilizační rezervy), případně prostředky zajištěné v rámci mezinárodní spolupráce a humanitární pomoci (32). Pro řešení jednotlivých krizových situací jsou zajišťovány materiální zdroje. Jednotlivá hospodářská opatření pro krizové stavy se týkají systému nouzového hospodářství, systému

hospodářské mobilizace, použití státních hmotných rezerv, výstavbu a údržbu infrastruktury a regulačních opatření. Nejvyužívanějšími druhy je náhradní přemostění, zajištění zásobování pitnou vodou, elektrocentrály, vysoušeče pohonné hmoty pro složky IZS a v případě potřeby jsou vynaloženy prostředky k rozšíření počtu lůžek ve zdravotnických zařízeních.

Základním plánovacím dokumentem pro zajištění opatření v oblasti nouzového hospodářství, hospodářské mobilizace a vytváření státních hmotných rezerv je Plán vytváření a udržování státních hmotných rezerv. Přílohou tohoto plánu je skladba hmotných rezerv, jejich minimální limity a cílové stavy. Plán zpracovává SSHR a po projednání v Bezpečnostní radě státu jej schvaluje vláda ČR. Pro plánování nezbytných dodávek je určen přesný postup, který je nezbytný v případě potřeby jeho využití. Níže uvedený obrázek 11 představuje postup pro plánování nezbytných dodávek.

Obrázek 11 – Plán nezbytných dodávek

Zdroj: Správa státních hmotných rezerv (32)

Na obrázku 11 jsou zobrazeny 3 seznamy, které slouží k překonání krizových stavů. První seznam obsahuje požadované nezbytné dodávky, které jsou určeny pro uspokojení základních životních potřeb obyvatelstva, pro podporu činnosti ozbrojených sil,

ozbrojených bezpečnostních sborů, hasičských záchranných sborů a havarijních služeb a pro podporu výkonu státní správy. Tyto požadavky je schopen zajistit Krajský úřad Středočeského kraje. Požadavek na nezajištěné nezbytné dodávky Krajský úřad Středočeského kraje, v případě pokud nenalezne na svém území dodavatele nezbytné dodávky, tento požadavek uplatní u ústředního správního úřadu, který je k tomu příslušný. Pro nezbytné dodávky je sestaven přehled dostupných dodavatelů ve svém správním obvodu. Údaje o navržených dodavatelích vyžaduje krajský úřad cestou HZS Středočeského kraje. Zjištěné údaje jsou zpracovány do přehledu dodavatelů plánu nezbytných dodávek. Následně je provedena celková bilance zajištění požadovaných nezbytných dodávek pro celé území kraje. Pokud krajský úřad není schopen zajistit požadovanou nezbytnou dodávku ve svém správním obvodě, uplatní požadavek u věcně příslušného ústředního správního orgánu.

4.3.6 Dokumentace pro zajišťování obrany státu

Zákon č. 222/1999 Sb. o zajišťování obrany České republiky stanovuje povinnosti státních orgánů, územních samosprávných celků a právnických a fyzických osob k zajišťování obrany České republiky, což je souhrn opatření k zajištění svrchovanosti, územní celistvosti, principů demokracie a právního státu, ochrany života obyvatel a jejich majetku před vnějším napadením. Pro tvorbu **Plánu obrany** Krajský úřad zpracovává za oblast své působnosti podklady, které předává Ministerstvu obrany, který sestavuje Plán obrany, jenž je hlavním plánovacím dokumentem v oblasti organizace zajišťování obrany státu. Poté do 6 měsíců ode dne schválení nebo aktualizace plánu obrany, rozpracuje z tohoto plánu **Dílčí plán obrany kraje**, který je souhrnem opatření a postupů k všestrannému zabezpečení požadavků souvisejících s obranou státu za stavu ohrožení státu a válečného stavu, které spadají do působnosti území kraje (40). Zákon o zajišťování obrany ČR v § 7 vymezuje úkoly, které plní krajské úřady k zajišťování obrany státu. V součinnosti s ministerstvy, správními úřady a Českou národní bankou vyhodnocují možnost napadení objektů a navrhují opatření k jejich ochraně. Plánují opatření, která vedou k vytvoření nezbytných podmínek k zajištění životních potřeb obyvatel, fungování státní správy a koordinují jejich realizaci u obcí s rozšířenou působností. Stanovují a realizují opatření vedoucí k zabezpečení mobilizace ozbrojených sil a plní další opatření k obraně státu. V souvislosti s mobilizací ozbrojených sil je třeba řídit evakuaci

obyvatel a zajistit pro ně nezbytné životní potřeby. Krajské úřady vedou evidenci o určených věcných prostředcích a jejich vlastnících k pracovní povinnosti či výpomoci. Na základě požadavků obcí zabezpečují přípravu občanů k obraně státu (64). Na základě novelizace právních předpisů zákona o zajišťování obrany ČR a Nařízení vlády č. 139/2017 Sb. o plánování obrany státu vzešla povinnost zpracovat nový dílčí plán obrany kraje dle Metodického pokynu čj. MO 173399/2018-3691 ze dne 21. 8. 2018. Tento byl ve stanoveném termínu předložen Bezpečnostní radě Středočeského kraje k projednání a následně ke schválení (43).

4.4 Portál krizového řízení Středočeského kraje

Pro širokou, ale i odbornou veřejnost je na webových stránkách Středočeského kraje přístupný Portál krizového řízení, jehož cílem je aktuálně a věrohodně informovat občany Středočeského kraje o přípravách nebo řešení mimořádných událostí či krizových stavů. Tento portál byl vytvořen v rámci projektu eGovernmentu, kdy Středočeský kraj získal na tento projekt finanční podporu v rámci Integrovaného operačního programu z Evropského fondu pro regionální rozvoj a dne 1. 12. 2015 začal zajišťovat službu centrálního informačního bodu. Díky portálu mohou mezi sebou sdílet informace a data obce, orgány krizového řízení a složky IZS kraje, a mohou tak plánovat přípravu kraje na řešení mimořádných událostí, jako jsou například povodně nebo sucha či závažné havárie průmyslových objektů skladujících nebezpečné látky.

4.4.1 Informace z portálu krizového řízení

O důležitosti portálu svědčí jeho umístění na úvodní straně Středočeského kraje, kde ho lze otevřít odkazem prostřednictvím rychlé navigace. Portál se skládá z veřejné sekce, kde je přístup pro každého uživatele internetu a neveřejné sekce, kde je přístup po přihlášení, jen pro vybrané uživatele. Po otevření portálu je zobrazena veřejná sekce, která poskytuje široké veřejnosti informace o situaci na území kraje:

- aktuální bezpečnostní situace na území včetně mapové vizualizace: mimořádné události, krizové situace, povodňová situace, dopravní situace, zásahy jednotek požární ochrany, výstrahy ČHMÚ, obrazy z kamer;
- ohrožení na území, záplavové oblasti, zóny havarijního plánování, sesuvy půdy a skal;

- krizové kontakty, kontakty na složky IZS;
- informace a aktuality z oblasti ochrany obyvatelstva, bezpečnosti a krizového řízení;
- metodiky a zásady činnosti obyvatelstva pro případ mimořádných událostí a krizových situací (varování a vyrozumění, co dělat při ohrožení, zásady evakuace, improvizované ukrytí, improvizovaná ochrana a první pomoc).

V různých krizových situacích je zapotřebí získat informace či návody na zvládnutí určité mimořádné události (51). Zároveň jsou zde online zveřejňovány informace k dopravní situaci, k dopravním uzavírkám a zásahům jednotek požární ochrany na území kraje. Od Českého hydrometeorologického ústavu se zaznamenávají veškeré výstrahy pro obory kvality ovzduší, meteorologie, klimatologie či hydrologie. Jedna ze záložek obsahuje seznam objektů/zařízení nakládající s nebezpečnými chemickými látkami, které jsou dle nebezpečí rozděleny do skupiny A a B. Dále jsou zde vyjmenovány Zóny havarijního plánování s přesným popisem zdroje rizik. Další sledovaná jednotka je Sesuv půdy a skal s popisem a jednoznačnou identifikací zda se jedná o sesuv, blokový sesuv, ostatní sesuv či proud a uvedením momentální situace, je-li stav aktivní, neaktivní, uklidněný, dočasně uklidněný nebo potencionální. Nedílnou součástí portálu krizového řízení jsou kontakty na odpovědné osoby, které se zabývají krizovým řízením (41).

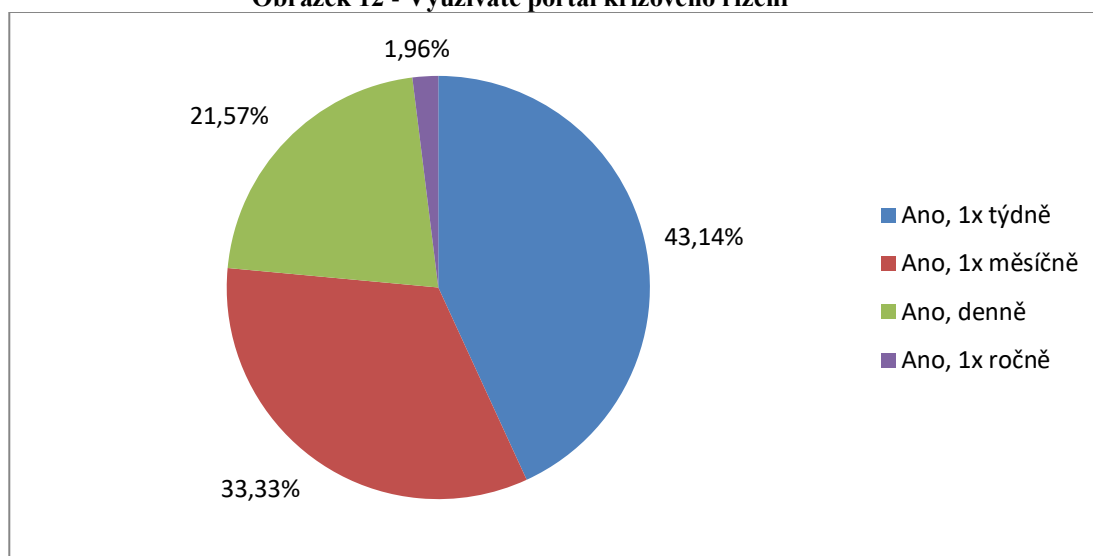
Obce, orgány krizového řízení a složky IZS mají možnost nahlížet do neveřejné sekce. Zde mohou navzájem sdílet informace online, a díky tomu být rychlejší při řešení mimořádných událostí. Tato část obsahuje plány určené odborníkům, kteří se zabývají krizovým řízením. Jedná se o krizový plán kraje a krizové plány obcí s rozšířenou působností, havarijní plán kraje, traumatologický plán kraje a ostatní plány kraje. Dále se v této části nacházejí krizové kontakty pro potřebu krizového řízení, které se každý den v portálu aktualizují. Tyto kontakty se využívají v případě vyrozumívání jednotlivých osob při vzniku mimořádné události nebo krizové situací, a to e-mailem a SMS zprávou.

4.4.2 Dotazníkové šetření k portálu krizového řízení

Následující podkapitola je věnována vyhodnocení dotazníkového šetření na téma portálu krizového řízení Středočeského kraje. Toto dotazníkové šetření probíhalo v on-line formě v období 16. 02. 2020 - 28. 02. 2020 a čítalo 16 otázek. Více informací o dotazníkovém šetření je uvedeno v podkapitole 2.2, kde je zpracována metodika práce.

Níže uvedený obrázek 12 vyobrazuje míru počtu odpovědí na téma pravidelnosti využívání krizového řízení.

Obrázek 12 - Využíváte portál krizového řízení

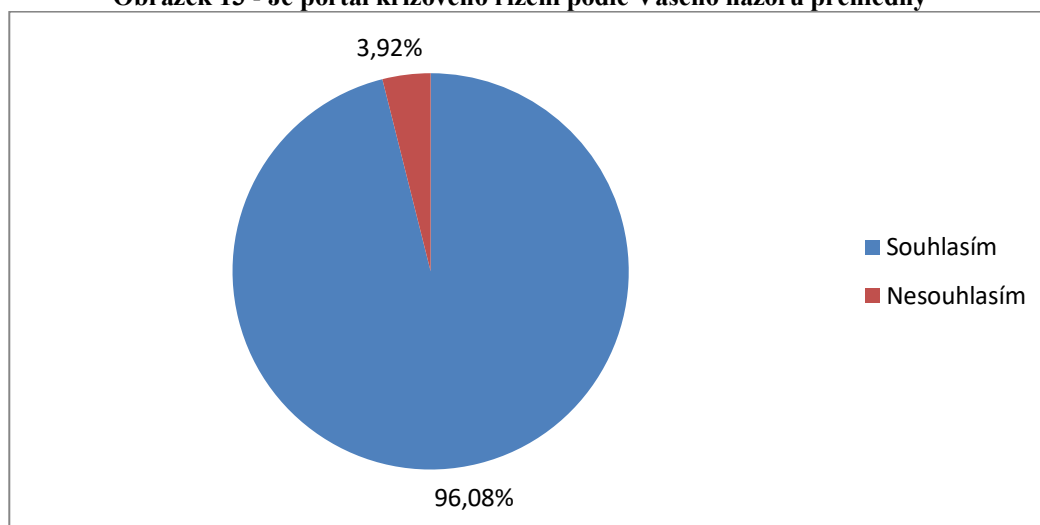
Zdroj: Vlastní zpracování

Na otázku týkající se pravidelnosti využití portálu krizového řízení Středočeského kraje bylo možno volit z 6 odpovědí, z nichž 5 vyjadřovalo potvrzení využívání tohoto portálu a četnost od denního využití až po 1x ročně. Jedna z možných odpovědí pak využívání portálu krizového řízení Středočeského kraje vylučovalo, tuto odpověď však žádný z respondentů nevyužil.

Celých 98,04 % respondentů využívá portál krizového řízení SČK častěji než 1x ročně, což je bez pochyb pozitivní. Konkrétně pak 21,57 % (11) respondentů využívá tento portál každý den, 33,33 % (17) alespoň jednou měsíčně a největší množství respondentů na tento portál zavítá minimálně jednou týdně – 43,14 % (22). Pouze jeden respondent (1,96 %) výše zmíněný portál využije jen jednou ročně.

Další otázkou pokládanou respondentům byla otázka 2 zaměřená na přehlednost portálu krizového řízení Středočeského kraje. Výsledek šetření je zaznamenán na obrázku 13 níže.

Obrázek 13 - Je portál krizového řízení podle Vašeho názoru přehledný

Zdroj: Vlastní zpracování

V rámci výše uvedené otázky bylo možné buď souhlasit, nebo nesouhlasit, ovšem s nutností uvedení důvodu. Naprostá většina respondentů (96,08 %) však vyjádřila souhlas s přehledností portálu krizového řízení SČK. Ve dvou případech respondenti s přehledností portálu nesouhlasili, konkrétně pak nebyli spokojeni s vyobrazením portálu v prohlížeči mobilního telefonu a s využitím prostoru webové stránky na zobrazené na běžném monitoru počítače. Z pohledu uživatelů portálu krizového řízení je tedy nepřilíš dobře uchopena vzhledová stránka portálu.

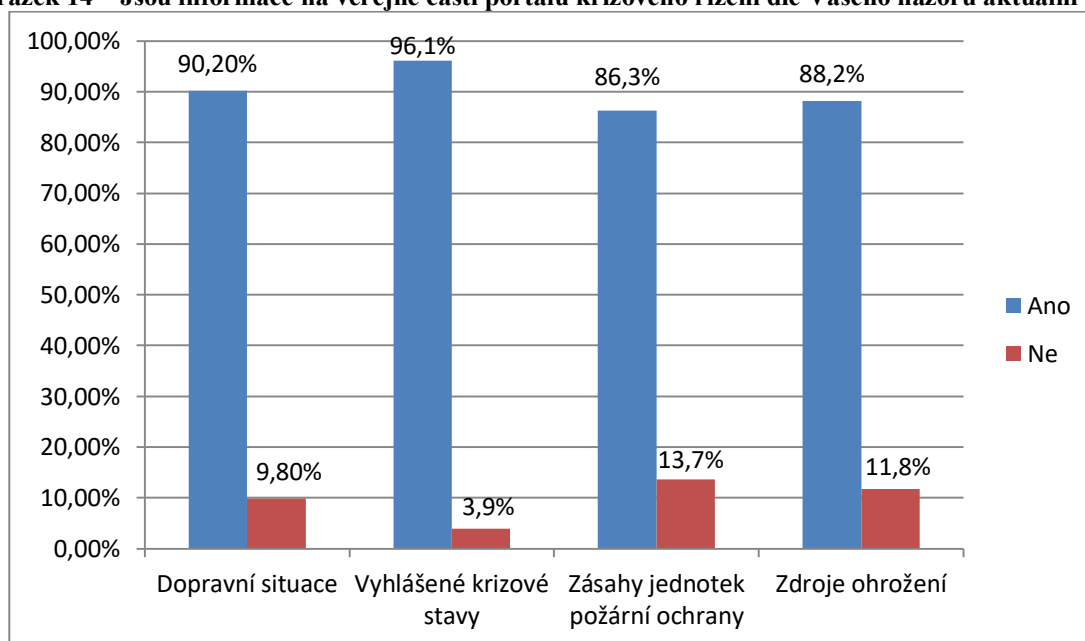
V dotazníku následovala otázka týkající se obsahu portálu krizového řízení, konkrétně pak toho, zda portál obsahuje všechny potřebné informace. V případě této otázky je zcela zbytečné zařazení obrázku, protože všech 51 respondentů souhlasilo s tím, že portál krizového řízení Středočeského kraje obsahuje všechny potřebné informace.

Následuje otázka 4 týkající se aktuálnosti informací v rámci veřejné části portálu krizového řízení SČK. Konkrétně šlo o následující oblasti:

- dopravní situace;
- vyhlášené krizové stavy;
- zásahy jednotek požární ochrany;
- zdroje ohrožení.

Výsledky této komplexní aktuálnosti informací jsou zaznamenány na níže uvedeném obrázku 14.

Obrázek 14 – Jsou informace na veřejné části portálu krizového řízení dle Vašeho názoru aktuální

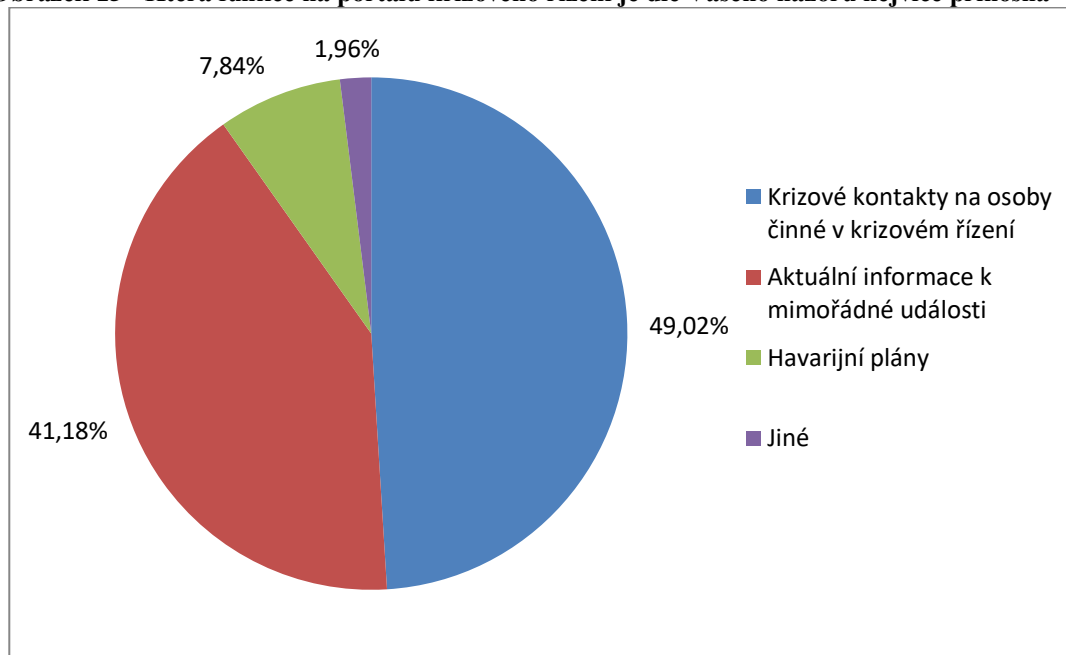
Zdroj: Vlastní zpracování

Z výše uvedeného obrázku 14, který sumarizuje výsledky otázky 4 je jasně patrné, že podle většiny respondentů jsou informace veřejné části portálu krizového řízení SČK aktuální. Největší množství respondentů považuje aktuální informace z oblasti vyhlášených krizových stavů, konkrétně 96,1 %. Nejmenší množství odpovědí vyjadřujících souhlas s aktuálností informací veřejné části portálu bylo zaznamenáno v oblasti zásahů jednotek požární ochrany, šlo o 86,3 % odpovědí. Tento výsledek není překvapením, je totiž zřejmé, že množství zásahů jednotek požární ochrany bude jednoznačně více než vyhlášených krizových stavů. Pochopitelně tedy bude mnohem obtížnější tuto oblast udržovat naprosto aktuální, jednotky požární ochrany totiž zasahují mnohokrát denně a z tohoto důvodu může docházet k dočasné neaktuálnosti nebo mohou tyto údaje pro uživatele působit nepřehledně. Velmi podobný byl i výsledek týkající se zdrojů ohrožení, kterých je samozřejmě také větší množství než aktuálně vyhlášených krizových stavů.

Další z otázek, k níž není třeba doplňovat obrázek je otázka 5. V rámci tohoto dotazu měli respondenti za úkol vyjádřit souhlas či nesouhlas s dostatečností množství uvedených kontaktů na pověřené osoby. Všichni respondenti zvolili možnost souhlasu s tím, že množství kontaktů na portálu krizového řízení Středočeského kraje je dostatečné.

Následuje otázka týkající se funkcí portálu krizového řízení a jejich přínosnosti. Výsledky získané prostřednictvím dotazníkového šetření jsou uvedeny na následujícím obrázku 15.

Obrázek 15 - Která funkce na portálu krizového řízení je dle Vašeho názoru nejvíce přínosná

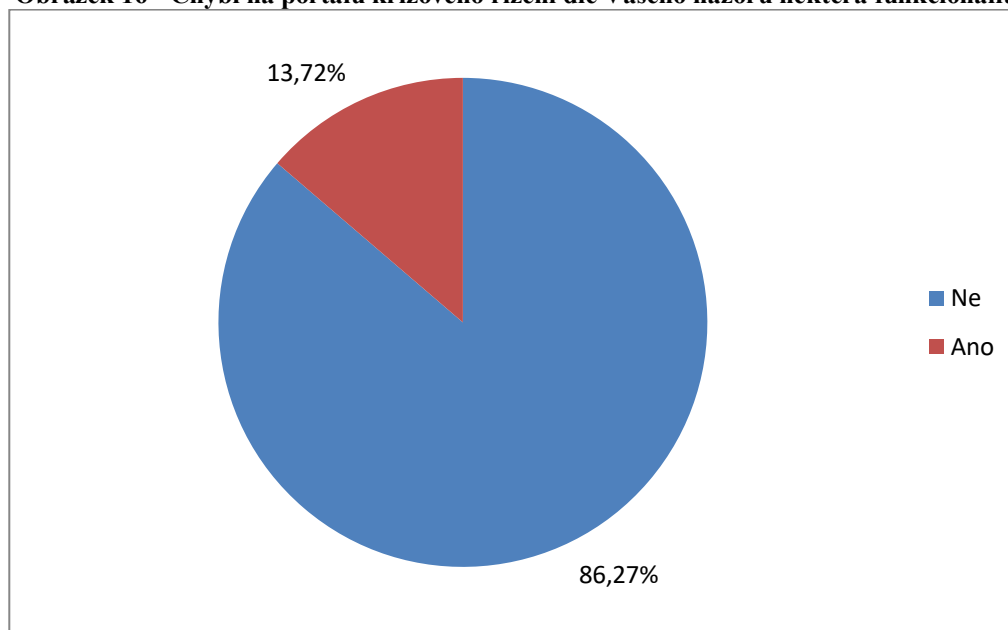

Zdroj: Vlastní zpracování

Z výše uvedeného obrázku 15 vyplývá, že téměř polovina (49,02 %) respondentů považuje za nejpřínosnější funkci portálu krizového řízení SČK uvedení krizových kontaktů na osoby činné v krizovém řízení. Další hojně využitou odpovědí jsou aktuální informace k mimořádným událostem, jež zvolilo 41,18 % respondentů. Respondenti mohli dále zvolit i variantu havarijní plány, pro kterou se rozhodlo 7,84 %. Jeden respondent také zvolil možnost jiné, kde uvedl přínosnost uvedených systémů komunikace obcí.

Zajímavou a potenciálně přínosnou otázkou byla otázka 7 týkající se absence některých funkcionalit na portálu krizového řízení. Odpovědi respondentů jsou znázorněny na níže zpracovaném obrázku 16, přičemž respondenti zde měli možnost volit mezi variantami Ano či Ne, přičemž u varianty Ano bylo třeba uvést funkcionalitu, kterou respondent na portálu krizového řízení postrádá.

Obrázek 16 - Chybí na portálu krizového řízení dle Vašeho názoru některá funkcionalita

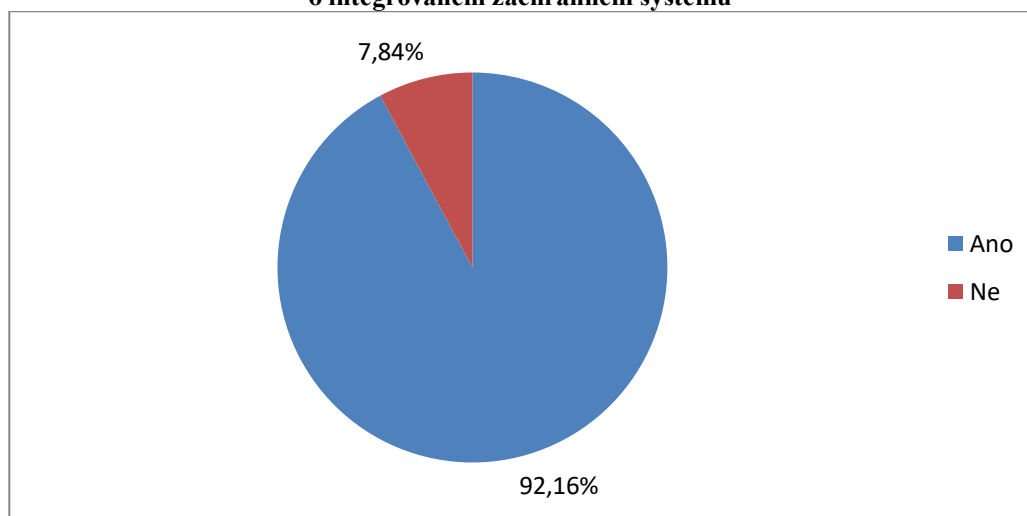

Zdroj: Vlastní zpracování

Dle výše uvedeného obrázku 16 většina respondentů volila odpověď vyjadřující spokojenost s funkcionalitami na portálu krizového řízení SČK, konkrétně 86,27 %. Přínosem pro další část práce navrhuje opatření pro vylepšení krizového portálu jsou připomínky respondentů, kterým na portálu některá funkcionalita chybí. 2 respondenti (3,92 % z celku) postrádají na portálu krizového řízení plány krizové připravenosti. Téměř 6 % respondentů by uvítalo větší orientaci na mobilní telefony, především optimalizaci jednotlivých funkcí pro mobily alespoň v případě mapových podkladů, případně vytvořením celé mobilní aplikace, která by byla uzpůsobena mobilním telefonům a jejich operačním systémům. Jedním respondentem jsou postrádány informace o meteorologické situaci on-line, jako příklad uvádí např. rychlost a směr větru. Jeden respondent pak uvádí, že není možné přesně definovat jednu konkrétní funkcionalitu, nicméně dle jeho názoru je portál krizového řízení Středočeského kraje kontinuálně vyvíjen a s každým rokem přibývají nové funkcionality, oblasti a dostupné dokumenty.

Následuje soubor 3 otázek, které se týkají legislativy související s krizovým řízením. Zde bylo respondentům umožněno volit z možností Ano či Ne, kdy při zvolení varianty Ne bylo třeba doplnit důvod, proč se dotázanému jeví současná legislativa v této oblasti nevyhovující. První z otázek byla zaměřena na Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a výsledky jsou znázorněny na obrázku 17 níže.

Obrázek 17 - Je pro Vás vyhovující současná legislativa pro krizové řízení - Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému

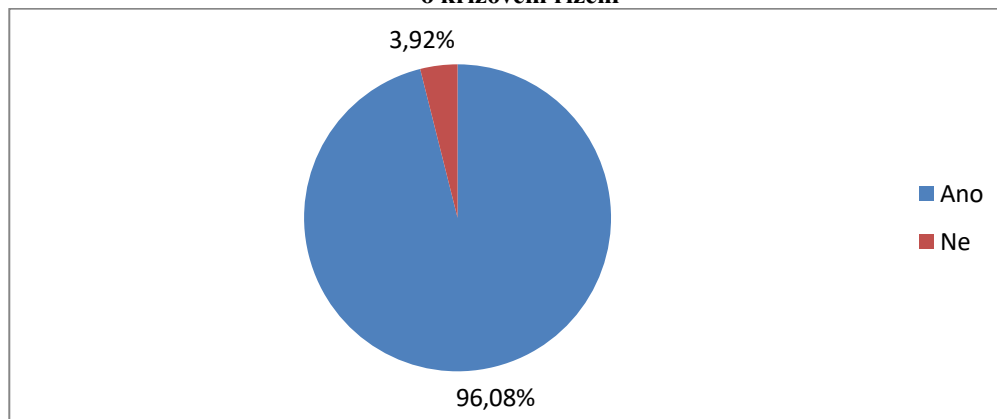

Zdroj: Vlastní zpracování

Jak je z výše zařazeného obrázku 17 zřejmé, tak velké množství respondentů (92,16 %) považuje současnou legislativu týkající se krizového řízení a integrovaného záchranného systému za vyhovující. Dalších 7,84 % respondentů tuto legislativu za vyhovující nepovažuje. Důvodů je vícero, nicméně respondenti mají za to, že Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému by měl být nutně novelizován, především pak jeho vyhlášky. Podle dalších respondentů by bylo vhodné do zákona zařadit detailnější informace o havarijních plánech či nastavení náhrad škod. Jeden respondent pak uvádí, že by bylo vhodné snížit postih pro řidiče IZS při spáchání dopravní nehody ne však vlastní vinou při použití výstražného zařízení (majáky, houkačka).

Otázka 9 byla zaměřena na Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a odpovědi respondentů jsou uvedeny na obrázku 18 níže.

Obrázek 18 - Je pro Vás vyhovující současná legislativa pro krizové řízení - Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení

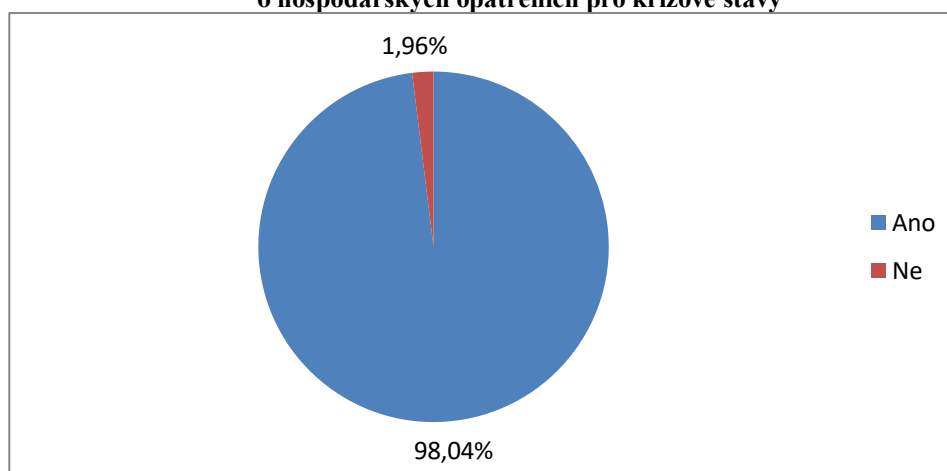

Zdroj: Vlastní zpracování

Jak je z výše uvedeného obrázku 18 patrné, většina respondentů, konkrétně 96,08 % považuje legislativu o krizovém řízení za vyhovující a nemá k ní připomínky. Téměř 4 % respondentů však shledává tuto legislativu za nevhovující. Důvodem k této volbě je podle těchto respondentů hlavně nedostatečná definice pracoviště krizového řízení. Konkrétně by dle dotázaných bylo vhodné doplnit např. celkové financování pracoviště krizového řízení a definici počtu zaměstnanců tohoto pracoviště.

Následuje poslední ze série otázek týkajících se legislativy, otázka 10 zaměřená na Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy. Odpovědi respondentů jsou uvedeny na obrázku 19 níže.

Obrázek 19 - Je pro Vás vyhovující současná legislativa pro krizové řízení - Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy

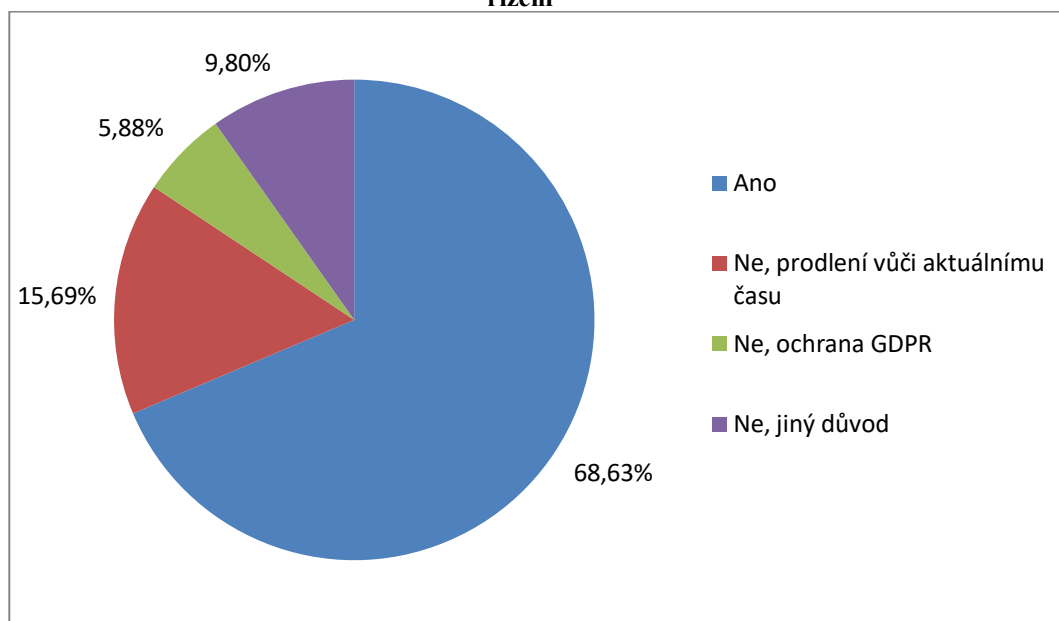

Zdroj: Vlastní zpracování

Z výše znázorněného obrázku 19 zcela jasně vyplývá, že naprostá většina respondentů uznává legislativu v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy jako vyhovující. Pouze jedním respondentem byl vyjádřen nesouhlas, konkrétně kvůli komplikovanosti zmíněného zákona.

Následující otázka 11 byla orientována na vhodnost umístění záběrů z městských kamer na portálu krizového řízení, výsledky jsou zaznamenány na obrázku 20.

Obrázek 20 - Je dle Vašeho názoru vhodné umístění záběrů z městských kamer na portálu krizového řízení

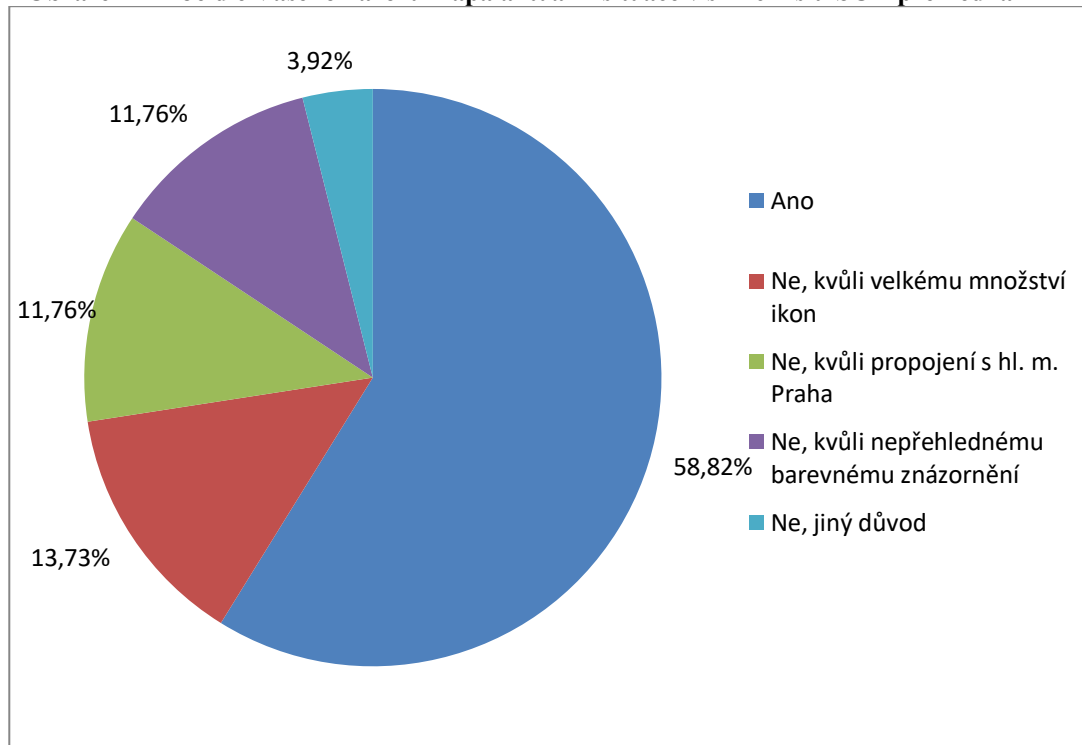

Zdroj: Vlastní zpracování

Z výše uvedeného obrázku 20 je zřejmé, že téměř $\frac{3}{4}$ respondentů (68,63 %) souhlasí s umístěním záběrů z městských kamer na portálu krizového řízení. Skoro 16 % respondentů nevyhovuje prodlení záběrů z městských kamer oproti aktuálnímu času. 5,88 % respondentů neshledává umístění těchto záběrů na portálu krizového řízení jako vhodné kvůli ochraně GDPR a především pak asi kvůli hrozbě finančního postihu, který by potenciálně mohl vzniknout v případě jakéhokoliv pochybení. Téměř 10 % respondentů má pak pro nesouhlas jiný důvod, především pak kvůli nekvalitě obrazu získaného městskými kamerami, případně kvůli názoru, že toto by mělo být v kompetenci městských policíí a pro uveřejnění na portálu krizového řízení není prostor.

Velmi zajímavou z pohledu variability získaných odpovědí je otázka 12 hodnotící přehlednost mapy aktuální situace v silniční síti Středočeského kraje. Získané odpovědi jsou vykresleny na obrázku 21 níže.

Obrázek 21 - Je dle Vašeho názoru mapa aktuální situace v silniční síti SČK přehledná

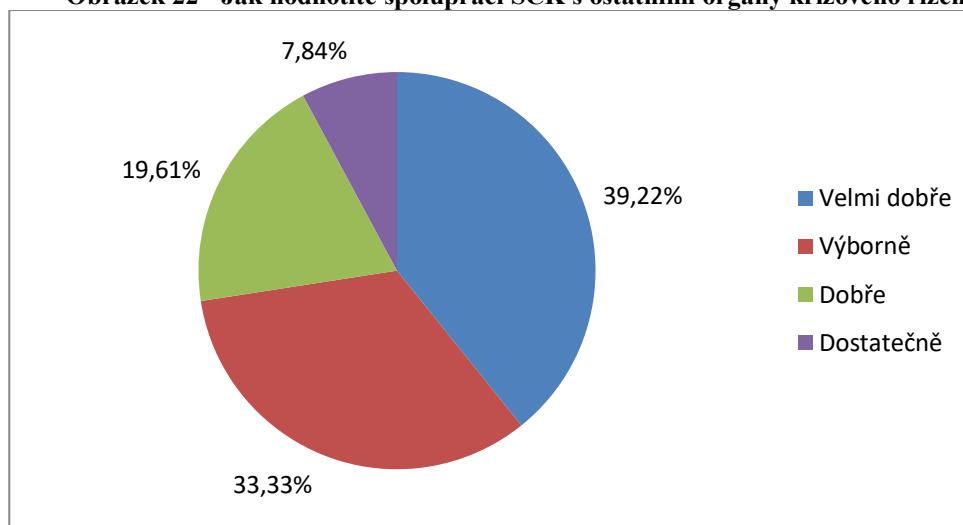

Zdroj: Vlastní zpracování

Obrázek 21 zachycuje nadpoloviční spokojenost respondentů s přehledností mapy aktuální situace, konkrétně 58,82 %. Velké množství ikon standardně zobrazených v této mapě vadí 13,73 % respondentům. Propojení s mapou hlavního města Prahy je pak trnem v oku 11,76 % respondentům. Stejně množství odpovědí se týká i nepřehledného barevného znázornění. Téměř 4 % respondentů má pak pro nesouhlas s přehledností této mapy jiný důvod, především díky tomu, že jde o mapu celé České republiky, nikoliv pouze Středočeského kraje.

Následující otázka 13 zaměřená na zhodnocení spolupráce Středočeského kraje s orgány krizového řízení. Odpovědi na tuto otázku shrnuje následující obrázek 22.

Obrázek 22 - Jak hodnotíte spolupráci SČK s ostatními orgány krizového řízení

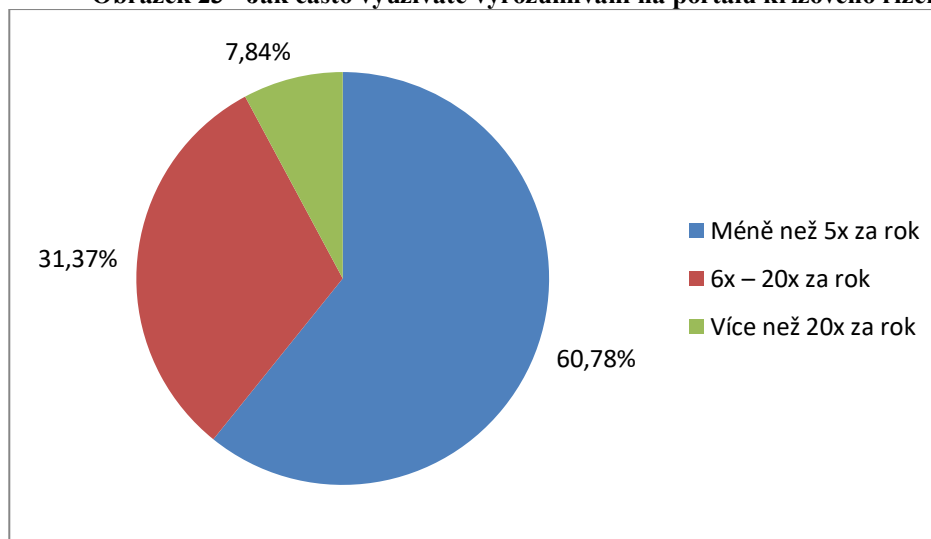

Zdroj: Vlastní zpracování

Téměř $\frac{3}{4}$ respondentů hodnotí spolupráci Středočeského kraje s ostatními orgány krizového řízení jako výbornou či velmi dobrou. Dalších 19,61 % respondentů považuje tuto spolupráci za dobrou a zbývajících 7,84 % za dostatečnou. Pozitivně lze vnímat fakt, že nikdo z respondentů nezhodnotil spolupráci jako nedostatečnou.

Četnost využití možnosti vyzoomování na portálu krizového řízení ze strany respondentů je znázorněna na obrázku 23.

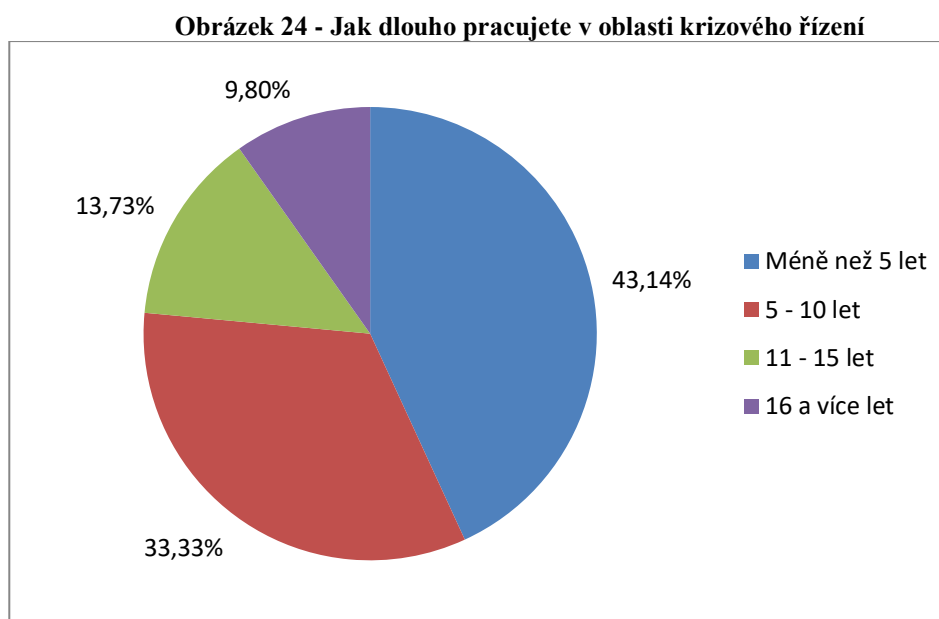
Obrázek 23 - Jak často využíváte vyzoomování na portálu krizového řízení

Zdroj: Vlastní zpracování

Využití této funkcionality je podle obrázku 23 poměrně tristní, především díky tomu, že více než polovina respondentů tuto funkci využije méně než 5x ročně. 31,37 % respondentů tuto funkci využije 6x – 20x za rok a pouhých 7,84 % více než 20x ročně.

Poslední dvě otázky měly za úkol zjistit informace o respondentech konkrétně o době, po kterou pracují respondenti v oblasti krizového řízení a také pozice, v rámci které vstupují na portál krizového řízení. První ze zmíněných otázek je znázorněna na obrázku 24 níže.

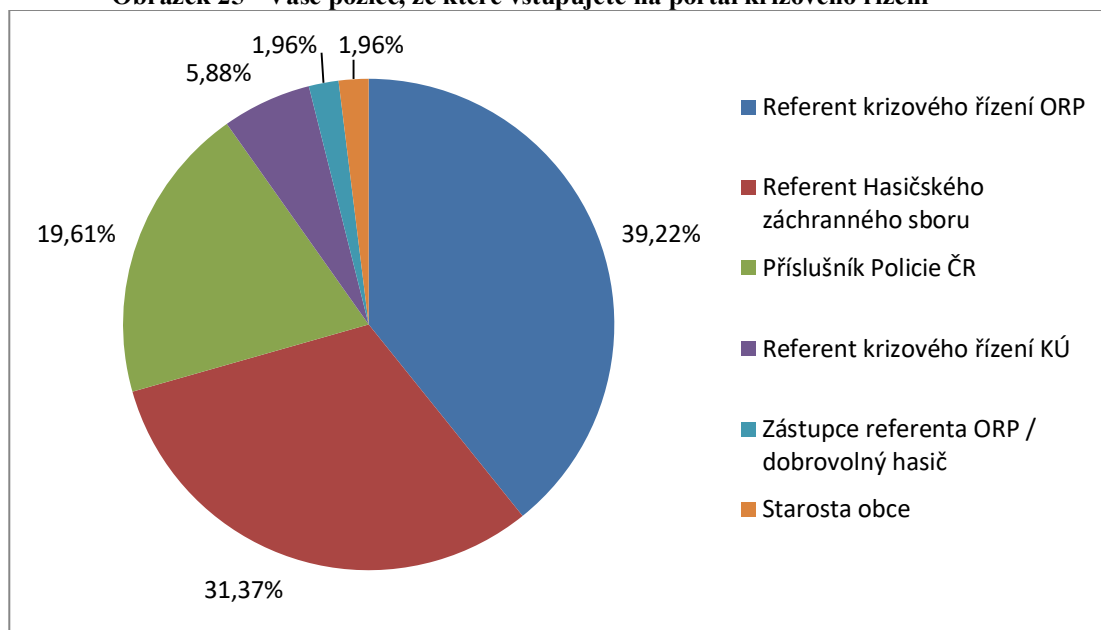

Zdroj: Vlastní zpracování

Jak je z obrázku 24 patrné, tak téměř polovina respondentů nepracuje v oblasti krizového řízení více než 5 let. Další početně zastoupenou skupinou jsou zaměstnanci pracující v této oblasti mezi 5 a 10 lety, konkrétně jde o 33,33 %. Méně zastoupeni jsou pak respondenti potvrzující dobu zaměstnání v této oblasti mezi 11 a 15 lety (13,73 %) a 16 a více lety (9,80 %). Více než polovina respondentů jsou tedy velmi zkušenými zaměstnanci z oblasti krizového řízení.

Druhou z otázek zaměřených na samotné respondenty je otázka 16 zapracovaná na obrázku 25.

Obrázek 25 - Vaše pozice, ze které vstupujete na portál krizového řízení

Zdroj: Vlastní zpracování

Z výše uvedeného obrázku 25 vychází, že velké množství respondentů vykonává funkci referenta krizového řízení ORP (39,22 %) a referenta Hasičského záchranného sboru (31,37 %). Téměř 20 % respondentů patří mezi příslušníky Policie ČR. Dalších necelých 10 % respondentů zastává funkci referenta krizového řízení KÚ, zástupce referenta ORP, případně starosty obce.

5 Zhodnocení výsledků a doporučení

Tato kapitola obsahuje již výsledky, které byly zjištěny provedeným dotazníkovým šetřením. Zhodnocením a rozбором získaných výsledků jsou v této kapitole navrženy a doporučeny konkrétní opatření k zlepšení portálu krizového řízení.

5.1 Zhodnocení a výsledky

Následující řádky jsou věnovány shrnutí výsledků získaných prostřednictvím dotazníkového šetření. Dotazníkové šetření bylo zpočátku zaměřeno na ověření četnosti používání portálu krizového řízení, přičemž se ukázalo, že naprostá většina dotázaných použije tento portál alespoň jednou měsíčně, více než polovina pak dokonce alespoň jedenkrát týdně a častěji. Lze tedy předpokládat, že mezi nimi a používáním portálu nestojí žádná větší překážka, například v podobě absolutní uživatelské nepřívětivosti či nekompatibility s běžnými přístroji typu PC/notebook. Většina uživatelů v průzkumu potvrdila přehlednost portálu i určitou důvěru v aktuálnost zveřejněných informací.

Za nejpřínosnější funkci portálu krizového řízení považují respondenti kontakty na osoby činné v krizovém řízení, přičemž není pochyb o tom, že tato funkce je opravdu velmi podstatná pro většinu uživatelů portálu. Každý pracovník krizového řízení, který má za úkol vyrozumívát ostatní členy krizového štábu, musí mít jistotu, že na tomto portálu jsou k dispozici aktuální kontakty. Kontakty jsou zde dostupné, dobře strukturované a hlavně kompletní.

Poněkud matoucí mohou být záložky Systém komunikace obcí a Další složky krizového řízení, které obě odkazují na jinou stránku, kdy v prvním případě dojde k otevření nové záložky prohlížeče s výzvou pro zadání přihlašovacích údajů a v případě druhém k otevření jiné stránky ve stávající záložce. Přinejmenším ve zmíněném druhém případě by jistě bylo možné odkazy na základní složky IZS a ostatní složky zapracovat do stejné stránky a neotevírat další, vzhledově jinak uspořádanou stránku. Pro uživatele by toto opatření bylo jistě uživatelsky přívětivější.

V dotazníkovém šetření byla i série otázek k legislativě krizového řízení, kdy bylo zjištěno, že respondenti k této oblasti nemají závažných připomínek. Pro utvoření představy o odbornosti, bylo třeba zjistit i odbornou připravenost pracovníků, která vypovídá o zkušenostech z praxe, které je možné získat právě pouze při výkonu této činnosti.

Určité nedostatky vyplynuly u otázek, které byly zaměřeny:

- optimalizaci funkcí pro mobilní telefony nebo mobilní aplikace;
- záběry městských kamer;
- silniční síť Středočeského kraje.

Systém krizového řízení na úrovni Středočeského kraje má kvalitní úroveň, je plně funkční a v zásadě bez větších problémů, což prokázalo i provedené dotazníkové šetření. Na krajském úřadě se krizovému řízení věnuje odbor bezpečnosti a krizového řízení, který je zodpovědný za připravenost, provázanost a funkčnost tohoto systému. V současnosti je vystaven silnému tlaku, jelikož vyhlášením nouzového stavu se na tento odbor obrací všechny obce Středočeského kraje a žádají urychlené dodání ochranných pomůcek pro své občany. V některých případech si veřejnost zajistila distribuci roušek vzájemnou spoluprací dobrovolníků, kteří byli ochotni a šili ochranné roušky pro ostatní občany. Zde se ukázala vzájemná lidská solidárnost. Dále bylo třeba zajistit rozvoz desinfekce, aby mohlo řádně probíhat potřebné a důkladné čištění. Tato situace je zvládána pouze díky velkému nasazení a spolupráci mezi orgány Krajského úřadu Středočeského kraje a ostatními složkami IZS.

5.2 Návrhy na zlepšení

Tato podkapitola uvede již konkrétní navrhovaná doporučení, která by měla vést ke zlepšení uživatelské přívětivosti a všeobecné spokojenosti s portálem krizového řízení Středočeského kraje. Drobné úpravy a vylepšení by mělo přinést určitý posun pro jeho účelnější využití.

Ve výsledcích dotazníkového řízení často zmiňovaným nedostatkem bylo vyobrazení portálu krizového řízení SČK na obrazovce mobilního telefonu. Je zřejmé, že není možné se zavděčit všem zařízením, nicméně v dnešní době již ve většině oblastí převažuje používání chytrých mobilních telefonů nad notebooky natož pevnými počítači. Právě v oblasti krizového řízení, více než kde jinde by bylo vhodné mít aktuální informace dostupné právě v tomto druhu přenosných zařízení, která dnes s sebou lidé nosí prakticky všude a jsou k dispozici téměř 24 hodin denně. Zcela jistě by stálo za to, tuto poznámku respondentů vzít do úvahy a přinejmenším přizpůsobit webovou stránku tak, aby byla na displeji chytrého mobilního telefonu lépe použitelná. Středočeský kraj šel v tomto případě evidentně cestou pouhého „zmenšení“ webové stránky na velikost mobilního

displeje, je však třeba si uvědomit, že toto rozhodně není ideálním řešením. Běžný uživatel totiž musí zbytečně přibližovat a oddalovat potřebnou oblast, kterou se chystá prozkoumat, toto je největším problémem např. u menu celé stránky. Po přiblížení základní nabídky a kliknutí na zvolenou oblast většinou dojde k rozbalení další nabídky, kterou musí uživatel dále přibližovat a složitě volit chtěnou možnost z nabídky. Zde by bylo opravdu vhodné optimalizovat web pro mobilní zařízení, jako tomu je např. v případě krizového portálu krizového řízení hl. m. Prahy, kde je jednak veškerý text ve velikosti optimální pro mobilní telefon, a také je zde menu nahrazeno ikonkou (v příloze 2 označeno červeným kruhem), po jejímž zvolení dojde k zobrazení přehledné a snadno použitelné nabídky. Porovnání těchto dvou portálů krizových řízení jsou znázorněny v příloze 2. Finanční náročnost této úpravy by byla zanedbatelná, avšak přesnou částku nelze bez znalosti konkrétních smluvních podmínek s dodavatelem určit. Jelikož Středočeský kraj již bezesporu využívá určitého dodavatele těchto technologických služeb, tak v rámci tohoto kontraktu by bylo vhodné požadovat i tuto úpravu. Zároveň na tvorbu současného portálu byly využity prostředky z výzvy č. 19 Integrovaného operačního systému, je tak dosti možné a pravděpodobné, že by opět bylo možné využít prostředky z tohoto operačního systému.

Ještě lepší variantou by mohlo být vytvoření samostatné mobilní aplikace, kterou by si uživatelé mohli stáhnout přímo do svého mobilního telefonu a využívat ji značně jednodušeji než v případě zobrazení portálu přes prohlížeč v telefonu. Aplikace by uživatele mohla notifikovat o mimořádných událostech či krizových situacích, což by mohlo pomoci i při následném řešení. Je samozřejmé, že toto vylepšení by vyžadovalo investici, avšak maximálně v řádu několika desítek tisíc korun, což je částka, kterou by v rozpočtu celého Středočeského kraje určitě bylo možné nalézt. Konkrétně pak vývoj jednoduché aplikace pro nejpoužívanější operační systémy mobilních telefonů (iOS a Android) by se finančně pohyboval mezi 80 000 – 150 000 Kč. Odměnou za tuto investici by byli mnohem spokojenější a lépe informovaní uživatelé.

Další oblastí řešenou v dotazníkovém šetření bylo umístění záběrů z městských kamer na portálu krizového řízení SČK. Více než polovina dotázaných proti zveřejnění záběrů nic nenamítala, avšak více než čtvrtina respondentů vyjádřila jiný názor na tuto problematiku. Převažuje nespokojenost s prodlením vůči aktuálnímu času či kvalitou záběrů. Téměř 6 % dotázaných má pak obavu o ochranu GDPR, kdy toto nařízení

zavedené 25. 05. 2018 zde nalezne jisté opodstatnění. Samotné prodlení záběrů a jejich kvalitu lze považovat za oprávněný důvod. Při letmém nahlédnutí na záběry z kamer je patrné, že kvalita záběrů opravdu neodpovídá kvalitě současných technologií, které jsou navíc dostupnější než kdy dřív. Dalším extrémem pak je situace, kdy se u dané kamery konkrétního města nezobrazuje vůbec žádný obraz. V takovém případě by bylo lepší se o zveřejňování těchto záběrů vůbec nepokoušet. Všeobecně by tedy bylo vhodné zainvestovat do lepší kamerové techniky, která městskou pokladnu rozhodně nezruinuje, navíc bude jejich dobrou vizitkou v konkurenci dalších měst, jejichž záběry jsou na krizovém portálu SČK zveřejněny. Při zakoupení a instalaci kamer s lepším rozlišením lze jednotlivým městům a obcím doporučit i jiné využití. Jedná se například o monitorování vjezdu nákladních vozidel s vyšší tonáží, než která je povolena na vjezdu do města či obce. Toto opatření by mělo pomoci, chránit komunikace před jejich poškozováním a potažmo i projíždějící vozidla před ničením jednotlivých součástí na vozidlech. Dále by kamery mohly výrazně pomoci při objasňování kriminality, která je v každém městě vnímána jako negativní sociální jev, který je třeba postihovat v souladu se zákony.

Dotazníkové šetření se zabývalo i přehledností mapy aktuální situace v silniční síti Středočeského kraje. Více než polovina respondentů byla s přehledností této mapy spokojena. Největším problémem pro ostatní respondenty bylo např. propojení mapy s hl. m. Prahou, velkým množstvím ikon či použitým barvám. Je pravdou, že kombinace propojení mapy SČK a hl. m Prahy a množstvím ikon může činit výslednou mapu velmi obtížně čitelnou, a použitelnou se pak stává až ve chvíli přiblížení na požadovanou oblast. Je samozřejmé, že nelze jednoduše hlavní město Praha z této mapy vyškrtnout a zobrazovat jen dění okolo ve Středočeském kraji. Uživatelé by však jistě uvítali, kdyby bylo alespoň na základě vlastní preference území hl. města Prahy zbavit všudypřítomných ikon, např. pomocí zaškrtačacího pole umístěného v pravé polovině obrazovky u dalších možných nastavení zobrazení. Velké množství hustě znázorněných ikon by bylo pryč a uživatel by se mohl soustředit na okolní oblasti. Samotné barevné zobrazení je pak volbou osobních preferencí a nejspíš není jednoduše možné se snadno zavděčit všem uživatelům.

6 Závěr

Diplomová práce se věnovala tématu krizového řízení na úrovni Středočeského kraje se zaměřením na zhodnocení Portálu krizového řízení.

V teoretické části byly popsány a shrnuty postupy pro krizové řízení v rámci fungování celé České republiky. Tato kapitola popsala jednotlivé krizové situace, orgány a instituce, které se zabývají systémem krizového řízení.

Hlavním cílem práce bylo v praktické části zhodnotit krizové řízení na úrovni Středočeského kraje se zaměřením na zhodnocení Portálu krizového řízení, který byl spuštěn v prosinci roku 2015 na základě finanční podpory v rámci Integrovaného operačního programu z Evropského fondu pro regionální rozvoj a začal plnit funkci centrálního informačního bodu. Základními požadavky na tento portál bylo snadné, rychlé a responsivní ovládání a aktuálnost informací, které slouží široké veřejnosti pro získávání důležitých informací v případě vzniku krizové situace. Systém krizového řízení na úrovni kraje je plně funkční a vyhovující (bez zásadních problémů) pro většinu uživatelů, což prokázalo i provedené dotazníkové šetření.

Dotazníkové šetření poukázalo, na problematiku zobrazení v případě využití mobilního zařízení, které v dnešní době používá většina populace. Mobilní telefony jsou pro každého z nás ihned dostupné a v případě nutnosti je možné jimi plně nahradit počítače. Krizová situace může přijít kdykoliv a žádní pracovníci nejsou u svého počítače stále přítomní, ale mobilní telefon máme stále při sobě, abychom v případě potřeby byly ihned k dispozici pro další kroky, které je třeba učinit k vyřešení nastalé situace.

Dále je třeba upozornit na nepřehlednost mapy aktuální situace v silniční síti Středočeského kraje. Zde je zapotřebí vyčlenit velké množství ikon, které znázorňují dopravní situaci v hlavním městě Praze.

Na portálu se nachází také neveřejná část, která je přístupná odborníkům z oblasti krizového řízení, kteří zde naleznou nepostradatelné plány a kontakty, které v případě vzniku mimořádné události nebo krizové situace slouží k urychlenému využití a tím snadnějšímu zvládnutí celé události. Tyto plány jsou rozhodujícím bodem pro informovanost zainteresovaných stran.

Nepostradatelnou součástí při řešení krizové situace je aktivní komunikace a předávání potřebných informací, aby bylo možné dosáhnout co nejlepší a nejrychlejší vyhodnocení situace a nastavení vhodného řešení vedoucího k zdárnému zvládnutí

a zakončení vzniklé situace. V rámci rychlé komunikace slouží v neveřejné části vyrozumívání, kdy se rozešlou informace všem dotčeným subjektům. Bylo zjištěno, že v rámci Středočeského kraje se osvědčilo rozesílání mailem. Zdůvodněním bylo zjištění, že se tak děje v první řadě z finančních důvodů, jelikož SMS zprávy jsou dražší službou než mailová komunikace a v druhé řadě má SMS zpráva omezený počet slov.

Prostudováním různých zdrojů vyšlo najevo, že je na obcích s rozšířenou působností málo referentů, kteří se zabývají problematikou krizového řízení. Na některých obcích tito referenti zastávají v jedné osobě kumulovanou pozici, což znamená, že se věnují ještě jiné problematice, což je na úkor řádné přípravy na krizové situace. Zde je zapotřebí upozornit na potřebnost pro celou naši společnost. Určitě by každá obec měla zvážit své možnosti a navýšit počet referentů pro oblast krizového řízení. Moderní doba také ukazuje, že je třeba učinit opatření pro vylepšení a jednodušší přístupnost potřebných informací, jak široké veřejnosti, tak i pracovníkům krizového řízení.

Současná situace na území České republiky prověří připravenost krizového řízení na celosvětově vzniklou situaci, v souvislosti s vyhlášením pandemie (COVID 19) Světovou zdravotnickou organizací. Nouzový stav byl v České republice vyhlášen po páté v historii. Vzhledem k vyhlášení nouzového stavu na celém území České republiky je zcela jisté, že omezující opatření, která jsou postupně vyhlášována, mají zabránit v nárůstu a dalšímu šíření nebezpečného viru COVID 19. Současné dění ukazuje, že připravenost na zvládnutí krizové situace není zcela bez komplikací. Jedním z nedostatků připravenosti, je nedostatek ochranných pomůcek pro lékaře, zdravotníky a ostatní pracovníky IZS, kteří stojí v první linii v boji s tímto nebezpečným onemocněním. V těchto dnech se celá společnost potýká s nedostatkem ochranných pomůcek, jelikož roušky a respirátory se staly nedílnou součástí každého z nás. Nyní již tyto ochranné pomůcky jsou striktně požadovány při vstupu do MHD, obchodů a veřejných budov, následně byla vyhlášena povinnost nosit roušky všude na veřejnosti. Je dovoleno být bez roušky pouze ve své domácnosti. Zároveň se ukázalo, jak malé zásoby může v této složité době poskytnout pro zdravotníky, nemocnice a složky IZS Správa státních hmotných rezerv. Je zde patrné podcenění krizového plánu v návaznosti na pandemický plán pro danou krizovou situaci a mělo by být poučením do budoucna. Již nyní je zřejmé, že se tato situace dotkne každého občana této společnosti, přinese velké ekonomické a hospodářské ztráty pro celosvětovou ekonomiku. V této chvíli nelze odhadnout, kdy se společnost vrátí k standartnímu režimu.

Stěžejním a prioritním bodem v této krizové situaci je udržet a zachovat lidskou společnost zdravou a silnou, aby byla schopna náročnou situaci zvládnout s co nejmenšími ztrátami. Důležitým faktorem je i psychika celé společnosti, proto je zapotřebí udržovat pozitivní náladu i v této složité době. Bude záviset na chování, slušnosti a ohleduplnosti každého z nás, jelikož jen striktní a důslednou disciplínou lze dosáhnout zpět našeho pohodlí a blahobytu, které v dnešní době považuje každý jedinec za samozřejmost.

7 Seznam použitých zdrojů

1. ANTUŠÁK, Emil a Josef VILÁŠEK. *Základy teorie krizového managementu*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2016. ISBN 9788024634432.
2. ARGIS. Informační web systému Krizkom [online]. 2019 [cit. 2019-08-07]. Dostupné z: <https://www.argis.cz/>
3. BALABÁN, Miloš a Bohuslav PERNICA. *Bezpečnostní systém ČR: problémy a výzvy*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2015. ISBN 9788024631509.
4. BAŠTECKÁ, Bohumila a kol. *Psychosociální krizová spolupráce*. Praha: Grada, 2013. ISBN 9788024775548.
5. CRANDALL, William, John A. PARNELL a John E. SPILLAN. *Crisis management: leading in the new strategy landscape*. Second edition. Los Angeles: SAGE, 2014. ISBN 9781412991681.
6. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Správní obvody [online] 2019 [cit. 2019-10-04]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xs/spravni_obvody
7. DRASLOVKA. Informační web Draslovka [online]. 2020 [cit. 2020-02-17]. Dostupné z: <https://www.draslovka.cz/about-us>
8. ENVIWEB. Hejtman kraje v krizovém řízení [online] 2020 [cit. 2020-01-29]. Dostupné z: <http://www.enviweb.cz/76658>
9. HORÁK, R. a kol. *Průvodce krizovým plánováním pro veřejnou správu*. Praha: Linde, 2011. ISBN 978-80-7201-827-7.
10. HZSCR. Analýza rizik [online]. 2019b [cit. 2019-08-08]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/soubor/analyza-rizik-souhrn-ppt.aspx>
11. HZSCR. Dokumentace havarijní a krizové připravenosti [online]. 2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-havarijni-a-krizove-pripravenosti.aspx?q=Y2hudW09NA%3d%3d>
12. HZSCR. Integrovaný záchranný systém [online]. 2020 [cit. 2020-01-16]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/integrovaný-zachranny-system.aspx>
13. HZSCR. Metodika zpracování krizových plánů [online]. 2020 [cit. 2020-02-18]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/dokumenty-ke-stazeni.aspx>

14. HZSCR. Nařízení kraje [online]. 2020 [cit. 2020-02-19]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/narizeni-kraje-soubory-ke-stazeni.aspx>
15. HZSCR. Předpisy [online]. 2019a [cit. 2019-08-06]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/soubor/zakon-240-doc.aspx>
16. HZSCR. Rizika [online]. 2020 [cit. 2020-02-24]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/rizika-302636.aspx>
17. HZSCR. Rizika ve středočeském kraji [online]. 2020 [cit. 2020-02-24]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/rizika-ve-stredoceskem-kraji-rizika-ve-stredoceskem-kraji-analyza-rizik.aspx>
18. IS.MUNI.CZ. Krizové řízení – Masarykova univerzita [online]. 2020 [cit. 2019-01-18]. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/f6kxu/bc_text.doc
19. JANATKA, František. *Organizace a řízení obchodu*. Praha: Vysoká škola ekonomie a managementu, 2012. ISBN 9788086730943.
20. KRALUPOL. Informační web Kralupol [online]. 2020 [cit. 2020-02-17]. Dostupné z: <http://www.kralupol.cz/o-spolecnosti/>
21. KRIZKOM. Informační web systému Krizkom [online]. 2019 [cit. 2019-08-07]. Dostupné z: <https://www.krizkom.cz/>
22. Město Černošice. Krizové stavy [online]. 2020 [cit. 2020-01-18]. Dostupné z: https://www.mestocernosice.cz/e_download.php?file=data/editor/1080cs_16.pdf&original=Krizov%C3%A9+stavy.pdf
23. Město Sušice. Metodický list starostům obcí. [online]. 2020 [cit. 2020-02-26]. Dostupné z: <https://www.mestosusice.cz/mususice/user/deska/Aplikace.pdf>
24. Ministerstvo vnitra ČR. Terminologický slovník [online]. 2020 [cit. 2020-01-18]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/terminologicky-slovník-krizove-řízení-a-planovani-obrany-statu.aspx>
25. Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., Nařízení vlády k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). Online dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-462>
26. Novotná, J. – Dotazník k portálu krizového řízení Středočeského kraje (výsledky průzkumu), 2020. Dostupné online na <https://70785.vyplnto.cz>
27. Portal.gov.cz Prohlášení o přístupnosti [online]. Praha, 2020 [cit. 2020-01-18]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/prohlaseni-o-pristupnosti/>

28. POTŮČEK, Martin. *Strategické vládnutí a Česká republika*. Praha: Grada, 2007. ISBN 9788024721262.
29. REKTOŘÍK, J. a kol. *Krizové řízení ve veřejné správě*. Brno: Ekopress, 2004. ISBN 80-86119-83-1.
30. SMEJKAL, Vladimír a Karel RAIS. *Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích*. 4. vyd. Praha: Grada, 2013. ISBN 9788024787879.
31. SPOLANA. Informační web Spolana [online]. 2020 [cit. 2020-02-17]. Dostupné z: <https://www.spolana.cz/CZ/ONas/Stranky/default.aspx>
32. SSHR. Pro veřejnou správu [online]. 2020 [cit. 2020-02-04]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/pro-verejnou-spravu/pusobnost-organu-pri-zajistovani-vecnych-zdroju/krajske-urady-ku/>
33. SSHR. Působnost SSHR [online]. 2019 [cit. 2019-08-07]. Dostupné z: <https://www.sshr.cz/o-nas/pusobnost-sshr/>
34. STŘEDOČESKÝ KRAJ. Bezpečnostní rada [online]. 2020a [cit. 2020-01-18]. Dostupné z: <https://kr-stredocesky.cz/web/14432/146>
35. STŘEDOČESKÝ KRAJ. Informační systém krajského úřadu [online]. 2020h [cit. 2020-02-15]. Dostupné z: <https://kr-stredocesky.cz/web/urad>
36. STŘEDOČESKÝ KRAJ. Komise pro bezpečnost a IZS Středočeského kraje [online]. 2020d [cit. 2020-01-18]. Dostupné z: <https://kr-stredocesky.cz/web/14432/151>
37. STŘEDOČESKÝ KRAJ. Krizové řízení [online]. 2020f [cit. 2020-01-20]. Dostupné z: <https://kr-stredocesky.cz/web/urad/krizove-rizeni>
38. STŘEDOČESKÝ KRAJ. Krizový štáb [online]. 2020b [cit. 2020-01-18]. Dostupné z: <https://kr-stredocesky.cz/web/14432/147>
39. STŘEDOČESKÝ KRAJ. Nákazová komise [online]. 2020e [cit. 2020-01-20]. Dostupné z: <https://kr-stredocesky.cz/web/14432/150>
40. STŘEDOČESKÝ KRAJ. Plánovací dokumentace [online]. 2020g [cit. 2020-01-29]. Dostupné z: <https://www.kr-stredocesky.cz/web/14432/160>
41. STŘEDOČESKÝ KRAJ. Portál krizového řízení [online]. 2019c [cit. 2019-10-09]. Dostupné z: <http://pkr.kr-stredocesky.cz/pkr/>

42. STŘEDOČESKÝ KRAJ. Portál krizového řízení [online]. 2020i [cit. 2020-02-15]. Dostupné z: <http://pkr.kr-stredocesky.cz/pkr/objektyzarizeni-nakladajici-s-nebezpecnymi-chemick/>
43. STŘEDOČESKÝ KRAJ. Portál krizového řízení [online]. 2020j [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: http://pkr.kr-stredocesky.cz/media/portal/z%C3%A1pisy_z_bezpe%C4%8Dnostn%C3%AD_rady_kraje/zapis_45_brk.pdf
44. STŘEDOČESKÝ KRAJ. Povodňová komise [online]. 2019a [cit. 2019-08-07]. Dostupné z: <https://www.kr-stredocesky.cz/web/urad/povodnova-komise>
45. STŘEDOČESKÝ KRAJ. Povodňová komise [online]. 2020c [cit. 2020-01-18]. Dostupné z: <https://kr-stredocesky.cz/web/14432/148>
46. STŘEDOČESKÝ KRAJ. Schéma krizového řízení v kraji [online]. 2020 [cit. 2020-01-14]. Dostupné z: <https://www.kr-stredocesky.cz/documents/14432/39862/Schema+organizace+krizoveho+rizeni+v+kraji.pdf/2bd97772-ef21-4160-9c5b-84ced1dd94f7>
47. STŘEDOČESKÝ KRAJ. Základní informace o kraji [online]. 2019b [cit. 2019-08-08]. Dostupné z: <https://www.kr-stredocesky.cz/kraj>
48. SURESH, Goel. Crisis Management: *Master the Skills to Prevent Disasters*. New Delhi: Global India Publications Pvt, 2009. ISBN 9789380228082.
49. ŠTĚTINA, Jiří a kol. *Zdravotnictví a integrovaný záchranný systém při hromadných neštěstích a katastrofách*. Praha: Grada, 2014. ISBN 9788024745787.
50. ŠPATENKOVÁ, Naděžda. *Krize a krizová intervence*. Praha: Grada, 2017. Psyché (Grada). ISBN 9788024753270.
51. TLP Solutions - Portál krizového řízení [online]. 2020 [cit. 2020-01-18]. Dostupné z: <https://www.tlp-solutions.cz/produkty/portal-krizoveho-rizeni/>
52. Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky. Online dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-110>
53. VÁCHAL, Jan a Marek VOCHOZKA. *Podnikové řízení*. Praha: Grada, 2013. Finanční řízení. ISBN 9788024746425.
54. VANÍČEK, Jiří a Ondřej VODEHNAL. *Krizový zákon. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 9788075527875.

55. VILÁŠEK, Josef, Miloš FIALA a David VONDRÁŠEK. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Karolinum, 2014. ISBN 9788024624778.
56. Vyhláška č. 329/2018, kterou se mění vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů. Online dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/hledani?text=Vyhl%C3%A1%C5%A1ka%20%C4%8D.%20329%2F2018>
57. VYMĚTAL, Štěpán. *Krizová komunikace a komunikace rizika*. Praha: Grada, 2009. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-2510-9.
58. WEISS, Tomáš. *Role policie a armády v Evropské unii: analýza evropské a národní úrovně s využitím případové studie České republiky*. Praha: Karolinum, 2014. ISBN 9788024623818.
59. Záchranný kruh. Pro veřejnost evakuace [online]. 2020 [cit. 2020-01-16]. Dostupné z: <https://www.zachranny-kruh.cz/pro-verejnost/vystrahy-a-varovani/evakuace/co-je-evakuace.html>
60. Zákon č. 12/2002 Sb., o státní pomoci při obnově území postiženého živelní nebo jinou pohromou a o změně zákona č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o státní pomoci při obnově území). Online dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-12>
61. Zákon č. 99/2019 Sb., o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací a o změně zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Online dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2019-99>
62. Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení). Online dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-129>
63. Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla). Online dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-110/zneni-20001201>
64. Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky. Online dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-222>
65. Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. Online dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>

66. Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). Online dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240>.
67. Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících. Online dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-241>
68. Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon). Online z: <https://www.zakonyprolidi.cz/hledani?text=254%2F2001>
69. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Online dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/hledani?text=273%2F2008>
70. ZDRAVOTNICKÁ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA - Krizová připravenost [online]. 2020 [cit. 2020-01-15]. Dostupné z: <https://www.zzshmp.cz/krizova-pripravenost/>
71. ZUZÁK, Roman a Martina KÖNIGOVÁ. *Krizové řízení podniku*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009. Expert (Grada). ISBN 8024731568.

8 Seznam příloh

Příloha 1 – Dotazník k portálu krizového řízení Středočeského kraje I

Příloha 2 – Portál krizového řízení na obrazovce mobilního telefonu (Středočeského kraje a Hl. m. Praha)..... V

Příloha 1 – Dotazník k portálu krizového řízení Středočeského kraje

Dotazník k portálu krizového řízení Středočeského kraje

Konec vyplňování **dnes v 19:45:00**, výsledky budou k dispozici pouze zadavateli.
Počet otázek: 16 Průměrná doba vyplňování: 00.05:05

povinná otázka

1. Využíváte portál krizového řízení?

- Ano, denně
- Ano, 1x týdně
- Ano, 1x měsíčně
- Ano, 2x ročně
- Ano, 1x ročně
- Nevyužívám

povinná otázka

2. Je portál krizového řízení podle Vašeho názoru přehledný?

- Souhlasím
- Nesouhlasím, popište důvod:

povinná otázka

3. Obsahuje portál krizového řízení dle Vašeho názoru všechny potřebné informace?

- Souhlasím
- Nesouhlasím, popište důvod:

povinná otázka

4. Jsou informace na veřejné části portálu krizového řízení dle Vašeho názoru aktuální?

U každé podotázky prosím zvolte odpověď na dané škále:

Dopravní situace	Ano ☐	Ne ☐
Vyhlášené krizové stavy	Ano ☐	Ne ☐
Zásahy jednotek požární ochrany	Ano ☐	Ne ☐
Zdroje ohrožení	Ano ☐	Ne ☐

povinná otázka

5. Je na portálu krizového řízení uvedeno dostatečné množství kontaktů na pověřené osoby?

Souhlasím

Nesouhlasím, uveďte chybějící kontakty

povinná otázka

6. Která funkce na portálu krizového řízení je dle Vašeho názoru nejvíce přínosná?

- Krizové kontakty na osoby činné v krizovém řízení
- Aktuální informace k mimořádné události
- Havarijní plány
- Jiné (uved'te jmenovitě):

povinná otázka

7. Chybí na portálu krizového řízení dle Vašeho názoru některá funkcionality?

- Ne
- Ano, uveďte slovně:

povinná otázka

8. Je pro Vás vyhovující současná legislativa pro krizové řízení – Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému?

- Ano
- Ne, uveďte důvod:

povinná otázka

9. Je pro Vás vyhovující současná legislativa pro krizové řízení – Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení?

- Ano
- Ne, uveďte důvod:

povinná otázka

10. Je pro Vás vyhovující současná legislativa pro krizové řízení – Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy?

- Ano
- Ne, uveďte důvod:

povinná otázka

11. Je dle Vašeho názoru vhodné umístění záběrů z městských kamer na portálu krizového řízení?

- Ano
- Ne, prodlení vůči aktuálnímu času
- Ne, ochrana GDPR
- Ne, jiný důvod:

povinná otázka

12. Je dle Vašeho názoru mapa aktuální situace v silniční síti SČK přehledná?

- Ano
- Ne, kvůli propojení s hl. m. Praha
- Ne, kvůli velkému množství ikon
- Ne, kvůli nepřehlednému barevnému znázornění
- Ne, jiný důvod:

povinná otázka

13. Jak hodnotíte spolupráci SČK s ostatními orgány krizového řízení?

- Výborně
- Velmi dobře
- Dobře
- Dostatečně
- Nedostatečně

povinná otázka

14. Jak často využíváte vyzoomování na portálu krizového řízení?

- Méně než 5x za rok
- 6x - 20x za rok
- Více než 20x za rok

povinná otázka

15. Jak dlouho pracujete v oblasti krizového řízení?

- Méně než 5 let
- 5 - 10 let
- 11 - 15 let
- 16 a více let

povinná otázka

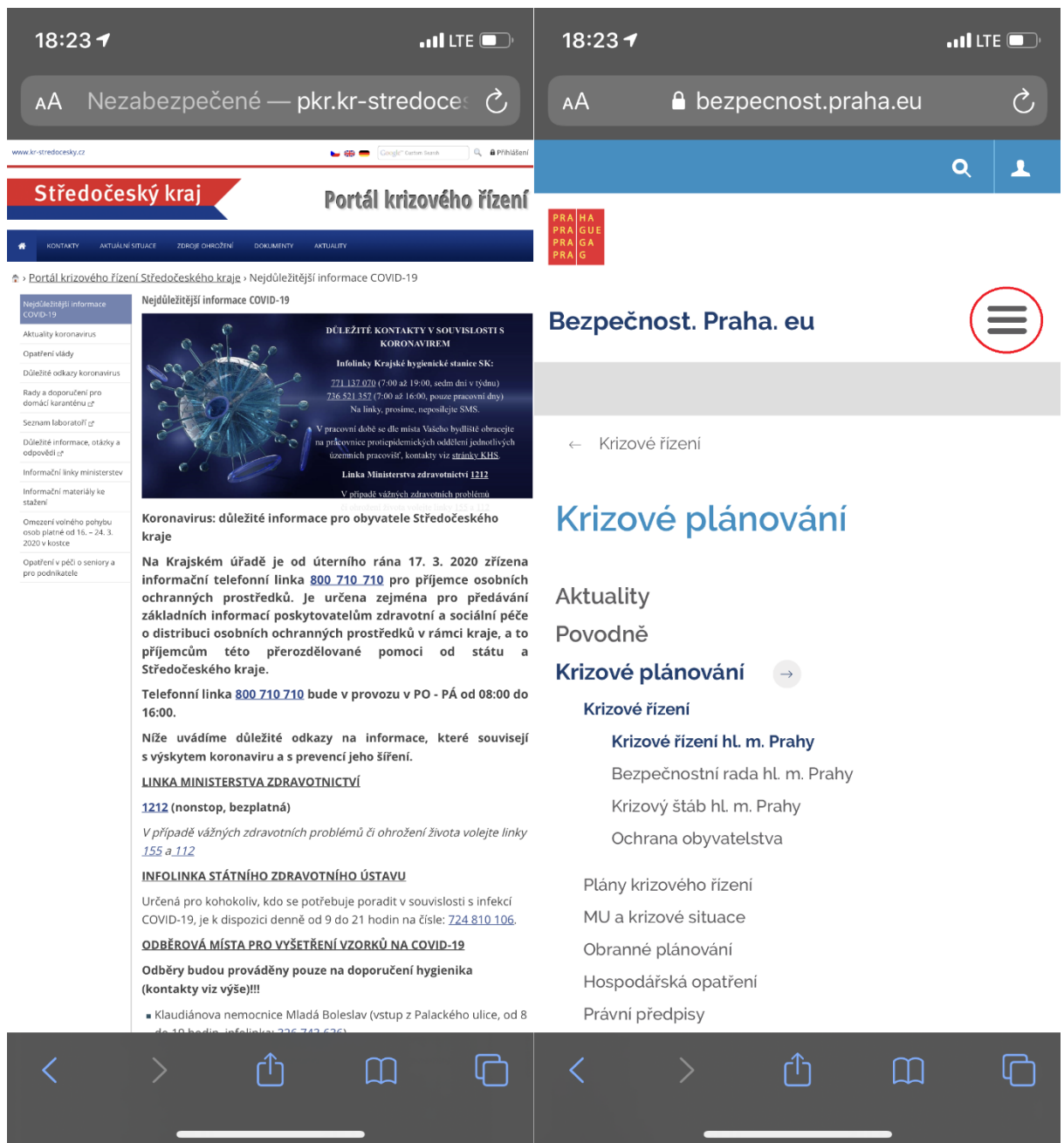
16. Vaše pozice, ze které vstupujete na portál krizového řízení:

- Referent krizového řízení KÚ
- Referent krizového řízení ORP
- Referent Hasičského záchranného sboru
- Příslušník Policie ČR
- Jiné (uved'te konkrétně):

Odeslat dotazník

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha 2 – Portál krizového řízení na obrazovce mobilního telefonu (Středočeského kraje a Hl. m. Praha)

Zdroj: vlastní zpracování